

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
privind dreptul de autor și drepturile conexe**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul culturii

Sergiu Prodan

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
privind dreptul de autor și drepturile conexe

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege transpune: Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 6 octombrie 1993, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019; Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77 din 23 martie 1996; Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 167 din 22 iunie 2001, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019; Directiva 2001/84/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 272 din 13 octombrie 2001; Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 30 aprilie 2004; Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (versiune codificată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006; Directiva 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (versiune codificată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 372 din 27 decembrie 2006, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2011/77/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011; Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator (versiune codificată) (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 5 mai 2009; Directiva (UE) 2017/1564 a Parlamentului European și a Consiliului

din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimare și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 242 din 20 august 2017; precum și transpune parțial: Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019; Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 84 din 20 martie 2014 și Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Cadrul juridic

(1) Dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestor drepturi și răspunderea pentru încălcarea lor se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege și de alte acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează dreptul de autor și drepturile conexe, gestiunea acestor drepturi, organizarea și funcționarea organizațiilor de gestiune colectivă, precum și procedurile și mijloacele de reparație aplicabile în cazul încălcării dreptului de autor și drepturilor conexe.

(3) Nicio dispoziție a prezentei legi, privitoare în special la programele pentru calculator și bazele de date, nu aduce atingere dispozițiilor privind brevetele, mărcile înregistrate, desenele și modelele industriale, modelele de utilitate, topografia circuitelor integrate, protecția patrimoniului național, practicile restrictive și concurența neloială, secretele comerciale, securitatea, confidențialitatea, protecția datelor și respectarea vieții private, accesul la informațiile cu caracter public, dreptul contractual.

Articolul 2. Tratatate internaționale. Tratatament național

(1) Protecția prevăzută de prezenta lege se aplică autorilor și titularilor drepturilor de autor și conexe care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Persoanele fizice sau juridice străine beneficiază de un tratament egal cu cel al cetățenilor din Republica Moldova în ceea ce privește dreptul de autor și drepturile conexe.

(3) În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

acord de reprezentare – orice act încheiat între organizațiile de gestiune colectivă prin care o organizație de gestiune colectivă împuternicește o altă organizație de gestiune colectivă să gestioneze drepturile pe care le reprezintă;

acte întreprinse la scară comercială – acte care au ca scop obținerea unui avantaj economic sau comercial direct sau indirect, ceea ce exclude în mod normal actele consumatorilor finali care acționează cu bună credință;

autor – persoana fizică sau persoanele fizice care au creat opera;

autorul bazei de date – persoana fizică sau persoanele fizice care au creat baza de date. Atunci când o bază de date este creată în comun de către mai multe persoane fizice, drepturile exclusive sunt deținute în comun de aceste persoane;

bază de date – o culegere de opere, de date sau de alte elemente independente, dispuse sistematic sau metodic și accesibile în mod individual prin mijloace electronice sau de altă natură;

comision de gestiune – suma percepută, reținută sau compensată de o organizație de gestiune colectivă din veniturile provenite din drepturi sau din orice venit derivat din investirea veniturilor provenite din drepturi pentru a acoperi costurile aferente serviciilor de gestiune a dreptului de autor sau a drepturilor conexe;

comunicare publică – orice comunicare a unei opere, realizată direct sau prin orice mijloace tehnice, făcută într-un loc deschis publicului sau în orice loc în care se adună un număr de persoane care depășește cercul normal al membrilor unei familii și al cunoștințelor acesteia, inclusiv reprezentarea scenică, recitarea sau orice altă modalitate publică de execuție ori de prezentare directă a operei, expunerea publică a operelor de artă plastică, de artă aplicată, fotografică și de arhitectură, proiecția publică a operelor cinematografice și a altor opere audiovizuale, inclusiv a operelor de artă digitală, prezentarea într-un loc public, prin intermediul fonogramelor sau videogramelor, precum și prezentarea într-un loc public, prin intermediul oricăror mijloace, a unei opere radiodifuzate. Dreptul

de a autoriza sau de a interzice comunicarea publică a operelor nu se consideră epuizat prin nici un act de comunicare publică;

comunicare publică prin satelit – introducerea, sub controlul și responsabilitatea unei organizații de radiodifuziune sau de televiziune situate pe teritoriul Republicii Moldova, a semnalelor purtătoare de programe destinate captării de către public, într-un lanț neîntrerupt de comunicare ce conduce la satelit și revine la pământ;

copie privată – reproducerea unei opere publicată legal pe orice echipament și suport material care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri, indiferent dacă procedeul folosit este unul analogic sau digital, cu condiția că reproducerea este făcută de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal și nu se urmărește obținerea vreunui avantaj comercial direct sau indirect;

dispozitive-pirat de control al accesului – orice dispozitiv a cărui confecționare nu a fost autorizată de către titularul drepturilor recunoscute prin prezenta lege în raport cu un anumit serviciu de programe de televiziune cu acces condiționat, realizat pentru facilitarea accesului la acel serviciu;

distribuire – punere în circulație, prin vânzare sau prin orice alt mod de transmitere în proprietate, cu titlu oneros ori gratuit, a originalului ori a copiilor unei opere sau a unor obiecte ale drepturilor conexe, precum și oferirea publică a acestora. Dreptul de distribuire se epuizează o dată cu prima vânzare sau cu primul transfer de drept de proprietate asupra originalului ori a copiilor unei opere, de către titularul de drepturi sau cu acordul acestuia;

drept la adaptarea audiovizuală – dreptul exclusiv al titularului dreptului de autor asupra unei opere preexistente de a o transforma sau de a o include într-o operă audiovizuală. Prin încheierea contractului de adaptare, autorul sau titularul dreptului de autor asupra unei opere preexistente transferă producătorului dreptul exclusiv de transformare și de includere a operei respective într-o operă audiovizuală. Autorizarea acordată de titularul dreptului de autor asupra operei preexistente trebuie să prevadă expres condițiile producției, difuzării și proiecției operei audiovizuale;

emisiune a unei organizații de radiodifuziune și televiziune – emisiune creată nemijlocit de către organizația de radiodifuziune și televiziune ori, la comanda și din mijloacele financiare ale acesteia;

entitate autorizată – o organizație necomercială care este autorizată sau recunoscută de stat în vederea furnizării către persoane beneficiare, de servicii de educație, formare pedagogică, citire adaptativă sau acces la informații. Aceasta include, de asemenea, o instituție publică sau o organizație fără scop lucrativ care oferă aceleași servicii persoanelor beneficiare ca una dintre activitățile sale de bază sau dintre obligațiile sale instituționale, sau ca parte a misiunilor sale de interes public, în sensul art. 58-59;

exemplar în format accesibil – un exemplar al unei opere sau al unui alt obiect al protecției care este realizat într-un mod sau o formă alternativă și care îi permite persoanei beneficiare să aibă acces la opere sau alte obiecte ale protecției,

inclusiv acces în condiții la fel de viabile și confortabile ca cele de care se bucură o persoană care nu suferă de niciuna dintre deficiențele sau de niciuna dintre dizabilitățile menționate la noțiunea „persoană beneficiară”, în sensul art. 58-59;

expresii ale folclorului – orice formă în care practicile culturale și cunoștințele tradiționale sunt exprimate de către comunitățile locale, fiind transmise din generație în generație, ca parte integrantă a identității și moștenirii tradiționale a comunității respective. Expresiile folclorului pot îmbrăca forme tangibile sau intangibile sau o combinație a acestora, fiind dinamice și în continuă evoluție și includ, printre altele, povești, legende, poezii, ghicitori, cântece, instrumente muzicale, dansuri, piese de teatru, ceremonii, rituri și ritualuri, jocuri și sporturi tradiționale, spectacole de marionete, meșteșuguri și obiecte de artă populară, arhitectură, măști sau îmbrăcăminte ceremonială, arhitectură, alte forme spirituale tangibile;

extragere – transferul permanent sau temporar al totalității ori al unei părți, evaluată calitativ sau cantitativ, substanțiale din conținutul bazei de date pe un alt suport, prin orice mijloc sau sub orice formă;

fixare – încorporarea sunetelor, imaginilor ori a sunetelor și imaginilor sau a reprezentării digitale a acestora pe orice tip de suport, care permite perceperea, reproducerea ori comunicarea publică a lor, cu ajutorul unui dispozitiv;

fixare audiovizuală – încorporarea imaginilor în mișcare, însoțite sau nu de sunete sau de reprezentări ale acestora, care pot fi percepute, reproduse sau comunicate cu ajutorul unui dispozitiv;

film – o operă cinematografică sau audiovizuală sau o secvență animată de imagini, însoțită sau nu de sunet;

fonogramă – fixare exclusiv sonoră a oricărei interpretări, opere sau a sunetelor ori reprezentărilor lor, cu excepția fixărilor sonore incluse în opera audiovizuală;

fonogramă publicată în scop comercial – fonogramă pusă la dispoziția publicului prin vânzare sau prin mijloace cu fir sau fără fir, în așa fel încât oricine să poată avea acces la ea în locul și la momentul ales în mod individual;

furnizor al unui serviciu online de partajare de conținut – un furnizor al unui serviciu al societății informaționale, al cărui scop unic sau principal este de a stoca și de a permite utilizatorilor săi să încarce și să partajeze o cantitate mare de opere sau de alte obiecte protejate, cu scopul de a obține profit, fie direct, fie indirect, prin organizarea și promovarea în scop lucrativ a conținutului respectiv, inclusiv prin clasificarea acestuia și prin utilizarea unei promovări direcționate, pentru a atrage un public cât mai larg.

Se consideră că un furnizor de servicii online de partajare de conținut stochează și oferă acces la o cantitate mare de conținut protejat prin drept de autor și drepturi conexe în funcție de factori precum rolul pe piața de conținut online, concurând cu alte servicii online de conținut, cum ar fi serviciile de streaming online audio și video, destinate aceluiași public, numărul de fișiere cu conținut protejat, încărcate de utilizatorii serviciului.

Nu sunt furnizori de servicii online de partajare de conținut: enciclopediile online fără scop lucrativ; arhivele educaționale sau științifice fără scop lucrativ; platformele de elaborare și de partajare de softuri cu sursă deschisă; furnizorii de servicii de comunicații electronice; piețele online și platformele cyberlocker; serviciile cloud destinate întreprinderilor, precum și serviciile cloud care le permit utilizatorilor să încarce conținuturi pentru propriul uz;

informație despre gestionarea drepturilor – orice informație, furnizată de către autor sau titularul de drepturi, care identifică opera sau alt obiect protejat de prezenta lege, autorul sau titularul de drepturi ori informația privind condițiile și modalitățile de utilizare a operei sau a altui obiect protejat, precum și orice cifre și coduri reprezentând asemenea informație;

interfețe – părți ale programului pentru calculator care asigură interconexiunea și interactivitatea între elementele software și hardware;

interoperabilitate – capacitatea de a schimba informații și de a utiliza reciproc informațiile schimbate, pentru a permite deplina funcționare a tuturor elementelor software și hardware cu alte componente software și hardware, precum și cu utilizatorii;

interpret – actor, cântăreț, muzician, dansator și altă persoană care prezintă, recită, cântă, joacă, dansează, interpretează sau execută în orice alt mod opere literare sau artistice, inclusiv expresii folclorice;

împrumut – punere la dispoziție în scopul utilizării, pentru o perioadă limitată de timp și fără obținerea unui avantaj economic sau comercial, direct sau indirect, atunci când aceasta se realizează prin intermediul unor unități accesibile publicului;

închiriere – punere la dispoziție în scopul utilizării, pentru o perioadă limitată de timp și pentru obținerea unui avantaj economic sau comercial, direct sau indirect, a unei opere sau a unui obiect de drept conex;

mărfuri-pirat – toate copiile, indiferent de suport, inclusiv coperte, realizate fără consimțământul autorului, titularului de drepturi sau al persoanei legal autorizate de acesta și care sunt executate, direct sau indirect, total sau parțial, de pe un produs purtător de drept de autor ori de drepturi conexe sau de pe ambalajele ori copertele acestora;

măsură tehnică de protecție – orice tehnologie, dispozitiv sau componentă care, în cadrul funcționării normale, este proiectată pentru a preveni sau limita, în ceea ce privește operele sau alte obiecte protejate, acte care nu sunt autorizate de autorii, titularii dreptului de autor sau ai drepturilor conexe sau de titularul dreptului *sui generis*;

mediu gestionat – un mediu în care un operator al unui serviciu de retransmisie furnizează o retransmisie securizată unor utilizatori autorizați;

operator de servicii de retransmisie – operator care agregă programele de televiziune și radio în pachete și le furnizează utilizatorilor simultan cu transmisia radiodifuzată inițială a acestora, fără modificări și în formă integrală, utilizează diferite tehnici de retransmisie, cum ar fi retransmisia prin cablu, satelit, sistem

digital terestru și rețele mobile sau rețele cu circuit închis pe bază de Internet Protocol (protocol IP), precum și prin servicii de acces la internet;

operă sau alt obiect al protecției – o operă care se prezintă sub formă de carte, publicație periodică, ziar, revistă sau alte tipuri de scrieri, notații, inclusiv partituri, precum și ilustrațiile aferente acestora, pe orice tip de suport, inclusiv în format audio, cum ar fi cărțile audio, și în format digital, care este protejată prin drept de autor sau drepturi conexe și care este publicată sau pusă sub o altă formă la dispoziția publicului în mod legal, în sensul art. 58-59;

operă audiovizuală – operă care constă dintr-o succesiune de imagini coerente produse prin orice metodă și pe orice suport, însoțite sau nu de sunete, producând impresia mișcării, destinată perceperii vizuale și auditive (în cazul în care imaginile sunt însoțite de sunet) prin intermediul unui anumit dispozitiv. În sensul prezentei legi, filmele cinematografice, filmele de televiziune, filmele de animație, videoclipurile muzicale, spoturile publicitare și documentarele sunt considerate opere audiovizuale;

operă colectivă – operă creată de mai multe persoane fizice – contribuția cărora formează un tot indivizibil, încât identificarea contribuției fiecăruia este imposibilă – din inițiativa și sub conducerea unei persoane fizice sau juridice, care urmează să publice opera sub numele său;

operă comună – opera creată prin efortul comun a două sau mai multe persoane (coautori), indiferent dacă aceasta constituie un tot indivizibil sau este formată din părți;

originalitate – criteriu necesar pentru stabilirea caracterului de operă protejabilă prin drept de autor, care ia în considerare forma de exprimare intrinsecă a operei, din care trebuie să reiasă activitatea de creație intelectuală, însușirile spirituale, talentul și personalitatea autorului care s-a exprimat prin efectuarea unor alegeri libere și creative;

persoană beneficiară – în sensul art. 58-59 , o persoană care, indiferent de alte dizabilități:

- a) este nevăzătoare;
- b) are deficiențe de vedere ce nu pot fi corectate pentru a obține o funcție vizuală echivalentă în esență cu cea a unei persoane fără astfel de deficiențe și care, drept urmare, nu poate citi opere tipărite în aceeași măsură, în esență, ca o persoană care nu este afectată de o astfel de deficiență;
- c) are o deficiență de percepție sau dificultăți de citire și, în consecință, nu poate să citească opere imprimate în aceeași măsură, în esență, ca o persoană care nu suferă de o astfel de deficiență;
- d) suferă de o deficiență fizică ce o împiedică să țină în mână ori să manipuleze o carte sau să își concentreze privirea ori să își miște ochii într-o măsură care ar fi acceptabilă în mod obișnuit pentru citire;

producător al bazei de date – persoana fizică sau juridică ce a făcut o investiție substanțială cantitativă și calitativă în vederea obținerii, verificării sau prezentării conținutului unei baze de date;

producător de fonograme – persoană fizică sau juridică din a cărei inițiativă și pe a cărei responsabilitate, inclusiv financiară, se efectuează prima fixare a sunetelor interpretării, a altor sunete ori a reprezentărilor de sunete;

producător de opere audiovizuale – persoană fizică sau juridică din a cărei inițiativă și pe a cărei responsabilitate, inclusiv financiară, este creată opera audiovizuală;

producător de videograme – persoană fizică sau juridică din a cărei inițiativă și pe a cărei responsabilitate, inclusiv financiară, este fixată videograma;

program pentru calculator – orice expresie a unui program, programele de aplicație și sistemele de operare, exprimate în orice fel de limbaj, fie în cod-sursă sau cod-obiect, materialul de concepție pregătitor, precum și manualele. Ideile, procedeele, metodele de funcționare, conceptele matematice și principiile care stau la baza oricărui element dintr-un program pentru calculator, inclusiv acelea care stau la baza interfețelor sale, algoritmi și limbajele de programare nu sunt protejate;

publicare – oferirea de exemplare ale unei opere, ale unei interpretări, ale unei fonograme, videograme sau emisiuni publicului, cu consimțământul autorului ori al titularului dreptului de autor sau al drepturilor conexe, într-un număr suficient pentru a satisface necesitățile rezonabile ale publicului. Nu constituie o publicare: reprezentarea unei opere dramatice, dramatico-muzicale sau cinematografice; executarea unei opere muzicale; recitarea în public a unei opere literare; radiodifuzarea operelor literare sau artistice; expunerea unei opere de artă grafică sau plastică; construcția unei opere de arhitectură. Se consideră că o operă este publicată simultan în mai multe țări în cazul în care aceasta a fost publicată în două sau mai multe țări în termen de 30 de zile de la data primei sale publicări;

punere la dispoziția publicului – oferirea către public a unei opere sau a unui obiect al drepturilor conexe prin intermediul mijloacelor cu sau fără fir, inclusiv prin internet ori prin alte rețele de calculatoare, astfel încât oricare dintre membrii publicului să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment ales în mod individual de ei. Dreptul de a autoriza sau de a interzice punerea la dispoziția publicului nu se consideră epuizat prin nici un act de punere la dispoziția publicului;

radiodifuzare – emiterea unei opere și/sau a unui obiect al drepturilor conexe de către o organizație de radiodifuziune ori de televiziune, prin orice mijloc ce servește la difuzarea fără fir a semnelor, sunetelor sau imaginilor, ori a reprezentării acestora, inclusiv comunicarea ei publică prin satelit, în scopul recepționării de către public sau transmiterea unei opere sau a reprezentării acesteia, prin fir, prin cablu, prin fibră optică sau prin orice alt procedeu similar, cu excepția rețelelor deschise, în scopul recepționării ei de către public;

realizare de opere derivate – traducerea, publicarea în culegeri, adaptarea, precum și orice altă transformare a unei opere preexistente, dacă aceasta constituie creație intelectuală;

reemitere – emiterea simultană de către o organizație de radiodifuziune a unei emisiuni a unei alte organizații de radiodifuziune;

regizor sau, după caz, realizator al operei audiovizuale – persoana fizică care, în contractul cu producătorul, își asumă conducerea creării și realizării operei audiovizuale, în calitate de autor principal;

reproducere – realizarea unuia ori a mai multor exemplare ale unei opere sau ale unui obiect al drepturilor conexe, fie directă sau indirectă, temporară sau permanentă, prin orice mijloc sau sub orice formă, inclusiv în scopul de fixare audio ori video și/sau al stocării unei opere ori a unui obiect al drepturilor conexe pe suporturi materiale sau electronice;

reproducere reprografică – reproducere pe hârtie sau orice suport similar, realizată prin folosirea oricărui tip de tehnici fotografice sau prin alt proces cu efecte similare, cu excepția partiturilor, cu condiția ca titularii de drepturi să primească compensații echitabile;

repertoriu – totalitatea operelor și/sau a obiectelor drepturilor conexe transmise spre gestiune unei organizații de gestiune colectivă;

retransmitere prin cablu – retransmiterea simultană, nealterată și integrală, prin cablu sau printr-un sistem de difuzare prin unde ultracurte, pentru recepționarea de către public a unei transmisii inițiale, prin mijloace cu fir sau fără fir, inclusiv prin satelit, de programe de radiodifuziune sau de televiziune, destinate recepționării de către public, indiferent de modul în care operatorul unui serviciu de retransmitere prin cablu obține semnalele purtătoare de program de la organizația de radiodifuziune în scopul retransmiterii;

retransmisie – orice retransmisie simultană, nealterată și integrală, alta decât retransmiterea prin cablu, pentru recepționarea de către public a unei transmisii inițiale de programe de televiziune sau de radio destinate recepționării de către public, în cazul în care o astfel de transmisie inițială este efectuată prin mijloace cu fir sau fără fir, inclusiv prin satelit, dar nu online, cu condiția ca retransmisia:

1) să fie efectuată de o altă parte decât organizația de radiodifuziune care a efectuat transmisia inițială sau sub controlul și responsabilitatea căreia a fost efectuată transmisia inițială, indiferent de modul în care partea care realizează retransmisia obține semnalele purtătoare de program de la organizația de radiodifuziune în scopul retransmisiei; și

2) să aibă loc într-un mediu gestionat, prin intermediul unui serviciu de acces la internet, adică un serviciu de comunicații electronice destinat publicului care asigură accesul la internet și, astfel, conectivitatea dintre, teoretic, toate punctele terminale conectate la internet, indiferent de tehnologia de rețea și de echipamentele terminale utilizate;

reutilizare – orice formă de punere la dispoziția publicului a totalității sau a unei părți substanțiale a conținutului bazei de date, evaluată calitativ sau cantitativ, prin distribuirea de copii, prin închiriere sau sub alte forme, inclusiv prin punerea la dispoziția publicului a conținutului bazei, astfel încât oricine să poată avea acces la aceasta în locul și la momentul alese în mod individual. Prima vânzare pe piața

internă a unei copii a bazei de date de către titularul dreptului sui generis sau cu consimțământul acestuia epuizează dreptul de a controla revânzarea acestei copii;

satelit – orice satelit ce operează pe benzi de frecvență care sunt rezervate, conform legislației privind telecomunicațiile, comunicării publice (transmitere prin eter) a semnalelor în scopul recepționării de către public sau care sunt rezervate comunicării private, de la un punct la altul. Totodată, în ultimul caz, circumstanțele în care are loc recepția semnalelor de către membrii publicului trebuie să fie comparabile cu cele existente în primul caz;

statut – actul de constituire al organizației de gestiune colectivă;

serviciu de acces la internet – un serviciu de comunicații electronice destinat publicului care asigură accesul la internet și, astfel, conectivitatea dintre, teoretic, toate punctele terminale conectate la internet, indiferent de tehnologia de rețea și de echipamentele terminale utilizate;

serviciu al societății informaționale – orice serviciu prestat în mod normal în schimbul unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului.

În sensul prezentei definiții:

a) „*la distanță*” înseamnă că serviciul este prestat fără ca părțile să fie prezente simultan;

b) „*prin mijloace electronice*” înseamnă că serviciul este transmis inițial și primit la destinație prin intermediul echipamentului electronic pentru prelucrarea (inclusiv arhivarea digitală) și stocarea datelor și este transmis integral, transferat și recepționat prin cablu, radio, mijloace optice sau alte mijloace electromagnetice;

c) „*la solicitarea individuală a beneficiarului serviciilor*” înseamnă că serviciul este prestat prin transmiterea datelor în urma solicitării individuale.

titulari ai dreptului de autor – persoanele fizice sau juridice, care au dobândit această calitate prin moștenire sau cesiune, în condițiile legii, precum și editorii de opere muzicale și de opere scrise, pentru drepturile patrimoniale care le-au fost transferate în baza unor acorduri individuale și care au dreptul cel puțin la o parte din veniturile provenite din drepturi;

titulari ai drepturilor conexe – interpreții, pentru propriile interpretări ori execuții, producătorii de fonograme și producătorii de videograme, pentru propriile înregistrări, organizațiile de radiodifuziune și de televiziune, pentru propriile emisiuni și servicii de programe;

utilizator – orice persoană fizică sau juridică, care întreprinde acțiuni condiționate de autorizarea de către autor sau titularii de drepturi sau organizația de gestiune colectivă, de remunerarea sau de plata unor compensații către aceștia și care nu acționează în calitate de consumator;

videogramă – rezultatul fixării unei opere audiovizuale pe un suport material;

venituri provenite din drepturi – venituri colectate de o organizație de gestiune colectivă în numele titularilor de drepturi, indiferent dacă acestea provin

dintr-un drept exclusiv, dintr-un drept la remunerare sau dintr-un drept la compensații.

Articolul 4. Atribuții ale Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe

(1) Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare – *AGEPI*):

a) elaborează și asigură, în limitele competenței sale, promovarea propunerilor referitoare la cadrul normativ privind protecția, exercitarea și implementarea dreptului de autor, a drepturilor conexe și a altor drepturi protejate de prezenta lege;

b) înaintează propuneri Guvernului, ministerelor și altor autorități administrative centrale atunci când întreprinderea anumitor măsuri necesare pentru implementarea politicii menționate la lit. a) nu ține de competența sa;

c) desfășoară activități de instruire și consultări pentru informarea ministerelor, a altor autorități administrative centrale, a autorităților judecătorești și a altor instituții, a titularilor de drepturi și a utilizatorilor despre importanța și aspectele legale și practice ale protecției, exercitării și implementării dreptului de autor, a drepturilor conexe și a altor drepturi protejate de prezenta lege, elaborând și distribuind în acest scop materiale informative, organizând campanii de informare și colaborând activ cu mass-media;

d) reprezintă Republica Moldova în organizațiile internaționale și regionale din domeniul dreptului de autor, al drepturilor conexe și al altor drepturi protejate de prezenta lege;

e) stabilește și întreține, în conformitate cu actele normative, relații de cooperare reciproc avantajoase cu oficii similare, agenții și instituții de cercetări, cu alte organizații din alte țări care activează în domeniul dreptului de autor, al drepturilor conexe și al altor drepturi protejate de prezenta lege;

f) avizează înființarea organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare;

g) revocă, anulează, retrage sau modifică deciziile de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare;

h) emite aviz asupra propunerilor de modificare a statutului organizației de gestiune colectivă;

i) emite aviz asupra proiectelor de metodologii elaborate în conformitate cu prezenta lege;

j) desemnează collectorul în condițiile art. 103;

k) efectuează controale anuale și speciale privind activitatea organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare;

l) acordă organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare termen pentru înlăturarea iregularităților identificate în activitatea acestora;

m) dispune retragerea calității de colector stabilită conform art. 103, suspendarea activității organizației de gestiune colectivă și structurii de colectare;

n) monitorizează funcționarea organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare;

o) ține evidența entităților autorizate să desfășoare activitățile prevăzute la art. 58 alin. (1) lit. b);

p) eliberează, în numele statului, adeverințe privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe;

q) eliberează marcaje de control în conformitate cu legislația;

r) gestionează și depozitează Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe și Registrul de stat al titularilor marcajelor de control.

(2) Pentru exercitarea atribuțiilor menționate la alin. (1), în cadrul AGEPI pot fi create comisii și grupuri de lucru, a căror organizare și funcționare se reglementează prin ordin al directorului general.

Capitolul II DREPTUL DE AUTOR

Articolul 5. Condițiile de protecție

(1) În conformitate cu prezenta lege, constituie obiect al protecției dreptului de autor, operele originale din domeniul literar, artistic și științific, oricare ar fi modul sau forma de exprimare, indiferent de faptul dacă acestea au fost sau nu aduse la cunoștința publicului.

(2) Autorul beneficiază de protecția dreptului de autor asupra operei sale prin simpla ei creare. Pentru recunoașterea și protejarea dreptului de autor nu este necesară înregistrarea operei, nici alt act de notificare sau alte formalități.

(3) Dreptul de autor nu depinde de dreptul de proprietate asupra obiectului material în care și-a găsit expresie opera respectivă. Procurarea unui asemenea obiect nu conferă proprietarului acestuia nici unul din drepturile acordate autorului de prezenta lege.

Articolul 6. Domeniul de acțiune a dreptului de autor

(1) Dreptul de autor se aplică asupra:

a) operelor ai căror autori sunt cetățeni ai Republicii Moldova, indiferent dacă au fost sau nu aduse la cunoștința publică;

b) operelor ai căror autori sunt persoane fizice sau juridice cu domiciliul sau sediul în Republica Moldova, indiferent dacă au fost sau nu aduse la cunoștința publică;

c) operelor publicate pentru prima dată în Republica Moldova sau publicate în Republica Moldova în termen de 30 de zile de la prima publicare în altă țară;

d) operelor de arhitectură construite pe teritoriul Republicii Moldova;

e) operelor audiovizuale al căror producător își are sediul sau domiciliul în Republica Moldova.

(2) Dacă opera a fost creată de mai mulți autori, protecția prevăzută de prezenta lege se aplică tuturor autorilor, dacă cel puțin unul dintre aceștia îndeplinește una dintre condițiile enumerate în alin. (1).

Articolul 7. Opere protejate prin drept de autor

(1) Obiecte ale dreptului de autor sunt:

- a) operele literare (povestiri, eseuri, romane, poezii etc.);
- b) programele pentru calculator;
- c) operele științifice;
- d) operele dramatice și dramatico-muzicale, scenariile, partiturile, sinopsisul filmului;
- e) operele muzicale cu sau fără text;
- f) operele coregrafice și pantomimele;
- g) operele audiovizuale;
- h) operele de artă grafică sau plastică, cum ar fi: operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, precum și alte opere de artă aplicată produselor destinate unei utilizări practice;
- i) operele de arhitectură, urbanistică și de artă horticolă;
- j) operele de artă aplicată;
- k) operele fotografice și operele obținute printr-un procedeu analog fotografiei;
- l) hărțile, planșele, schițele și lucrările tridimensionale din domeniul geografiei, topografiei, arhitecturii și din alte domenii ale științei;
- m) bazele de date;
- n) alte opere.

(2) Fără a prejudicia drepturile autorului operei originale, de asemenea, se protejează prin dreptul de autor operele derivate la baza cărora stau una ori mai multe opere și/sau oricare alte materiale preexistente, și anume:

a) traduceri, adaptările, adnotările, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale operelor literare, artistice sau științifice, cu condiția că constituie rezultate ale creației intelectuale;

b) culegerile de opere literare, artistice ori științifice, bazele de date (enciclopediile și antologiile, compilațiile altor materiale sau date, indiferent dacă sunt ori nu protejate), care, prin alegerea sau dispunerea materialului, constituie creații intelectuale.

(3) Prin dreptul de autor, de asemenea, se protejează și o parte componentă ori un alt element al operei (inclusiv titlul sau personajele operei) care reprezintă în sine o creație intelectuală.

(4) Operele, precum și părțile componente sau alte elemente ale operelor specificate la alin. (1) – (3) beneficiază de protecție dacă sunt originale, în sensul că ele constituie o creație intelectuală proprie autorului lor.

Articolul 8. Obiecte neprotejate prin dreptul de autor

Nu beneficiază de protecția dreptului de autor:

- a) ideile, teoriile, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice și nici invențiile cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare;
- b) actele normative, alte acte cu caracter administrativ, politic sau judiciar (legi, hotărâri judecătorești etc.) și nici traduceri oficiale ale acestora;
- c) simbolurile de stat și semnele oficiale ale statului, cum ar fi drapelele, stemele, decorațiile, semnele bănești etc.;
- d) expresiile folclorice;
- e) noutățile zilei și diversele fapte ce reprezintă o simplă informație;
- f) orice material rezultat dintr-un act de reproducere a operei de artă vizuală al cărei termen de protecție a expirat, cu excepția cazului în care materialul rezultat din actul de reproducere este original, în sensul că reprezintă o creație intelectuală proprie autorului;
- g) fotografiile unor scrisori, acte, documente de orice fel, desene tehnice.

Articolul 9. Subiectul dreptului de autor. Presumția paternității și simbolul protecției dreptului de autor

(1) Se consideră a fi autor, în absența unei probe contrare, persoana fizică sub al cărei nume pentru prima dată este adusă la cunoștința publicului opera.

(2) În cazurile expres prevăzute de lege, pot beneficia de protecția acordată autorului persoanele juridice și persoanele fizice, altele decât autorul.

(3) Când opera a fost adusă la cunoștința publică sub formă anonimă sau sub un pseudonim care nu permite identificarea autorului, dreptul de autor se exercită de persoana fizică sau juridică ce o face publică având consimțământul autorului, atât timp cât acesta nu își dezvăluie identitatea.

(4) Pentru a informa publicul despre drepturile sale, titularul dreptului de autor va folosi simbolul protecției dreptului de autor, semnalat conform uzanțelor, care se va aplica pe fiecare exemplar al operei și constă din trei elemente:

- a) litera latină „C” inclusă în cerc;
- b) numele sau denumirea titularului dreptului exclusiv de autor;
- c) anul primei publicări a operei.

(5) Folosirea simbolului protecției dreptului de autor nu constituie o condiție pentru a acorda operei protecția prevăzută de prezenta lege.

(6) Titularul dreptului exclusiv de autor asupra unei opere publicate sau nepublicate poate să o înscrie în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, gestionat de AGEPI, în decursul termenului de protecție a dreptului de autor.

(7) Înscrierea operei în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe este facultativă, nu conferă drepturi și se supune unei taxe, aprobată prin hotărâre de Guvern.

(8) Existența și conținutul unei opere se pot dovedi prin orice mijloace de probă, inclusiv prin includerea acesteia în repertoriul unei organizații de gestiune colectivă.

(9) Autorii și titularii de drepturi, odată cu includerea operelor lor în repertoriul organizației de gestiune colectivă, își pot înregistra și numele, denumirea, sau pseudonimul, exclusiv în vederea aducerii acestuia la cunoștința publică.

(10) Înscrierea operelor în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe se efectuează de AGEPI în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern.

Articolul 10. Conținutul dreptului de autor. Drepturile morale

(1) Dreptul de autor se constituie din drepturi patrimoniale și drepturi morale (personale nepatrimoniale).

(2) Autorul unei opere beneficiază de următoarele drepturi morale:

a) *dreptul la paternitate* – dreptul de a fi recunoscut în calitate de autor al operei sale și dreptul de a pretinde o astfel de recunoaștere, inclusiv prin indicarea numelui său pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește, în cazul oricărei utilizări a operei, cu excepția cazurilor când acest lucru este imposibil și când lipsa obligației de a indica numele autorului decurge din alte prevederi ale prezentei legi;

b) *dreptul la nume* – dreptul autorului de a decide cum va figura numele său la utilizarea operei (numele adevărat, pseudonimul sau anonim);

c) *dreptul la respectarea integrității operei* – dreptul la protecția operei sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, care prejudiciază onoarea sau reputația autorului;

d) *dreptul la divulgarea operei* – dreptul de a decide dacă opera va fi adusă la cunoștința publică, în ce mod și când;

e) *dreptul la retractarea operei* – dreptul autorului de a retracta opera sa din circuitul comercial, despăgubind pe titularul dreptului de utilizare, dacă acesta este prejudiciat prin exercitarea retractării.

(3) Dreptul la retractarea operei nu se aplică programelor pentru calculator, operelor audiovizuale, bazelor de date și operelor de arhitectură.

(4) Drepturile morale sunt imprescriptibile și nu pot face obiectul vreunei renunțări sau înstrăinări.

(5) După decesul autorului, exercitarea drepturilor sale morale se transmite moștenitorilor, potrivit legislației civile, pe termen nelimitat. Dacă nu există moștenitori, exercitarea acestor drepturi revine organizației de gestiune colectivă al cărei membru a fost autorul sau organizației de gestiune colectivă cu care acesta a avut o legătură directă.

Articolul 11. Drepturile patrimoniale

Autorul sau alt titular al dreptului de autor, cu excepția autorului unui program pentru calculator ale cărui drepturi patrimoniale exclusive sunt definite la art. 25 și a autorului bazei de date ale cărui drepturi exclusive sunt definite la art. 48, are dreptul patrimonial exclusiv să permită sau să interzică utilizarea operei sale, inclusiv prin:

- a) reproducerea operei;
- b) distribuirea operei;
- c) închirierea operei, cu excepția operelor de arhitectură și a operelor de artă aplicată;
- d) împrumutul operei;
- e) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor;
- f) comunicarea publică a operei;
- g) punerea la dispoziția publicului a operei;
- h) radiodifuzarea operei;
- i) retransmiterea prin cablu a operei;
- j) retransmisia operei;
- k) realizarea de opere derivate (traduceri, adaptări, aranjamente, transformări sau modificări ale operei).

Articolul 12. Termenele de protecție a dreptului de autor

(1) Drepturile patrimoniale exclusive menționate la art. 11, 25, 48 și 76 se protejează pe tot parcursul vieții autorului și timp de 70 de ani după decesul acestuia, indiferent de data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului.

(2) Durata de protecție a unei opere audiovizuale încetează după 70 de ani de la decesul ultimului supraviețuitor dintre următoarele persoane, indiferent dacă acestea au fost sau nu desemnate drept coautori: realizatorul principal, autorul scenariului, autorul dialogului și compozitorul muzicii create special pentru a fi utilizată în opera audiovizuală.

(3) Termenul de protecție a unei opere muzicale cu text încetează după 70 de ani de la decesul ultimului supraviețuitor dintre următoarele persoane, indiferent dacă acestea au fost sau nu desemnate drept coautori: textierul și compozitorul, cu condiția ca ambele contribuții să fi fost create în mod specific pentru respectiva compoziție muzicală cu text.

(4) Drepturile patrimoniale asupra operei de artă aplicată se protejează timp de 25 de ani de la data creării ei, cu excepția desenelor și modelelor industriale neînregistrate, create în scop industrial de reproducere, care se protejează conform Legii privind protecția desenelor și modelelor industriale timp de 3 ani de la data la care au fost făcute publice pentru prima oară în Republica Moldova.

(5) Termenele de protecție în cazul fotografiilor care sunt originale, în sensul că reprezintă o creație intelectuală proprie autorului, sunt calculate în conformitate cu alin. (1). Nu se aplică niciun alt criteriu pentru a stabili dacă acestea pot beneficia de protecție.

(6) Drepturile patrimoniale asupra unei opere anonime sau publicate sub pseudonim, cu excepția celei de artă aplicată, se protejează timp de 70 de ani, de la data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului. Cu toate acestea, în cazul în care pseudonimul adoptat de autor nu lasă nicio îndoială asupra identității sale sau în cazul în care autorul își dezvăluie identitatea în perioada menționată în prima teză, atunci durata de protecție care se aplică este cea indicată la alin. (1).

(7) În cazul operelor colective, precum și în cazul în care persoanele juridice sunt recunoscute titulari ai dreptului de autor (programe pentru calculator, baze de date), termenele de protecție a drepturilor patrimoniale durează timp de 70 de ani, de la data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului, cu excepția cazului în care persoanele fizice care au creat opera sunt identificate ca atare în versiunile operei aduse la cunoștința publicului. Prezentul alineat nu aduce atingere drepturilor care revin unor autori identificați, ale căror contribuții identificabile sunt incluse în asemenea opere și cărora li se aplică alin. (1) sau (2).

(8) În cazul în care o operă este publicată în volume, părți, fascicule, numere sau episoade și în cazul în care durata de protecție se aplică din momentul în care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului, durata de protecție se aplică separat pentru fiecare element în parte.

Articolul 13. Calculul termenelor de protecție a dreptului de autor

(1) Protecția operei, ulterioară morții autorului sau aducerii la cunoștința publică, curge de la evenimentul generator, însă durata termenelor prevăzute la art. 12 se calculează numai cu începere de la data de 1 ianuarie a anului care urmează după faptul generator.

(2) În cazul în care dreptul de autor aparține în comun colaboratorilor la o operă, durata menționată la alin. (1) se calculează de la data decesului ultimului supraviețuitor dintre colaboratori.

(3) În cazul operelor a căror durată de protecție nu se calculează începând de la decesul autorului sau autorilor și care nu au fost în mod legal aduse la cunoștința publicului timp de 70 de ani de la crearea lor, protecția încetează.

(4) Condițiile de protecție prevăzute de prezenta lege se aplică autorilor străini care se bucură de protecție în temeiul prezentei legi, dar condițiile de protecție expiră cel târziu în ziua în care protecția expiră în statul în care acești autori sunt cetățeni și nu va depăși condițiile prevăzute de prezenta lege.

(5) La expirarea termenului de protecție a drepturilor patrimoniale, opera intră în domeniul public. Utilizarea operei aflate în domeniul public este permisă fără consimțământul autorului și fără plata vreunei remunerații, cu condiția respectării drepturilor morale prevăzute la art. 10 alin. (2) lit. a), b) și c).

Articolul 14. Protecția operelor nepublicate anterior intrate în domeniul public

(1) Orice persoană care, după încetarea protecției drepturilor de autor, publică legal sau comunică legal către public pentru prima oară, o operă nepublicată anterior beneficiază de o protecție echivalentă cu cea a drepturilor patrimoniale de autor.

(2) Durata protecției acestor drepturi este de 25 de ani începând cu data la care opera a fost publicată legal sau comunicată legal către public pentru prima oară.

Articolul 15. Protecția publicațiilor critice și științifice ale operelor intrate în domeniul public

(1) Oricare persoană care, după expirarea termenului de protecție a dreptului de autor, editează o publicație critică sau științifică a unei opere intrate în domeniul public beneficiază de o protecție echivalentă cu cea a drepturilor patrimoniale ale autorilor.

(2) Termenul de protecție a drepturilor patrimoniale prevăzute la alin. (1) este de 30 de ani de la data în care publicația a fost pentru prima dată publicată legal.

Capitolul III

DIZPOZIȚII SPECIALE PRIVIND DREPTUL DE AUTOR

Articolul 16. Opera comună

(1) Dreptul de autor asupra operei comune aparține coautorilor acesteia.

(2) Fiecare dintre coautori își menține dreptul de autor asupra părții create de el și are dreptul să dispună de aceasta cum crede de cuviință, cu condiția că această parte are caracter de sine stătător. Se consideră că o parte componentă a operei este de sine stătătoare în cazul în care ea poate fi utilizată independent de alte părți ale acestei opere.

(3) Relațiile dintre coautori se stabilesc, de regulă, în baza unui contract. În lipsa unui asemenea contract, dreptul de autor asupra operei este exercitat în comun de toți autorii, iar remunerația se împarte între ei proporțional contribuției fiecăruia, dacă aceasta poate fi determinată. În cazul în care contribuția fiecăruia dintre coautori nu poate fi determinată, remunerația se împarte în cote egale.

(4) În cazul în care opera nu poate fi divizată în părți de sine stătătoare, coautorii pot exercita dreptul de autor numai de comun acord.

Articolul 17. Opera colectivă

(1) Persoana fizică sau juridică la inițiativa, din contul și sub conducerea căreia este creată și sub al cărei nume sau denumire este publicată o operă colectivă (cum ar fi enciclopediile, dicționarele și alte culegeri similare, ziarele, revistele și

alte publicații periodice) beneficiază de drepturile patrimoniale asupra operei colective respective. Aceste persoane au dreptul să-și indice numele sau denumirea ori să ceară o atare indicare la orice utilizare a operei colective în cauză.

(2) În cazul în care contractul încheiat între autori și persoana fizică sau juridică menționată la alin. (1) nu prevede altfel, autorii operelor incluse într-o operă colectivă își mențin drepturile, stipulate de prezenta lege, asupra operelor proprii și pot dispune de ele independent de opera colectivă în care acestea sunt incluse.

Articolul 18. Opera derivată

(1) Traducătorii și alți autori ai operelor derivate beneficiază de dreptul de autor asupra traducerilor, adaptărilor, aranjărilor sau asupra altor transformări ale operei realizate de ei.

(2) Traducerea sau altă operă derivată poate fi realizată doar cu consimțământul autorului operei originale. Dreptul de autor al traducătorului sau al altui autor al unei opere derivate nu va prejudicia drepturile autorului a cărei operă originală a fost tradusă, adaptată, aranjată sau transformată în alt mod.

(3) Dreptul de autor al traducătorului sau al altui autor al unei opere derivate nu constituie un impediment pentru alte persoane de a efectua, cu consimțământul autorului operei originale, traducerea sau transformarea aceleiași opere.

Articolul 19. Opera audiovizuală

(1) Sunt autori (coautori) ai operei audiovizuale, în condițiile art. 9:

- a) realizatorul principal (regizorul);
- b) autorul scenariului (scenaristul);
- c) autorul dialogului;
- d) compozitorul – autorul oricărei opere muzicale (cu sau fără text) special creată pentru opera audiovizuală;
- e) autorul grafic pentru operele de animație sau al secvențelor de animație, când acestea din urmă reprezintă o parte importantă a operei;

f) alți posibili autori care au contribuit substanțial la realizarea operei audiovizuale, conform prevederilor contractului dintre producător și regizor.

(2) În cazul în care unul dintre autorii prevăzuți la alin. (1) refuză să definitiveze contribuția sa la opera audiovizuală sau se află în imposibilitatea de a o face, el nu se va putea opune folosirii acesteia în vederea definitivării operei audiovizuale. Acest autor va avea dreptul la remunerație pentru contribuția avută.

(3) Autorii operei audiovizuale, alții decât autorul principal, nu se pot opune aducerii la cunoștință publică, precum și utilizării specifice a versiunii definitive a operei, integral sau parțial.

(4) În lipsa unei clauze contrare, autorii operei audiovizuale, precum și alți autori ai unor contribuții la aceasta, își păstrează toate drepturile de utilizare separată a propriilor contribuții, precum și dreptul de a autoriza și/sau de a interzice utilizări în afara celei specifice a operei, integral sau parțial, cum ar fi

utilizarea unor fragmente din opera cinematografică pentru publicitate, alta decât pentru promovarea operei.

(5) Pentru realizarea unei opere audiovizuale, forma scrisă a contractului dintre producător și autorul principal este obligatorie.

(6) Opera audiovizuală se consideră finită, când versiunea definitivă a fost stabilită de comun acord între autorul principal și producător.

(7) Drepturile morale asupra operei finite sunt recunoscute numai autorilor stabiliți la alin. (1).

(8) Este interzisă distrugerea suportului original al versiunii definitive a operei audiovizuale în forma copiei-standard.

(9) Prin contractele încheiate între autorii operei audiovizuale și producător, în lipsa unei clauze contrare, se prezumă că aceștia, cu excepția autorilor muzicii special create, îi cedează producătorului drepturile exclusive privind utilizarea operei în ansamblul său, prevăzute la art. 11, precum și dreptul de a autoriza dublarea și subtitrarea, în schimbul unei remunerații echitabile. În cazul drepturilor exclusive de închiriere și împrumut se aplică dispozițiile art. 81.

(10) În lipsa unei clauze contrare, interpreții, care au participat la realizarea unei opere audiovizuale se prezumă că cedează producătorului acesteia, în schimbul unei remunerații echitabile, drepturile exclusive de reproducere, distribuire și import, precum și drepturile de închiriere și împrumut, în condițiile art. 81.

(11) Producătorul operei audiovizuale are dreptul să-și indice numele sau denumirea ori să ceară o atare indicare la orice utilizare a operei.

(12) În lipsa unei clauze contrare, remunerația pentru fiecare mod de utilizare a operei audiovizuale este proporțională cu încasările brute rezultate din utilizarea operei.

(13) În condițiile art. 36, producătorul este obligat să remită autorilor, periodic, situația încasărilor percepute după fiecare mod de utilizare. Autorii primesc remunerațiile cuvenite fie prin intermediul producătorului, fie direct de la utilizatori, fie prin organizațiile de gestiune colectivă, pe baza contractelor generale încheiate de acestea cu utilizatorii. Pentru dreptul de închiriere sau împrumut, autorii primesc remunerația conform prevederilor art. 81.

(14) Dacă producătorul nu finalizează opera audiovizuală în decurs de cinci ani de la încheierea contractului sau nu difuzează opera audiovizuală într-un an de la finalizarea acesteia, coautorii pot revoca contractul, integral sau parțial, în condițiile art. 39.

Articolul 20. Opera de artă grafică sau plastică. Dreptul de acces

(1) Autorul unei opere de artă grafică sau plastică are dreptul de acces pentru a vedea opera, cu condiția ca acest lucru să fie necesar pentru activitatea artistică a autorului sau în scopul exercitării drepturilor sale patrimoniale, cu excepția cazului în care acest lucru cauzează un prejudiciu nerezonabil proprietarului sau

titularului operei. Concomitent, proprietarul nu este obligat să livreze autorului originalul sau o copie a operei.

(2) Crearea și utilizarea unei opere de artă grafică sau plastică ce conține un portret se permit numai cu consimțământul persoanei reprezentate sau al succesorilor acesteia.

Articolul 21. Opera fotografică și protecția portretului

(1) Transmiterea dreptului de proprietate asupra negativului sau asupra altei fixări similare a operei fotografice, în baza căreia pot fi confecționate exemplare ale operei, are ca efect, dacă în contractul de cesiune nu este prevăzut altfel, transmiterea drepturilor patrimoniale asupra operei, cu excepția dreptului de suită.

(2) În lipsa unor prevederi contractuale contrare, opera fotografică ce conține imaginea persoanei la comanda căreia a fost executată fotografia poate fi publicată, reprodusă și pusă la dispoziția publicului de către persoana din imagine.

(3) Crearea, reproducerea, modificarea și distribuirea unei opere fotografice ce conține un portret se permit doar cu consimțământul persoanei reprezentate sau al succesorilor acesteia, în condițiile reglementărilor legislației civile privind dreptul la propria imagine.

(4) În lipsa unei clauze contractuale contrare, consimțământul persoanei reprezentate în opera fotografică nu este necesar:

a) dacă persoana reprezentată este model de profesie și/sau a primit o remunerație pentru a poza;

b) dacă persoana reprezentată este general cunoscută și opera fotografică a fost executată cu prilejul activităților sale publice;

c) dacă persoana reprezentată constituie numai un detaliu al unei opere fotografice ce prezintă un peisaj, un grup de persoane sau o manifestare publică.

Articolul 22. Opera de artă aplicată și opera de arhitectură

(1) Protecția oferită de prezenta lege operelor de artă aplicată (design) se extinde asupra aspectului exterior al obiectelor, stabilit prin astfel de caracteristici cum sunt liniile, contururile, forma, texturile, indiferent de faptul dacă obiectul este bidimensional sau tridimensional.

(2) Protecția oferită de prezenta lege operelor de arhitectură se extinde asupra:

a) obiectelor de arhitectură;

b) proiectelor de arhitectură și a documentației tehnice elaborate în baza lor;

c) proiectelor de complexe arhitecturale.

(3) Dreptul de transformare, adaptare și de alte modificări similare ale operei de artă aplicată sau de arhitectură, nu se extinde asupra modificărilor ce nu produc schimbarea aspectului exterior al operei.

(4) Referitor la operele de artă aplicată și de arhitectură:

a) dreptul la respectarea integrității operei, prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. c), nu se extinde asupra modificărilor ce nu produc schimbarea aspectului exterior al operei;

b) odată cu transmiterea proiectelor de arhitectură și a proiectelor de complexe arhitecturale, în vederea începerii lucrărilor de construcție, se epuizează dreptul la divulgare prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. d).

Capitolul IV PROGRAMELE PENTRU CALCULATOR

Articolul 23. Obiectul protecției

(1) Programele pentru calculator sunt protejate prin drept de autor în calitate de opere literare.

(2) Un program pentru calculator este protejat dacă este original, în sensul că reprezintă o creație intelectuală proprie autorului. Niciun alt criteriu nu se aplică pentru a stabili dacă acesta poate beneficia de protecție.

Articolul 24. Calitatea de autor și beneficiarii protecției

(1) Autorul unui program pentru calculator este persoana fizică sau grupul de persoane fizice care au creat programul pentru calculator.

(2) În cazul operei comune și al operei colective, autorul se stabilește în conformitate cu prevederile art. 16 și 17.

(3) În lipsa unei clauze contrare, drepturile patrimoniale de autor asupra programelor pentru calculator, create de unul sau de mai mulți salariați în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori după instrucțiunile angajatorului, aparțin acestuia din urmă.

(4) Prevederile art. 35-39 nu se aplică autorilor unui program pentru calculator.

Articolul 25. Drepturile exclusive ale autorului unui program pentru calculator

(1) Drepturile exclusive ale autorului unui program pentru calculator cuprind dreptul de a efectua sau de a autoriza:

a) reproducerea permanentă sau provizorie a unui program pentru calculator, în totalitate sau parțial, prin orice mijloc și sub orice formă. În măsura în care încărcarea, prezentarea, rularea, transmiterea sau stocarea programului pentru calculator necesită o astfel de reproducere a programului, aceste acte de reproducere sunt supuse autorizării de către titularul dreptului;

b) traducerea, adaptarea, dispunerea și orice altă transformare a programului pentru calculator și reproducerea rezultatelor acestor acte, fără a aduce atingere drepturilor persoanei care transformă programul pentru calculator;

c) orice formă de distribuire, inclusiv închirierea originalului sau a copiilor unui program pentru calculator.

(2) Prima vânzare a copiei unui program pentru calculator pe teritoriul Republicii Moldova de către titularul dreptului sau cu consimțământul acestuia epuizează dreptul de distribuire a acestei copii, cu excepția dreptului de a controla închirierile ulterioare ale programului pentru calculator sau ale unei copii a acestuia.

(3) Prin „închiriere”, în sensul indicat la alin. (1) lit. c) se înțelege punerea la dispoziție a unui program pentru calculator sau a unei copii a acestuia în vederea utilizării pe o perioadă limitată și în scopuri lucrative. Acest termen nu include împrumuturile publice.

Articolul 26. Excepții

(1) În absența unor clauze contractuale exprese, nu este necesar consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor pentru utilizările menționate la art. 25 alin. (1) lit. a) și b), în cazul în care aceste utilizări sunt necesare pentru a permite utilizatorului legal al unui program pentru calculator să utilizeze programul în conformitate cu destinația acestuia, inclusiv pentru a corecta erorile.

(2) Realizarea, în măsura în care aceasta este necesară pentru utilizarea respectivă, a unei copii de rezervă de către o persoană care are dreptul să utilizeze programul pentru calculator nu poate fi împiedicată prin contract.

(3) Persoana care are dreptul să utilizeze o copie a unui program pentru calculator poate, fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor, să analizeze, să studieze ori să testeze funcționarea programului în vederea identificării ideilor și principiilor care stau la baza oricărui element al programului atunci când efectuează oricare dintre actele de încărcare, prezentare, rulare, transmitere sau stocare a programului pentru calculator pe care are dreptul să le realizeze.

(4) Prevederile Capitolului IX nu se aplică programelor pentru calculator.

Articolul 27. Acordul de utilizare a programului pentru calculator

(1) În lipsa unei clauze contrare, printr-un acord de utilizare a unui program pentru calculator se prezumă că:

a) utilizatorului i se acordă dreptul neexclusiv de utilizare a programului pentru calculator;

b) utilizatorul nu poate transmite unei alte persoane dreptul de utilizare a programului pentru calculator.

(2) Transmiterea dreptului de utilizare a unui program pentru calculator nu implică și transmiterea dreptului de autor asupra acestuia.

(3) Orice clauză contrară art. 28 sau contrară excepțiilor prevăzute la art. 26 alin. (2) și (3) este nulă.

Articolul 28. Decompilarea

(1) Consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor nu este necesar atunci când reproducerea codului și traducerea formei acestui cod sunt indispensabile pentru obținerea informației necesare pentru asigurarea interoperabilității cu alt program pentru calculator creat în mod independent de către alți autori, cu respectarea următoarelor condiții:

a) aceste acte sunt efectuate de licențiat ori de o altă persoană care are dreptul să utilizeze o copie a programului sau, în numele acestora, de către o persoană autorizată în acest scop;

b) informația necesară pentru realizarea interoperabilității nu a fost anterior pusă la dispoziția persoanelor specificate la lit. a);

c) aceste acte sunt limitate la părți din programul original care sunt necesare pentru realizarea interoperabilității.

(2) Prevederile alin. (1) nu permit ca informația obținută prin aplicarea programului pentru calculator:

a) să fie utilizată în alte scopuri decât la realizarea interoperabilității programului pentru calculator creat în mod independent;

b) să fie transmisă persoanelor terțe, cu excepția cazurilor când aceasta este necesară pentru interoperabilitatea programului pentru calculator creat în mod independent;

c) să fie utilizată pentru dezvoltarea, producerea sau comercializarea unui program pentru calculator similar în exprimarea sa ori pentru orice alt act care încalcă dreptul de autor.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică, dacă se cauzează un prejudiciu autorului sau altui titular al dreptului de autor sau utilizării normale a programului pentru calculator.

Capitolul V

TRANSMITEREA DREPTURILOR PATRIMONIALE DE AUTOR ȘI CONEXE. DREPTUL DE UTILIZARE A OBIECTELOR DREPTULUI DE AUTOR ȘI A DREPTURILOR CONEXE

Secțiunea 1. Transmiterea drepturilor patrimoniale de autor și conexe

Articolul 29. Modalități de transmitere a drepturilor patrimoniale de autor și conexe

(1) Autorul sau titularii dreptului de autor sau ai drepturilor conexe pot transmite, integral sau parțial, drepturile patrimoniale, prin contract de cesiune, precum și prin succesiune.

(2) Transmiterea drepturilor pe bază contractuală nu se aplică în cazul drepturilor la care autorii sau titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe nu pot renunța, conform legii (dreptul la remunerație compensatorie pentru copie privată, dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public, dreptul de suită, dreptul la remunerație pentru retransmitere prin cablu, cu excepția organizațiilor

de radiodifuziune și televiziune, dreptul la remunerația adecvată și proporțională, dreptul la remunerația suplimentară adecvată și echitabilă).

(3) În cazul în care autorii și titularii de drepturi beneficiază, prin efectul legii, de o remunerație obligatorie, aceștia nu se pot opune utilizărilor care o generează.

Articolul 30. Contractul de cesiune

(1) Prin contract de cesiune a drepturilor patrimoniale de autor și conexe, autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe (cedent) transmite drepturile sale patrimoniale unei alte persoane (cesionar).

(2) Cesiunea poate fi limitată la anumite drepturi, pentru un anumit teritoriu și pentru o anumită durată.

(3) Autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe nu mai poate utiliza opera sau alte obiecte protejate în modalitățile, pe termenul și pentru teritoriul convenite cu cesionarul și nici nu mai poate transmite dreptul respectiv unei alte persoane.

(4) Transmiterea prin contract de cesiune a unuia dintre drepturile patrimoniale ale autorului sau ale titularului dreptului de autor și drepturilor conexe nu are nici un efect asupra celorlalte drepturi ale acestora, dacă nu s-a convenit altfel în contractul de cesiune.

(5) În cazul transmiterii prin contract de cesiune a dreptului la reproducere a unei opere se prezumă că dreptul la distribuirea copiilor unei astfel de opere a fost, de asemenea, transmis, cu excepția dreptului la import, dacă nu se prevede altfel prin contract.

(6) Contractul de cesiune a drepturilor patrimoniale trebuie să prevadă drepturile patrimoniale transmise, durata și întinderea utilizării, precum și remunerația titularului dreptului de autor. Absența oricăreia dintre aceste prevederi dă dreptul părții interesate de a cere rezoluțiunea contractului.

(7) Contractul de cesiune ce are ca obiect drepturile patrimoniale privind totalitatea operelor viitoare ale autorului, nominalizate sau nenominalizate, este nul.

(8) Existența și conținutul contractului de cesiune a drepturilor patrimoniale se pot dovedi numai prin forma scrisă a acestuia. Fac excepție contractele având drept obiect utilizarea operelor în ziare și în alte publicații periodice.

Secțiunea a 2-a. Autorizarea utilizării operelor și altor obiecte protejate

Articolul 31. Acordul de utilizare

(1) Autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe pot autoriza alte persoane, printr-un acord, să utilizeze operele sau alte obiecte protejate ale acestora.

(2) În cazul acordului de utilizare, autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe pot utiliza opera sau alte obiecte protejate și pot autoriza și alte persoane să utilizeze aceleași opere sau obiecte protejate.

(3) Acordul de utilizare trebuie să fie încheiat în formă scrisă și să prevadă următoarele elemente obligatorii, sub sancțiunea nulității:

- a) modul de utilizare a operei sau a altui obiect protejat;
- b) termenul de valabilitate;
- c) teritoriul de acțiune a dreptului;
- d) quantumul remunerației sau baza de calcul a acesteia pentru fiecare tip de utilizare a operei sau a altor obiecte protejate;
- e) condițiile și termenul de plată a remunerației.

(4) Clauzele din acordul de utilizare care contravin prevederilor prezentei legi se consideră nule și în locul acestora se aplică condițiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 32. Contractul de licență

(1) Organizația de gestiune colectivă acordă utilizatorilor dreptul de a utiliza opere și alte obiecte protejate din repertoriul gestionat de către aceasta, prin încheierea unui contract de licență.

(2) Contractul de licență trebuie să fie încheiat în formă scrisă și să prevadă următoarele elemente obligatorii:

- a) părțile;
- b) modalitățile de valorificare a operei sau a altor obiecte protejate;
- c) termenul de valabilitate;
- d) teritoriul de acțiune;
- e) condițiile și termenul de plată a remunerației datorate de utilizator;
- f) penalitățile și înlesnirile potrivit metodologiilor.

Capitolul VI

CONTRACTE ÎN DOMENIUL DREPTULUI DE AUTOR ȘI DREPTURILOR CONEXE. REMUNERAȚIA ECHITABILĂ ÎN CONTRACTELE DE EXPLOATARE A OPERELOR ȘI A ALTOR OBIECTE PROTEJATE

Secțiunea 1. Contracte în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe

Articolul 33. Aspectele dreptului de autor și drepturilor conexe în contractele de muncă

(1) În lipsa unei clauze contractuale contrare, pentru operele create în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu precizate în contractul individual de muncă, drepturile patrimoniale aparțin autorului operei create. În acest caz, autorul poate autoriza utilizarea operei de către terți, numai cu consimțământul angajatorului și cu recompensarea acestuia pentru contribuția la costurile creației. Utilizarea operei

de către angajator, în cadrul obiectului de activitate, nu necesită autorizarea salariatului autor.

(2) În cazul în care clauza prevăzută la alin. (1) există, aceasta urmează să cuprindă termenul pentru care au fost transmise drepturile patrimoniale de autor. În absența precizării termenului, acesta este de trei ani de la data predării operei.

(3) După expirarea termenului prevăzut la alin. (2), în lipsa unei clauze contrare, angajatorul este îndreptățit să îi pretindă autorului plata unei cote rezonabile din veniturile obținute din utilizarea operei sale, pentru a compensa costurile suportate de angajator pentru crearea operei de către salariat, în cadrul atribuțiilor de serviciu.

(4) La expirarea termenului menționat la alin. (2), drepturile patrimoniale revin autorului.

(5) Autorul unei opere create în cadrul unui contract individual de muncă își păstrează dreptul exclusiv de utilizare a operei, ca parte din ansamblul creației sale.

(6) În cazul unei interpretări sau execuții efectuate de un interpret, în cadrul unui contract individual de muncă, drepturile patrimoniale prevăzute la art. 42, care sunt transmise angajatorului, trebuie să fie expres prevăzute în contractul individual de muncă.

(7) Autorul operei create în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu nu are dreptul să interzică angajatorului său să o publice sau să o facă în alt mod accesibilă pentru public.

(8) La utilizarea operei create în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, numele autorului se indică în cazul când acest lucru este posibil. Angajatorul, de asemenea, are dreptul să ceară indicarea denumirii sale sau a numelui său la orice utilizare a operei.

Articolul 34. Contractul de comandă

(1) În cazul contractului de comandă pentru opere viitoare, în lipsa unei clauze contrare, drepturile patrimoniale aparțin autorului.

(2) Contractul de comandă a unei opere viitoare trebuie să cuprindă atât termenul de predare, cât și termenul de acceptare a operei.

(3) Persoana care comandă opera are dreptul să recurgă la rezoluțiunea contractului dacă opera nu îndeplinește condițiile stabilite. În caz de rezoluțiune a contractului, sumele încasate de autor îi rămân acestuia. Dacă, în vederea creării unei opere care a făcut obiectul unui contract de comandă, s-au executat lucrări pregătitoare, autorul are dreptul la restituirea cheltuielilor efectuate.

Secțiunea a 2-a. Remunerația echitabilă în contractele de exploatare a operelor și a altor obiecte protejate

Articolul 35. Principiul remunerației adecvate și proporționale

(1) Atunci când autorizează, conform art. 31, utilizarea operelor sau a altor obiecte protejate sau își cesionează drepturile exclusive în temeiul art. 30, autorii și interpreții au dreptul să primească o remunerație adecvată și proporțională, în raport de:

- a) valoarea economică reală sau potențială a drepturilor;
- b) contribuția acestora, evaluată cantitativ și calitativ, la ansamblul operei sau altor obiecte protejate;
- c) practicile de piață;
- d) exploatarea efectivă a operei.

(2) La punerea în aplicare a principiului prevăzut la alin. (1) se ține seama de principiul libertății contractuale și de cel al unui just echilibru între drepturile și interesele părților, fiind utilizate mecanisme precum negocierile colective.

(3) Plata unei sume forfetare poate constitui o remunerare adecvată și proporțională. Suma forfetară se poate aplica în cazuri specifice, ținând seama de caracteristicile sectoarelor muzical, audiovizual și editorial, cu condiția de a nu opera în detrimentul autorilor și interpreților, prin comparație cu remunerația stabilită ca procent din venituri.

(4) Aplicarea prevederilor de la alin. (1) nu constituie o interdicție pentru autori și interpreți de a autoriza utilizările necomerciale, precum și utilizările gratuite ale operelor sau altor obiecte protejate, realizate prin intermediul licențelor neexclusive.

Articolul 36. Obligația de transparență

(1) Autorii, interpreții sau reprezentanții acestora primesc în mod periodic, cel puțin o dată pe an, în funcție de particularitățile sectoarelor muzical, audiovizual și editorial, informații la zi, relevante și complete privind exploatarea operelor și a interpretărilor sau execuțiilor lor, din partea deținătorilor acordului de utilizare, a cesionarilor sau din partea succesorilor în drepturi ai acestora.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) cuprind remunerația datorată, toate modurile de exploatare, toate veniturile generate, inclusiv cele promoționale și permit evaluarea efectivă a valorii economice a drepturilor în cauză.

(3) Autorii, interpreții sau reprezentanții acestora primesc, la cerere, informații suplimentare față de cele specificate la alin. (1) și (2), dacă deținătorii acordului de utilizare sau cesionarii, în calitate de primi parteneri contractuali, nu dețin informațiile solicitate, iar drepturile privind exploatarea operelor și a interpretărilor sau execuțiilor au fost subcontractate. Deținătorii acordului de utilizare sau cesionarii furnizează informații cu privire la identitatea subcontractanților. Orice cerere către subcontractanți se adresează direct sau indirect, prin intermediul partenerului contractual al autorului sau al interpretului.

(4) Obligația de transparență:

- a) este proporțională și eficace pentru a asigura un nivel ridicat de transparență în sectoarele menționate la alin. (1);

b) se limitează la informații rezonabile, oferite în cazurile în care sarcina administrativă nu este disproporționată în raport cu veniturile provenite din exploatarea drepturilor cesionate sau autorizate de autor sau interpret.

(5) Obligația stabilită la alin. (1) nu se aplică:

a) în cazul în care contribuția autorului ori a interpretului nu este semnificativă având în vedere opera, interpretarea sau execuția în ansamblu, cu excepția cazului în care autorul sau interpretul solicită informații pentru exercitarea dreptului său în temeiul art. 37;

b) în cazul organizațiilor de gestiune colectivă, atunci când sunt aplicabile dispozițiile art. 95 alin. (1) și (2);

c) atunci când exploatarea a încetat sau când autorul ori interpretul a autorizat utilizarea operelor sau a altor obiecte protejate fără remunerație publicului larg.

(6) Contribuția personală semnificativă prevăzută la alin. (5) este stabilită în funcție de factori precum:

a) impactul direct asupra succesului operei sau interpretării;

b) contribuția ar putea fi înlocuită cu cea aparținând unui alt autor sau interpret, fără să fie afectat succesul comercial al operei sau interpretării.

(7) În cazul exploatării operelor și a interpretărilor care fac obiectul unor acorduri sau contracte de negociere colectivă sau care se întemeiază pe astfel de contracte, se aplică normele de transparență ale acordului sau contractului de negociere colectivă relevant, cu condiția ca aceste norme să îndeplinească criteriile prevăzute la alin. (1)-(4).

(8) În cazul în care deținătorii acordului de utilizare sau cesionarii își încalcă timp de doi ani, consecutiv, obligația de transparență, autorul sau interpretul pot solicita revocarea acordului sau a cesiunii.

(9) Solicitățile având ca obiect informațiile prevăzute la alin. (1)-(3) pot fi formulate în numele și pentru autori și interpreți de către organizațiile de gestiune colectivă, conform mandatului acordat în acest sens.

Articolul 37. Mecanismul de ajustare a contractelor

(1) În absența unor acorduri sau contracte de negociere colectivă în care să fie prevăzut un mecanism comparabil cu cel stabilit în prezentul articol, autorii, interpreții sau reprezentanții lor au dreptul de a solicita o remunerație suplimentară adecvată și echitabilă de la persoana autorizată, cesionar sau succesorii în drept ai acestora, atunci când remunerația convenită inițial se dovedește a fi disproporționat de scăzută în raport cu toate veniturile relevante ulterioare obținute din exploatarea operelor, a interpretărilor sau a execuțiilor.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul organizațiilor de gestiune colectivă, atunci când sunt aplicabile dispozițiile art. 95 alin. (1) și (2).

(3) Solicitățile de ajustare a contractelor pot fi formulate în numele și pentru autori și interpreți de către organizațiile de gestiune colectivă, conform mandatului acordat în acest sens.

Articolul 38. Procedura de soluționare alternativă a litigiilor

(1) Disputele referitoare la obligația de transparență prevăzută la art. 36 și mecanismul de ajustare a contractelor prevăzut la art. 37 pot face obiectul unei proceduri înaintate spre examinare Comisiei de mediere sau Arbitrajului specializat în domeniul proprietății intelectuale, care activează în modul stabilit de Guvern.

(2) Prevederile alin. (1) nu îngrădesc dreptul părților de a se adresa instanței de judecată.

(3) Solicitățile de la alin. (1) pot fi formulate în numele și pentru autori și interpreți de către organizațiile de gestiune colectivă, conform mandatului acordat în acest sens.

(4) Orice clauză contractuală care împiedică respectarea art. 36 - 37 este nulă.

Articolul 39. Dreptul de revocare

(1) Autorul sau interpretul pot revoca, integral sau parțial, acordul sau contractul de cesiune a drepturilor patrimoniale prevăzute la art. 30-31 în cazul în care:

a) deținătorul acordului sau cesionarul nu exploatează opera, interpretarea sau execuția, conform dispozițiilor contractuale;

b) exploatarea este minimă sau nu respectă standardele prevăzute la alin. (3).

(2) În situația în care deținătorul acordului de utilizare sau cesionarul nu își respectă obligațiile convenite în raport de totalitatea drepturilor patrimoniale și tipurilor de exploatare acordate sau cesionate, autorul sau interpretul pot solicita revocarea parțială.

(3) Mecanismul de revocare prevăzut la alin. (1) se aplică în funcție de particularitățile și standardele de exploatare rezonabile din sectoarele muzical, audiovizual și editorial (pragul minim al exemplarelor publicate, condițiile de reeditare etc.) și diferitele categorii de opere, interpretări sau execuții.

(4) În cazul operelor, interpretărilor sau execuțiilor care implică mai mulți autori sau interpreți sunt luate în considerare importanța contribuțiilor individuale, precum și interesele legitime ale tuturor autorilor și interpreților, afectați de aplicarea individuală a mecanismului de revocare.

(5) Revocarea menționată la alin. (1) nu poate fi solicitată înainte de expirarea a doi ani de la data încheierii acordului sau contractului de cesiune. În cazul operelor din publicațiile cotidiene, acest termen este de trei luni, iar în cazul publicațiilor periodice, de un an. Autorul sau interpretul notifică deținătorul acordului de utilizare sau cesionarul și stabilește un termen adecvat până la care urmează să se exploateze drepturile autorizate sau cesionate. După expirarea acestui termen, autorul sau interpretul poate alege să înceteze caracterul exclusiv al contractului în loc să revoce acordul sau contractul de cesiune.

(6) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul în care neexploatarea drepturilor se datorează, în principal, propriei culpe, faptei unui terț, unui caz fortuit sau impediment justificator sau unor circumstanțe despre care se consideră în mod rezonabil că autorul sau interpretul poate să le remedieze.

(7) Orice dispoziție contractuală care derogă de la mecanismul de revocare prevăzut la alin. (1) are forță executorie numai în cazul în care se bazează pe un acord sau contract de negociere colectivă.

Capitolul VII

DREPTURILE CONEXE DREPTULUI DE AUTOR

Articolul 40. Domeniul de acțiune a drepturilor conexe

(1) Drepturile conexe se exercită fără a prejudicia dreptul de autor.

(2) Pentru recunoașterea și protejarea drepturilor conexe nu este necesară respectarea vreunei formalități. În absența unei probe contrare, persoana fizică sau juridică al cărei nume sau denumire apare în mod obișnuit pe o fixare a interpretării, pe o fonogramă, videogramă sau pe o fixare a unei emisiuni se consideră interpret, producător de fonogramă sau videogramă, respectiv, organizație de radiodifuziune și televiziune.

(3) Pentru a informa publicul despre drepturile lor, interpreții, producătorii de fonograme sau videograme și organizațiile de radiodifuziune și televiziune pot indica, pe fiecare exemplar sau ambalaj al fonogramei, videogramei, înregistrării (fixării) audiovizuale, emisiunii, simbolul protecției drepturilor conexe, conform uzanțelor, care constă din trei elemente:

- a) litera latină “P” inclusă în cerc;
- b) numele sau denumirea titularului de drepturi conexe exclusive;
- c) anul primei publicări a interpretării, fonogramei, videogramei, emisiunii.

(4) Drepturile interpretului se protejează în conformitate cu prezenta lege dacă:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) interpretarea sau execuția a avut loc pe teritoriul Republicii Moldova;
- c) interpretarea sau execuția a fost fixată pe o fonogramă sau videogramă în conformitate cu prevederile alin. (5);

d) interpretarea sau execuția nu este fixată pe o fonogramă sau videogramă, dar este inclusă într-o emisiune a organizației de radiodifuziune și televiziune în conformitate cu prevederile alin. (6).

(5) Drepturile producătorului de fonograme sau videograme se protejează în conformitate cu prezenta lege dacă producătorul fonogramei sau videogramei este cetățean al Republicii Moldova sau persoană juridică cu sediul permanent în Republica Moldova.

(6) Drepturile organizației de radiodifuziune și televiziune se protejează în conformitate cu prevederile prezentei legi dacă, organizația respectivă are sediul

permanent în Republica Moldova și difuzează programe de la un transmițător amplasat pe teritoriul Republicii Moldova.

(7) Dreptul de distribuire al interpreților, al producătorilor de fonograme, al producătorilor de videograme și al organizațiilor de radiodifuziune și televiziune se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra interpretării, fonogramei, videogramei sau imprimării emisiunii pe teritoriul Republicii Moldova.

(8) Drepturile conexe ale interpreților, producătorilor de fonograme sau videograme și ale organizațiilor de radiodifuziune și televiziune străine se protejează în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, pe bază de reciprocitate.

(9) Prevederile art. 9 alin. (5)-(10) se aplică *mutatis mutandis* și obiectelor drepturilor conexe.

Articolul 41. Drepturile morale ale interpreților

(1) Interpretul beneficiază de următoarele drepturi morale în privința interpretării sau execuției sale:

a) *dreptul la paternitate* – dreptul de a pretinde recunoașterea paternității proprii interpretării sau execuției cu excepția cazului în care omisiunea este dictată de modul de utilizare;

b) *dreptul la nume* – dreptul de a pretinde ca numele sau pseudonimul său să fie indicat ori comunicat la fiecare utilizare a interpretării sau execuției;

c) *dreptul la respectarea integrității interpretării* – dreptul de a se opune oricărei deformări, falsificări sau altei modificări a interpretării ori execuției sale, care ar prejudicia reputația sa, ținând cont în mod corespunzător de natura înregistrării (fixării) audiovizuale.

(2) Drepturile menționate la alin. (1) nu pot face obiectul vreunei renunțări sau înstrăinări. După decesul interpretului, exercitarea drepturilor sale morale se transmite moștenitorilor, potrivit legislației civile, pe termen nelimitat. Dacă nu există moștenitori, exercitarea acestor drepturi revine organizației de gestiune colectivă al cărei membru a fost interpretul sau cu care acesta a avut o legătură directă.

Articolul 42. Drepturile patrimoniale ale interpreților

(1) Interpretul are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza ori de a interzice următoarele:

- a) fixarea interpretării sau a execuției sale;
- b) reproducerea interpretării sau a execuției sale fixate;
- c) distribuirea interpretării sau a execuției sale fixate;
- d) închirierea interpretării sau a execuției sale fixate;
- e) împrumutul interpretării sau a execuției sale fixate;
- f) importul interpretării sau a execuției sale fixate;

g) radiodifuzarea și comunicarea publică a interpretării sau a execuției sale, cu excepția cazului în care interpretarea sau execuția a fost deja fixată sau radiodifuzată, inclusiv în cazul fixărilor audiovizuale, caz în care au numai dreptul la remunerație echitabilă;

h) punerea la dispoziția publicului a interpretării sau a execuției sale fixate, astfel încât să poată fi accesată, în orice loc și în orice moment ales, în mod individual, de către public;

i) retransmiterea prin cablu a interpretării sau a execuției sale fixate;

j) retransmisia interpretării sau a execuției sale.

(2) Prin contractele încheiate între interpreți și producătorii fixărilor audiovizuale, în lipsa unei clauze contrare, se prezumă că aceștia îi cedează producătorului drepturile exclusive prevăzute la alin. (1) lit. b), c), d), g) și h) asupra interpretărilor și execuțiilor fixate audiovizual, în schimbul unei remunerații echitabile.

(3) În vederea exercitării drepturilor exclusive privind autorizarea prevăzută la alin. (1), interpreții care participă, în mod colectiv, la aceeași interpretare ori execuție, cum ar fi membrii unui grup muzical, ai unui cor, ai unei orchestre, ai unui corp de balet sau ai unei trupe teatrale, trebuie să împuternicească, în scris, dintre ei, un reprezentant, cu acordul majorității membrilor.

(4) Sunt exceptați de la prevederile alin. (3) regizorul, dirijorul și soliștii.

(5) În cazul în care un interpret a transmis, prin contract de cesiune, unui producător de fonograme, videograme sau de opere audiovizuale dreptul său de închiriere sau împrumut, prevăzut la alin. (1) lit. d) și e), interpretul își păstrează dreptul la o remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord.

(6) Dacă închirierea în scop comercial nu a contribuit la realizarea pe scară largă a unor copii ale interpretărilor sau execuțiilor fixate audiovizual, care să compromită în mod substanțial dreptul exclusiv de reproducere, interpreții păstrează dreptul exclusiv de a autoriza sau interzice dreptul prevăzut la alin. (1) lit. d).

Articolul 43. Drepturile producătorilor de fonograme

Producătorul de fonograme are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza sau de a interzice următoarele:

a) reproducerea prin orice mijloc și sub orice formă a propriilor fonograme;

b) distribuirea propriilor fonograme;

c) închirierea propriilor fonograme;

d) împrumutul propriilor fonograme;

e) importul, în vederea comercializării pe piața internă, a copiilor legal realizate ale propriilor fonograme;

f) radiodifuzarea și comunicarea publică a propriilor fonograme, cu excepția celor publicate în scop comercial, caz în care are doar dreptul la remunerație echitabilă;

g) punerea la dispoziția publicului a propriilor fonograme, astfel încât să poată fi accesate, în orice loc și în orice moment ales, în mod individual, de către public;

h) retransmiterea prin cablu a propriilor fonograme;

i) retransmisia propriilor fonograme.

Articolul 44. Drepturile producătorilor de videograme

Producătorul unei videograme are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza sau de a interzice următoarele:

a) reproducerea prin orice mijloc și sub orice formă a propriilor videograme;

b) distribuirea originalului sau a copiilor propriilor videograme;

c) închirierea propriilor videograme;

d) împrumutul propriilor videograme;

e) importul, în vederea comercializării pe piața internă, a propriilor videograme;

f) radiodifuzarea și comunicarea publică a propriilor videograme;

g) punerea la dispoziția publicului a propriilor videograme, astfel încât să poată fi accesate, în orice loc și în orice moment ales, în mod individual, de către public;

h) retransmiterea prin cablu a propriilor videograme;

i) retransmisia propriilor videograme.

Articolul 45. Drepturile organizațiilor de radiodifuziune și televiziune

(1) Organizațiile de radiodifuziune și de televiziune au dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza sau de a interzice, cu obligația pentru cel autorizat de a menționa numele organizațiilor, următoarele:

a) fixarea propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune indiferent dacă sunt difuzate cu sau fără fir, inclusiv prin cablu sau prin satelit;

b) reproducerea prin orice mijloc și sub orice formă a propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune fixate pe orice fel de suport, indiferent dacă au fost transmise prin fir sau fără fir, inclusiv prin cablu sau satelit;

c) distribuirea propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune fixate pe orice fel de suport;

d) importul, în vederea comercializării pe piața internă, a propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune fixate pe orice fel de suport;

e) retransmiterea sau reemiterea propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune prin mijloace fără fir, prin fir, prin cablu, prin

satelit sau prin orice alt procedeu similar, precum și prin orice alt mod de comunicare către public, inclusiv retransmiterea pe Internet;

f) comunicarea publică a propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune în locuri accesibile publicului, cu plata intrării;

g) închirierea propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune, fixate pe orice tip de suport;

h) împrumutul propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune fixate pe orice fel de suport;

i) punerea la dispoziția publicului a propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune sau de televiziune fixate pe orice fel de suport, indiferent dacă au fost emise prin fir sau fără fir, inclusiv prin cablu sau satelit, astfel încât să poată fi accesate în orice loc și în orice moment ales, în mod individual, de către public.

(2) Dreptul prevăzut la alin. (1) lit. a) nu este prevăzut pentru un distribuitor prin cablu, în cazul în care acesta se limitează la retransmiterea prin cablu a emisiunilor organizațiilor de radiodifuziune și televiziune.

Articolul 46. Termenele de protecție a drepturilor conexe și dreptul la remunerație suplimentară

(1) Drepturile interpreților se protejează timp de 50 de ani de la data interpretării sau executării. Însă:

a) în cazul în care fixarea executării, altfel decât pe o fonogramă, face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestui termen, drepturile încetează la 50 de ani de la prima publicare sau de la prima comunicare către public, în funcție de care dintre aceste date este prima;

b) în cazul în care fixarea executării pe o fonogramă face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestui termen, drepturile încetează la 70 de ani de la prima astfel de publicare sau de la prima astfel de comunicare către public, în funcție de care dintre aceste date este prima;

c) în cazul interpretărilor sau execuțiilor audiovizuale fixate, drepturile încetează la 50 de ani de la sfârșitul anului în care interpretarea sau execuția a fost fixată.

(2) Drepturile producătorilor de fonograme se protejează timp de 50 de ani de la fixare. Însă:

a) în cazul în care în această perioadă fonograma face obiectul unei publicări legale, drepturile expiră după 70 de ani de la data primei publicări legale;

b) în cazul în care nu a avut loc o publicare legală în perioada menționată la lit. a), iar fonograma face obiectul unei comunicări publice legale în această perioadă, aceste drepturi expiră la 70 de ani de la data primei comunicări publice legale.

(3) În cazul în care, la 50 de ani de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, la 50 de ani de la comunicarea legală a acesteia către

public, producătorul fonogramei nu oferă copii ale fonogramei spre vânzare într-o cantitate suficientă sau nu pune fonograma la dispoziția publicului, prin cablu sau fără cablu, în așa fel încât membrii publicului să aibă acces individual la ea când vor și de unde vor, interpretul poate rezolvi contractul de cesiune prin care a transmis unui producător de fonograme drepturile asupra fixării executării sale. Dreptul de rezoluțiune a contractului de cesiune poate fi exercitat cu condiția ca producătorul, în termen de un an de la notificarea de către interpret a intenției sale de a rezolvi contractul de cesiune, să nu desfășoare cele două activități de utilizare menționate mai sus. Acest drept de rezoluțiune nu poate face obiectul unei renunțări din partea interpretului.

(4) În cazul în care pe fonogramă sunt înregistrate interpretările mai multor interpreți, aceștia își pot rezolvi contractele lor de cesiune în conformitate cu legislația. În cazul în care contractul de cesiune este rezolvit în temeiul alin. (3), drepturile producătorului de fonograme asupra fonogramei încetează.

(5) În cazul în care contractul prevede dreptul interpretului la o remunerație unică, acesta are dreptul de a primi de la producătorul de fonograme o remunerație suplimentară anuală pentru fiecare an întreg imediat următor celui de-al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, celui de-al 50-lea an de la comunicarea legală a acesteia către public. Dreptul de a obține o remunerație anuală suplimentară nu poate face obiectul unei renunțări din partea interpretului.

(6) Suma totală pe care producătorul de fonograme trebuie să o aloce pentru plata remunerației suplimentare anuale menționate la alin. (5) corespunde unui procent de 20 % din veniturile pe care producătorul de fonograme le-a obținut în cursul anului anterior celui pentru care se plătește remunerația, din reproducerea, distribuirea și punerea la dispoziție a fonogramelor respective, după cel de-al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, după cel de-al 50-lea an de la comunicarea legală a acesteia către public.

(7) Producătorii de fonograme trebuie să furnizeze, la cerere, interpretilor care sunt îndreptățiți la plata remunerației suplimentare anuale menționate la alin. (5) orice informație necesară pentru asigurarea plății respectivei remunerații.

(8) Dreptul la remunerația suplimentară anuală, conform alin. (5), este exercitat prin intermediul organizației de gestiune colectivă, conform dispozițiilor art. 70 alin. (2) lit. i).

(9) În cazul în care un interpret are dreptul la o remunerație plătită treptat, nici plățile în avans, nici reducerile definite în contract nu se deduc din plățile efectuate către interpret după cel de-al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, după cel de-al 50-lea an de la comunicarea legală către public a acesteia.

(10) Drepturile producătorului de videograme se protejează timp de 50 de ani de la data fixării videogramei. Totuși, dacă în această perioadă videograma a fost legal publicată sau comunicată public, drepturile producătorului de

videograme se protejează timp de 50 de ani de la data efectuării celei mai vechi a respectivelor acțiuni.

(11) Drepturile organizației de radiodifuziune și televiziune se protejează timp de 50 de ani de la prima difuzare a emisiunii de către asemenea organizație, indiferent dacă această emisiune a fost difuzată cu fir sau fără fir, inclusiv prin cablu sau prin satelit.

(12) Termenele de protecție, prevăzute de prezentul articol, încep să curgă de la 1 ianuarie al anului următor celui în care a avut loc acțiunea cu semnificație juridică, în temeiul căreia se calculează termenul.

(13) Dacă termenul de protecție a drepturilor patrimoniale asupra unui obiect al drepturilor conexe în țara de origine este mai mare decât termenele de protecție prevăzute de prezenta lege, se aplică normele prezentei legi, iar dacă acest termen este mai mic, se aplică normele legislației țării de origine.

(14) Condițiile de protecție prevăzute de prezenta lege se aplică titularilor străini de drepturi conexe care beneficiază de protecție în temeiul prezentei legi, dar condițiile de protecție expiră nu mai târziu de ziua în care protecția expiră în statul în care acești titulari sunt cetățeni sau în care își au sediul principal de activitate și nu trebuie să depășească condițiile prevăzute de prezenta lege.

(15) Drepturile conexe trec, în limitele părții rămase a termenelor de protecție prevăzute la alin. (1) - (11), la succesorii în drepturi ai interpretului, producătorului de fonograme, producătorului de videograme și ai organizației de radiodifuziune și televiziune.

(16) La expirarea termenului de protecție a obiectelor drepturilor conexe, acestea intră în domeniul public. Utilizarea obiectelor drepturilor conexe aflate în domeniul public este permisă fără consimțământul subiecților drepturilor conexe și fără plata vreunei remunerații, cu condiția respectării drepturilor morale ale interpreților.

Capitolul VIII

BAZELE DE DATE

Articolul 47. Domeniul de aplicare și obiectul protecției

(1) Dispozițiile prezentului capitol privesc protecția juridică a bazelor de date, în orice formă a lor.

(2) Bazele de date care, prin alegerea sau dispunerea elementelor, constituie o creație intelectuală proprie a autorului sunt protejate ca atare prin drept de autor. Nici un alt criteriu nu se aplică pentru a determina dacă bazele de date pot beneficia de această protecție.

(3) Protecția bazelor de date prin dreptul de autor nu se extinde și la conținutul lor și nu aduce atingere drepturilor și termenelor de protecție care continuă să aibă incidență asupra conținutului menționat.

(4) Protecția prevăzută în prezentul capitol nu se aplică:

a) fixării unei opere audiovizuale, cinematografice, literare sau muzicale;

- b) compilației mai multor fixări de execuții muzicale pe un CD;
- c) programelor pentru calculator utilizate la fabricarea sau funcționarea bazelor de date accesibile prin mijloace electronice.

(5) Orice dispoziție contractuală contrară art. 49 alin. (1) și alin. (4) și (5), art. 51 alin. (2) este nulă de drept.

Articolul 48. Autorul bazei de date. Acte restricționate

(1) Autorul unei baze de date beneficiază de dreptul exclusiv de a executa sau de a autoriza următoarele acte în ceea ce privește baza de date:

a) reproducerea permanentă sau provizorie, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă;

b) traducerea, adaptarea, dispunerea și orice altă transformare;

c) orice formă de distribuire a bazei de date sau a copiilor acesteia;

d) comunicarea publică;

e) orice reproducere, distribuire, comunicare, expunere sau reprezentare publică a rezultatelor actelor prevăzute la lit. (b).

(2) Prima vânzare a unei copii a bazei de date în Republica Moldova de către titularul dreptului sau cu consimțământul acestuia epuizează dreptul de a controla revânzarea acestei copii în Republica Moldova.

(3) Prevederile art. 16 și 17 se aplică corespunzător.

(4) Orice încălcare a drepturilor prevăzute de alin. (1) se sancționează contravențional sau penal, după caz.

(5) Titularilor de drepturi li se permite să aplice măsuri legale menite să asigure securitatea și integritatea rețelelor și a bazelor de date în care sunt găzduite operele sau alte obiecte protejate. Astfel de măsuri nu pot depăși ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.

Articolul 49. Drepturile și obligațiile utilizatorului legitim

(1) Utilizatorul legitim al unei baze de date sau al unei copii a acesteia poate efectua toate actele prevăzute la art. 48 alin. (1), care sunt necesare pentru accesarea conținutului bazelor de date și utilizarea normală, fără autorizarea autorului bazei de date. În măsura în care utilizatorul legitim este autorizat să utilizeze numai o parte a bazei de date, prezentul alineat se aplică numai acelei părți.

(2) Prevederile art. 48 alin. (1) nu se aplică în caz de:

a) reproducere în scopuri private a unei baze de date neelectronice;

b) utilizare doar în scopuri didactice sau de cercetare științifică, cu indicarea sursei și în măsura justificată de scopul necomercial urmărit;

c) utilizare în scopul securității publice sau în scopul unei proceduri administrative sau judiciare;

d) alte excepții de la dreptul de autor prevăzute de prezenta lege, inclusiv în cazul prevăzut de art. 58, fără a aduce atingere prevederilor de la lit. a)-c).

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu pot fi interpretate astfel, încât să permită utilizarea aplicării lor într-un mod în care să aducă în mod nejustificat atingere intereselor legitime ale titularului dreptului sau să contravină exploatării normale a bazei de date.

(4) Utilizatorul legitim al unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice mod, nu poate efectua acte contrare unei utilizări normale a acestei baze de date sau care lezează în mod nejustificat interesele legitime ale producătorului bazei de date.

(5) Utilizatorul legitim al unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice mod, nu poate să aducă atingere titularului unui drept de autor sau al unui drept conex asupra operelor sau altor obiecte protejate conținute în această bază de date.

Articolul 50. Dreptul *sui generis*. Obiectul protecției

(1) Producătorul unei baze de date care dovedește că a făcut o investiție substanțială din punct de vedere calitativ și/sau cantitativ în obținerea, verificarea sau prezentarea conținutului ei are dreptul să interzică extragerea și/sau reutilizarea conținutului integral sau a unei părți substanțiale, evaluate calitativ și/sau cantitativ, a acelei baze de date.

(2) Împrumutul public al unei baze de date nu este un act de extragere sau de reutilizare.

(3) Dreptul prevăzut la alin. (1) poate fi transmis prin acord de utilizare și se aplică indiferent de faptul dacă baza de date sau conținutul acesteia sunt sau nu pasibile de protecția prin drept de autor sau prin alte drepturi. Protecția bazei de date prin dreptul prevăzut la alin. (1) nu va afecta drepturile existente în privința conținutului ei.

(4) Nu este permisă extragerea și/sau reutilizarea repetată și sistematică a unor părți nesubstanțiale din conținutul unei baze de date, însoțită de acte contrare unei exploatări legale a acelei baze de date sau care prejudiciază nejustificat interesele legitime ale producătorului bazei de date.

Articolul 51. Excepții referitoare la dreptul *sui generis*

(1) Utilizatorul legitim al bazei de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice mod, poate fără consimțământul producătorului bazei de date să extragă și să reutilizeze o parte substanțială din conținutul acesteia în următoarele cazuri:

a) la extragerea în scopuri personale a conținutului unei baze de date neelectronice;

b) la extragerea în scopuri de studiu sau de cercetare, cu condiția de a indica sursa și în măsura justificată de scopul necomercial urmărit;

c) la extragerea și/sau reutilizarea în scop de asigurare a securității publice ori în scop de asigurare a derulării și reflectării adecvate a procedurilor parlamentare, administrative sau judiciare;

d) la extragerea sau reutilizarea în conformitate cu prevederile art. 58.

(2) Producătorul unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice mod, nu poate împiedica utilizatorul legitim al acesteia să extragă și să reutilizeze părți nesubstanțiale din conținutul acesteia, oricare ar fi scopul utilizării. În cazul în care utilizatorul legitim este autorizat să extragă sau să reutilizeze numai o parte a bazei de date, dispozițiile prezentului alineat se aplică doar acestei părți.

Articolul 52. Durata protecției dreptului *sui generis*

(1) Dreptul producătorului bazei de date, prevăzut la art. 50 produce efecte de la data finalizării bazei de date. Acesta își încetează efectele după 15 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui de finalizare a bazei de date.

(2) În cazul în care baza de date este pusă la dispoziția publicului în orice mod înainte de expirarea perioadei prevăzute la alin. (1), termenul de protecție a dreptului producătorului bazei de date expiră după 15 ani, calculați începând cu 1 ianuarie al anului următor celui când baza de date a fost pusă pentru prima dată la dispoziția publicului.

(3) Orice modificare substanțială, evaluată calitativ sau cantitativ, a conținutului unei baze de date, inclusiv orice modificare substanțială rezultând din acumularea completărilor, eliminărilor sau a schimbărilor succesive, care denotă o nouă investiție semnificativă, evaluată calitativ sau cantitativ, permite atribuirea unui termen de protecție propriu bazei de date care rezultă din această investiție.

Articolul 53. Beneficiarii protecției prin dreptul *sui generis*

Cetățenii străini și societățile comerciale/întreprinderile constituite în conformitate cu legislația țărilor străine au dreptul să obțină un drept *sui generis* asupra unei baze de date din Republica Moldova.

Capitolul IX

EXCEPȚIILE ȘI LIMITĂRILE EXERCITĂRII DREPTULUI DE AUTOR ȘI DREPTURILOR CONEXE

Articolul 54. Criterii generale de aplicare

Excepțiile și limitările exercitării dreptului de autor și drepturilor conexe prevăzute de prezentul capitol se aplică numai în anumite cazuri speciale, care nu contravin utilizării normale a operelor sau a altor obiecte protejate și dacă nu prejudiciază în mod nejustificat interesele legitime ale titularilor de drepturi.

Articolul 55. Actele provizorii de reproducere

Sunt exceptate de la dreptul de reproducere actele provizorii de reproducere care sunt tranzitorii sau accesorii și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnic și al căror scop unic este să permită transmiterea, în cadrul unei rețele

între terți, de către un intermediar sau utilizarea licită a unei opere ori a unui alt obiect protejat și care nu au semnificație economică de sine stătătoare.

Articolul 56. Limitări de la dreptul de reproducere

(1) În cazul dreptului de reproducere, sunt permise fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor sau al drepturilor conexe, dar cu plata unei remunerații compensatorii:

a) reproducerile pe hârtie sau orice suport similar, realizate prin folosirea oricărui tip de tehnici fotografice sau prin alt proces cu efecte similare, cu excepția partiturilor, în condițiile art. 72;

b) reproducerile pe orice echipament sau suport material realizate de către o persoană fizică pentru uz personal și în scopuri care nu sunt direct sau indirect comerciale, în condițiile art. 71;

c) reproducerile programelor difuzate de instituții sociale non-profit, cum ar fi spitale sau închisori, cu condiția ca titularii de drepturi să primească compensații echitabile.

(2) Nu necesită consimțământul autorului și plata vreunei remunerații:

a) actele specifice de reproducere realizate de către biblioteci publice, instituții de învățământ sau muzee, sau de către arhive, al căror scop nu este obținerea de avantaje comerciale sau economice, directe sau indirecte;

b) înregistrările temporare ale operelor realizate de organizațiile de radiodifuziune sau televiziune prin utilizarea propriilor instalații și pentru propriile programe difuzate; este permisă păstrarea acestor înregistrări în arhive oficiale, în baza valorii lor documentare excepționale.

Articolul 57. Excepții și limitări de la dreptul de reproducere, dreptul de radiodifuzare, dreptul de comunicare publică și dreptul de punere la dispoziția publicului

(1) Sunt permise, fără consimțământul autorului sau al titularilor de drepturi și fără plata vreunei remunerații reproducerea, radiodifuzarea, comunicarea publică și punerea la dispoziția publicului următoarele acte:

a) utilizarea în scopul unic de ilustrare în cadrul procesului educativ sau al cercetărilor științifice, în măsura justificată de scopurile necomerciale urmărite;

b) utilizări, în folosul persoanelor cu dizabilități, având legătură directă cu acea dizabilitate, de natură necomercială, în măsura impusă de dizabilitatea specifică, fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la art. 58;

c) reproducerea de către presă, comunicarea publică sau punerea la dispoziție a unor articole publicate privind subiecte de actualitate economice, politice sau religioase sau a unor opere radiodifuzate sau televizate sau a altor obiecte protejate cu același caracter, în cazurile în care astfel de utilizări nu sunt în mod expres rezervate și/sau folosirea operelor sau a altor obiecte protejate pentru difuzarea evenimentelor curente, în măsura în care este justificată de scopuri de informare;

d) utilizarea de citate în scop de critică sau recenzie, cu condiția ca acestea să se refere la o operă sau un alt obiect protejat care a fost deja pus în mod legal la dispoziția publicului, și ca folosirea lor să fie în conformitate cu practica corectă și în măsura justificată de anumite scopuri speciale;

e) utilizarea pentru scopuri de siguranță publică sau pentru a asigura buna desfășurare a procedurilor administrative, parlamentare sau judiciare;

f) utilizarea discursurilor politice, precum și a extraselor din prelegeri publice sau a operelor sau a altor obiecte protejate similare, în măsura justificată de scopul informativ urmărit;

g) utilizarea în timpul ceremoniilor religioase sau a ceremoniilor oficiale organizate de o autoritate publică;

h) utilizarea operelor, cum ar fi lucrări de arhitectură sau sculptură, destinate amplasării permanente în locuri publice;

i) includerea accidentală a unei opere sau a unui alt obiect protejat în alt material;

j) utilizarea în scopul anunțării expozițiilor publice sau a vânzărilor de opere de artă, în măsura necesară pentru promovarea evenimentului, excluzând alte scopuri comerciale;

k) utilizarea în cazul caricaturilor, parodierii sau pastişelor;

l) utilizarea în cazul demonstrațiilor sau reparării de echipamente;

m) utilizarea unei opere artistice sub forma unui imobil sau desen sau plan al unui imobil în scopul reconstrucției imobilului respectiv;

n) utilizarea, în scopul cercetării sau studiului privat, prin comunicarea sau punerea la dispoziția persoanelor aflate în clădirile instituțiilor menționate la art. 56 alin. (2) lit. a), prin intermediul unor terminale speciale, a unor opere sau a altor obiecte protejate cuprinse în cadrul colecțiilor lor, care nu fac obiectul condițiilor de achiziționare sau de licențiere.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), c), d) și f) trebuie să se menționeze sursa și numele autorului, cu excepția cazului în care acest lucru se dovedește a fi imposibil. În cazul operelor de artă grafică sau plastică, fotografică sau de arhitectură trebuie să se menționeze și locul unde se găsește originalul.

Articolul 58. Excepții în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate

(1) Sunt permise, fără consimțământul autorului sau al titularilor de drepturi și fără plata vreunei remunerații, reproducerea, distribuirea, comunicarea publică, punerea la dispoziția publicului, radiodifuzarea, închirierea și împrumutul unei opere, în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și fiind de natură necomercială, în scopul:

a) realizării, de către o persoană beneficiară sau o persoană care acționează în numele acesteia, a unui exemplar în format accesibil al unei opere sau al unui

alt obiect protejat prin drept de autor sau drepturi conexe, la care persoana beneficiară are acces în mod legal, pentru uzul exclusiv al persoanei beneficiare;

b) realizării, de către o entitate autorizată, a unui exemplar în format accesibil al unei opere sau al unui alt obiect protejat prin drept de autor sau drepturi conexe, la care persoana beneficiară are acces în mod legal sau comunicarea publică, punerea la dispoziția publicului, distribuirea sau împrumutul, fără scop lucrativ, al unui exemplar în format accesibil către o persoană beneficiară sau o altă entitate autorizată în scopul utilizării exclusive de către o persoană beneficiară.

(2) În scopul realizării unui exemplar în format accesibil al unei opere sau al unui alt obiect protejat, se aplică limitarea dreptului de reproducere și pentru:

a) orice act care este necesar pentru a modifica sau a converti ori a adapta o operă sau un alt obiect al protecției într-un mod care să permită realizarea unui exemplar într-un format accesibil care să le faciliteze persoanelor beneficiare accesul la respectiva operă sau la respectivul obiect al protecției;

b) furnizarea mijloacelor necesare pentru a parcurge informațiile într-un exemplar în format accesibil;

c) modificările care ar putea fi necesare atunci când formatul unei opere sau al unui alt obiect al protecției este deja accesibil pentru anumite persoane beneficiare, în timp ce ar putea să nu fie accesibil pentru alte persoane beneficiare, din cauza diferitelor deficiențe sau dizabilități sau a diferitelor grade ale respectivelor deficiențe sau dizabilități.

(3) Fiecare exemplar în format accesibil, realizat conform alin. (1), trebuie să respecte integritatea operei sau a altui obiect al protecției, ținând seama în mod corespunzător de modificările necesare pentru ca opera sau alt obiect al protecției să devină accesibile în formatul alternativ.

(4) Excepția prevăzută la alin. (1) nu poate fi limitată sau înlăturată prin contract.

Articolul 59. Obligațiile entităților autorizate

(1) Entitatea autorizată, menționată la art. 58 alin. (1) lit. b), are următoarele obligații:

a) să distribuie, să comunice și să pună la dispoziție exemplare în format accesibil numai către persoanele beneficiare sau alte entități autorizate;

b) să descurajeze reproducerea, distribuirea, comunicarea către public sau punerea la dispoziția publicului în mod neautorizat a exemplarelor în format accesibil;

c) să asigure și să respecte integritatea operelor sau altor obiecte ale protecției, precum și a exemplarelor în format accesibil ale acestora și să țină evidența acestor operațiuni;

d) să publice și să actualizeze, pe pagina sa de internet sau prin intermediul altor canale online sau offline, informații cu privire la modul în care își respectă obligațiile prevăzute la lit. a)-c);

e) să respecte dispozițiile legale cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor beneficiare.

(2) Entitatea autorizată trebuie să pună la dispoziția persoanelor beneficiare, altor entități autorizate sau titularilor de drepturi, într-o formă accesibilă, la cerere, următoarele informații:

a) lista operelor sau a altor obiecte ale protecției pentru care dispune de exemplare în format accesibil, precizând formatele disponibile;

b) numele și datele de contact referitoare la entitățile autorizate cu care a efectuat schimburi de exemplare în format accesibil.

(3) În vederea exercitării atribuției menționate la art. 4 alin. (1) lit. o), entitățile autorizate comunică AGEPI, cu 5 zile lucrătoare înainte de desfășurarea activității menționate la art. 58 alin. (1) lit. b), denumirea și datele lor de contact.

Capitolul X

PROTECȚIA MĂSURILOR TEHNICE ȘI A INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA GESTIONAREA DREPTURILOR

Articolul 60. Obligații privind măsurile tehnice

(1) Autorii, interpreții, producătorii de fonograme și de videograme, organizațiile de radiodifuziune și de televiziune, precum și producătorii de baze de date, au dreptul să instituie măsuri tehnice de protecție a drepturilor recunoscute prin prezenta lege.

(2) Măsurile tehnice sunt considerate eficiente când utilizarea unei opere sau a unui alt obiect protejat este controlată de către titularii de drepturi în baza aplicării unui cod de acces sau a unui procedeu de protecție, cum ar fi criptarea, bruieră sau alte transformări ale operei sau ale altui obiect protejat, sau a unui mecanism de control al copierii, care atinge obiectivul protecției.

(3) Fără a prejudicia protecția juridică prevăzută la alin. (1) din prezentul articol, în lipsa măsurilor voluntare întreprinse de către titularii de drepturi, inclusiv a acordurilor dintre titularii de drepturi și alte părți implicate, titularii de drepturi au obligația de a pune la dispoziția beneficiarilor excepțiilor și limitărilor specificate la art. 56 alin. (2) lit. a) și b), art. 57 alin. (1) lit. a)b) și lit. e) și art. 58 mijloacele necesare pentru a beneficia de excepțiile și limitările menționate, în măsura necesară pentru a beneficia de acea excepție sau limitare în cazurile în care beneficiarul are acces legal la opera sau obiectul protejat în cauză.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică operelor sau altor obiecte protejate care au fost puse, în baza unor clauze contractuale, la dispoziția publicului.

(5) Măsurile tehnice aplicate în mod voluntar de către titularii de drepturi, inclusiv cele puse în aplicare prin acorduri voluntare, și măsurile tehnice puse în aplicare prin măsurile adoptate de către Republica Moldova, se bucură de protecția juridică prevăzută de alin. (1).

(6) Prevederile acestui articol nu se aplică protecției măsurilor tehnice utilizate în legătură cu programele pentru calculator.

Articolul 61. Obligații privind informațiile referitoare la gestionarea drepturilor

(1) Sunt interzise următoarele acte efectuate intenționat și fără permisiunea necesară:

a) eliminarea sau modificarea oricăror informații referitoare la gestionarea drepturilor în format electronic;

b) distribuirea, importul în scopul distribuirii, radiodifuzarea, comunicarea publică sau punerea la dispoziția publicului a unor opere sau a altor obiecte protejate în temeiul prezentei legi, din care au fost eliminate sau modificate fără permisiune informațiile referitoare la gestionarea drepturilor în format electronic, dacă persoana știe sau are motive întemeiate să știe că, făcând acest lucru, provoacă, permite, facilitează sau ascunde încălcarea unui drept de autor sau a oricăror alte drepturi conexe prevăzute de lege sau a dreptului sui generis prevăzut la art. 50.

(2) Furnizarea informației referitoare la gestionarea drepturilor se aplică atunci când oricare din elementele informației este asociat unei copii sau apare în conexiune cu comunicarea publică a unei opere sau a altui obiect protejat prevăzut de prezenta lege.

Capitolul XI

UTILIZAREA CONȚINUTULUI PROTEJAT DE CĂTRE FURNIZORII DE SERVICII ONLINE DE PARTAJARE DE CONȚINUT

Articolul 62. Furnizorul de servicii online de partajare de conținut

(1) Furnizorul de servicii online de partajare de conținut realizează un act de comunicare publică sau un act de punere la dispoziția publicului atunci când acordă publicului acces la opere sau la alte obiecte protejate, încărcate de către utilizatorii săi.

(2) Un furnizor de servicii online de partajare de conținut trebuie să obțină, în condițiile art. 31 sau ale art. 32, un acord de utilizare din partea autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și videograme, precum și a organizațiilor de radiodifuziune și televiziune, pentru a comunica public sau a pune la dispoziția publicului opere sau alte obiecte protejate. Având în vedere principiul libertății contractuale, autorii și titularii de drepturi nu sunt obligați să autorizeze printr-un acord de utilizare furnizorii de servicii online de partajare de conținut.

(3) Acordul de utilizare prevăzut la alin. (2) acoperă și actele de comunicare publică sau de punere la dispoziția publicului realizate de utilizatorii serviciilor online de partajare de conținut, atunci când aceștia nu acționează în exercitarea unei activități comerciale sau activitatea lor nu generează venituri semnificative în ceea ce privește actele relevante care fac obiectul acordului de utilizare acordat furnizorului de servicii online. Nu se poate prezuma, în favoarea furnizorilor de

servicii online de partajare de conținut, că utilizatorii lor au obținut toate drepturile necesare.

(4) Atunci când un furnizor de servicii online de partajare de conținut efectuează un act de comunicare publică sau un act de punere la dispoziția publicului în condițiile prevăzute în prezenta lege, limitarea răspunderii, prevăzute la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic, nu se aplică.

(5) Prevederile alin. (4) nu afectează și nu modifică prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic, care continuă să se aplice serviciilor care au un caracter tehnic, automat și pasiv și care sunt în afara domeniului de aplicare a prezentei legi.

(6) Mecanismul de exonerare de răspundere prevăzut la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic, precum și cel prevăzut la art. 63 nu se aplică furnizorilor de servicii al căror scop principal sau unul dintre scopurile principale este acela de a se angaja sau de a facilita pirateria în materia dreptului de autor și a drepturilor conexe.

Articolul 63. Răspunderea pentru actele neautorizate

(1) Dacă nu există un acord de utilizare în condițiile art. 31 sau ale art. 32, furnizorii de servicii online de partajare de conținut poartă răspundere civilă, contravențională sau penală pentru actele neautorizate de comunicare publică, inclusiv pentru punerea la dispoziția publicului, a operelor protejate prin drept de autor sau a altor obiecte protejate.

(2) Răspunderea prevăzută la alin. (1) nu este angajată în cazul în care furnizorii de servicii demonstrează îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) au depus eforturi pentru a obține un acord de utilizare;
- b) au depus eforturi pentru a asigura indisponibilitatea operelor și a altor obiecte protejate în privința cărora titularii de drepturi au oferit, în prealabil, informații relevante și necesare;
- c) au acționat cu promptitudine, la primirea unei notificări suficient de justificate din partea titularilor de drepturi sau a reprezentanților acestora, pentru a opri accesul la opere sau alte obiecte protejate notificate sau pentru a le elimina de pe site-urile lor și au acționat pentru a preveni viitoare încălcări a acestora în conformitate cu lit. b).

(3) În cazul furnizorilor care au pus la dispoziția publicului (din Republica Moldova) propriile servicii de mai puțin de trei ani, regimul răspunderii prevăzute de prezentul articol nu este angajat, dacă aceștia demonstrează îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) au depus eforturi pentru a obține un acord de utilizare;
- b) au acționat cu promptitudine, la primirea unei notificări suficient de justificate, pentru a opri accesul la opere și alte obiecte protejate sau pentru a le elimina de pe site-ul lor.

(4) În cazul furnizorilor de servicii prevăzuți la alin. (3), dacă numărul mediu lunar de vizitatori unici a depășit 5 milioane în anul calendaristic precedent, răspunderea prevăzută de prezentul articol nu este angajată dacă aceștia demonstrează, pe lângă îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (3), faptul că au acționat pentru a preveni noi încălcări ale operelor și altor obiecte protejate notificate, în privința cărora titularii de drepturi au furnizat informații relevante și necesare.

(5) Răspunderea prevăzută la alin. (2)-(4) nu aduce atingere măsurilor reparatorii prevăzute pentru alte cazuri decât cele legate de răspunderea pentru încălcarea dreptului de autor și nici posibilității instanțelor de judecată sau a autorităților publice de a emite acte judecătorești și administrative.

Articolul 64. Obligații de rezultat ale furnizorilor de servicii online de partajare de conținut

(1) Pentru a stabili dacă furnizorii de servicii online de partajare de conținut au respectat obligațiile de la art. 63 alin. (2), se iau în considerare principiul proporționalității și următoarele elemente:

a) tipul, audiența și dimensiunea serviciului și categoria de opere sau alte obiecte protejate încărcate de utilizatorii serviciului;

b) disponibilitatea unor mijloace adecvate și eficiente și costurile acestora pentru furnizorii de servicii.

(2) Evaluarea cu scopul de a stabili dacă furnizorii de servicii au depus eforturi pentru obținerea unui acord de utilizare, conform art. 63 alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a) și alin. (4), trebuie efectuată de la caz la caz, luând în considerare principiul proporționalității și elemente precum:

a) practicile specifice pieței din diferite sectoare;

b) apelarea organizațiilor de gestiune colectivă și negocierea cu bună-credință, conform prevederilor art. 99 alin. (2), cu menționarea criteriilor pe care furnizorii de servicii le utilizează pentru a identifica și a remunera conținutul care face obiectul licenței;

c) consultarea registrelor naționale și a altor evidențe naționale specifice, administrate de AGEPI, în conformitate cu normele privind protecția datelor.

(3) Evaluarea cu scopul de a stabili dacă furnizorii de servicii au depus eforturi pentru a asigura indisponibilitatea operelor și a altor obiecte protejate, conform art. 63 alin. (2) lit. b) și alin. (4), precum și pentru a preveni viitoare încălcări ale acestora, conform art. 63 alin. (2) lit. c) și alin. (4), trebuie efectuată de la caz la caz, luând în considerare principiul proporționalității, precum și practicile utilizate pentru a asigura indisponibilitatea conținutului neautorizat.

(4) Fără a aduce atingere propriilor secrete de afaceri, furnizorii de servicii online de partajare de conținut furnizează titularilor de drepturi, la cererea acestora, informații adecvate și specifice privind:

a) funcționarea practicilor utilizate pentru a asigura indisponibilitatea conținutului neautorizat. Astfel de informații pot include descrierea tipului de

tehnologii utilizate pentru recunoașterea conținutului cum ar fi amprentarea digitală, hashingul, filigranarea, utilizarea metadatelor, căutarea după cuvânt-cheie sau o combinație de tehnologii diferite, informații privind furnizorii acestor tehnologii (soluții interne dezvoltate de prestatori sau serviciile unor terți), nivelul mediu de eficiență și orice actualizări sau modificări ale acestor instrumente;

b) utilizarea conținutului care face obiectul autorizațiilor pe care furnizorii de servicii le-au încheiat cu titularii de drepturi. Aceste informații ar trebui să includă veniturile generate de furnizorii de servicii și date privind utilizarea, fără ca acestea să fie detaliate și individualizate pentru fiecare operă sau alt obiect protejat în parte. În cazul încheierii unui contract de licență cu organizațiile de gestiune colectivă, furnizorii de servicii online de partajare de conținut îndeplinesc raportarea conform prevederilor art. 99 alin. (4) lit. a).

(5) Notificările titularilor de drepturi sau a reprezentanților acestora, trimise în baza art. 63 alin. (2) lit. c), alin. (3) lit. b), trebuie:

a) să fie precise și argumentate în mod corespunzător, astfel încât să dea furnizorilor de servicii posibilitatea de a lua o decizie avizată și cu toată diligența necesară cu privire la conținutul la care se referă notificarea, în special dacă respectivul conținut trebuie sau nu considerat conținut ilegal;

b) să explice motivele pentru care autorul notificării consideră că respectivul conținut este ilegal;

c) să indice în mod clar locul în care se găsește conținutul respectiv.

(6) Obligația de cooperare stabilită la art. 63 alin. (2) lit. b) și c) nu reprezintă o obligație generală de supraveghere și nu conduce la identificarea utilizatorilor individuali sau la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Articolul 65. Cooperarea dintre furnizorii de servicii online de conținut și titularii de drepturi

(1) Cooperarea dintre furnizorii de servicii online de conținut și titularii de drepturi nu trebuie să conducă la împiedicarea disponibilității operelor sau a altor obiecte protejate încărcate de utilizatori, care nu încalcă dreptul de autor și drepturile conexe, inclusiv în cazul în care astfel de opere sau alte obiecte protejate fac obiectul unei excepții sau limitări.

(2) Utilizările legitime, care nu încalcă dreptul de autor sau drepturile conexe, în sensul alin. (1), pot include:

a) utilizările permise la art. 57 alin. (1) lit. h) și i);

b) utilizări ale persoanelor care dețin drepturi asupra conținutului pe care îl încarcă sau utilizările care fac obiectul autorizației în temeiul art. 62 alin. (2);

c) operele și alte obiecte protejate care aparțin domeniului public;

d) utilizări ale unui conținut în cazul căruia originalitatea sau orice altă cerință referitoare la protecție nu este respectată.

(3) Atunci când încarcă și pun la dispoziție conținut generat prin intermediul serviciilor online de partajare de conținut, utilizatorii se pot baza pe oricare din următoarele excepții sau limitări:

a) citate, critici, recenzii;

b) utilizarea în scopuri de caricatură, parodiare sau pastişă.

(4) Furnizorii de servicii online de partajare de conținut au obligația să își informeze utilizatorii cu privire la termenele și condițiile în care au posibilitatea să utilizeze opere și alte obiecte protejate în temeiul excepțiilor sau limitărilor prevăzute la alin. (2) lit. a) și alin. (3).

(5) Atunci când furnizorii de servicii online de conținut utilizează tehnologii de recunoaștere a conținutului, în vederea stabilirii utilizărilor care pot intra sub incidența excepțiilor și limitărilor prevăzute la alin. (2) și (3), sunt luate în considerare criterii precum:

a) lungimea sau dimensiunea conținutului identificat utilizat pentru încărcare;

b) proporția conținutului corespondent identificat în raport cu întregul material încărcat;

c) gradul de modificare al operei.

(6) Criteriile menționate la alin. (5) sunt aplicate ținând seama de tipul conținutului încărcat, de modelul de afaceri, precum și de riscul generării unor prejudicii economice semnificative pentru titularii de drepturi.

(7) Utilizatorii se pot adresa instanțelor de judecată competente pentru a invoca utilizarea unei excepții sau limitări privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Articolul 66. Soluționarea plângerilor

(1) Furnizorii de servicii online de partajare de conținut sunt obligați să instituie un mecanism eficace și rapid de soluționare a plângerilor care să fie disponibil pentru utilizatori, în caz de dispute privind oprirea accesului la operele sau obiectele protejate încărcate de aceștia sau privitoare la eliminarea acestora din serviciile online de partajare de conținut.

(2) Cererile titularilor de drepturi având ca obiect oprirea accesului la operele lor sau la alte obiecte protejate sau eliminarea acestora din serviciile online de partajare de conținut trebuie să fie motivate suplimentar, în raport de conținutul notificărilor prevăzute la art. 64 alin. (5).

(3) Plângerile menționate la alin. (1) sunt prelucrate fără întârzieri nejustificate, iar mecanismul de soluționare a căilor de atac este eficace, gratuit și simplu de utilizat, de exemplu prin dezvoltarea unor formulare online ușor de completat și de transmis.

(4) Deciziile de oprire a accesului sau de eliminare a conținutului încărcat fac obiectul unei analize pentru a stabili dacă utilizarea este sau nu legitimă și dacă operele sau alte obiecte protejate ar trebui restabilite sau nu.

(5) Disputele privind oprirea accesului la operele sau obiectele protejate sau cele privitoare la eliminarea acestora din serviciile online de partajare de conținut pot face obiectul medierii sau sunt deduse instanțelor judecătorești, în condițiile dreptului comun.

Capitolul XII

GESTIUNEA DREPTULUI DE AUTOR ȘI A DREPTURILOR CONEXE

Articolul 67. Dispoziții generale

(1) Autorii și titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile patrimoniale în mod individual (gestiune individuală) sau prin intermediul organizațiilor de gestiune colectivă (gestiune colectivă), în condițiile prezentei legi.

(2) Exercițarea drepturilor patrimoniale în mod individual oferă titularului de drepturi posibilitatea de a se adresa unor intermediari, persoane fizice sau juridice, pentru a fi reprezentat.

(3) Gestiunea dreptului de autor și a drepturilor conexe presupune acordarea de licențe utilizatorilor, monitorizarea utilizării drepturilor, asigurarea respectării dreptului de autor și a drepturilor conexe, colectarea veniturilor provenite din utilizarea drepturilor, repartizarea și plata sumelor cuvenite titularilor de drepturi.

(4) Gestiunea colectivă se poate face numai pentru operele aduse anterior la cunoștința publică, iar gestiunea colectivă a drepturilor conexe se poate face numai pentru interpretări sau execuții fixate ori radiodifuzate anterior, precum și pentru fonograme ori videograme aduse anterior la cunoștința publică.

(5) Autorii și titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe nu pot cesa drepturile patrimoniale recunoscute prin prezenta lege către organizațiile de gestiune colectivă.

Articolul 68. Drepturile autorului sau titularului dreptului de autor sau drepturilor conexe

(1) Autorul sau titularul dreptului de autor sau drepturilor conexe are următoarele drepturi stabilite în statutul organizației de gestiune colectivă:

a) să autorizeze, la alegere, o organizație de gestiune colectivă pentru a le gestiona drepturile, categoriile de drepturi sau tipurile de opere și alte obiecte protejate, indiferent de naționalitatea, reședința sau domiciliul titularilor de drepturi. Cu excepția cazului în care are motive justificate în mod obiectiv de a refuza gestiunea, organizația de gestiune colectivă este obligată să gestioneze aceste drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate, cu condiția ca gestiunea acestora să se încadreze în domeniul său de activitate;

b) să autorizeze utilizările necomerciale ale oricăror drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate, prin acord de utilizare;

c) să revoce organizației de gestiune colectivă autorizația de a gestiona drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate sau să retragă, la alegere, orice drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate, cu un preaviz rezonabil ce nu trebuie să depășească 6 luni. Organizația de gestiune colectivă poate decide ca această revocare sau retragere să intre în vigoare numai la sfârșitul exercițiului financiar;

d) să beneficieze de remunerațiile ce i se cuvin pentru utilizarea creațiilor sale care a avut loc înainte de intrarea în vigoare a revocării sau retragerii menționate la lit. c).

(2) Organizația de gestiune colectivă nu poate restrânge exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) prin impunerea, ca o condiție pentru exercitarea drepturilor respective, a faptului că gestiunea drepturilor, a categoriilor de drepturi sau a tipurilor de opere și de alte obiecte protejate care fac obiectul revocării sau al retragerii să fie încredințate unei alte organizații de gestiune colectivă.

(3) În cazul în care autorizează o organizație de gestiune colectivă să îi gestioneze drepturile, autorul sau titularul de drepturi își dă acordul, în formă scrisă, pentru fiecare drept, categorie de drepturi sau tip de opere și de alte obiecte protejate.

(4) O organizație de gestiune colectivă informează autorul sau titularii de drepturi în privința drepturilor prevăzute la alin. (1)-(3), precum și în privința condițiilor aferente dreptului prevăzut la alin. (1) lit. b), înainte de a obține acordul acestora pentru gestionarea oricărui drept, a oricărei categorii de drepturi sau a oricărui tip de opere și de alte obiecte protejate.

Articolul 69. Drepturile autorului sau titularului dreptului de autor sau drepturilor conexe care nu este membru al organizației de gestiune colectivă

Autorul sau titularul de drepturi care nu este membru al unei organizații de gestiune colectivă, dar care are o legătură juridică directă cu aceasta, prin lege sau alt tip de înțelegere contractuală, au următoarele drepturi:

a) să comunice cu organizația de gestiune colectivă prin orice mijloace, inclusiv electronice, în scopul exercitării drepturilor din a căror utilizare sunt îndreptățiți să primească remunerații;

b) să fie informați, la cerere, referitor la operele, tipurile de opere sau alte obiecte protejate, drepturile pe care le gestionează în mod direct sau prin acorduri de reprezentare și teritoriile acoperite;

c) să fie informați referitor la principalele condiții ale acordurilor de reprezentare dintre organizații de gestiune colectivă, inclusiv în privința duratei acestora și a costului serviciilor prestate;

d) să primească, în scris și motivat, răspuns la plângerile formulate, în special în ceea ce privește gestionarea drepturilor și revocarea sau retragerea acestora, condițiile de aderare, colectarea sumelor datorate, repartizarea și plata remunerațiilor, reținerile aplicate, conform procedurilor instituite de către organizația de gestiune colectivă.

Secțiunea 1. Gestiunea colectivă obligatorie

Articolul 70. Obiectul gestiunii

(1) Gestiunea colectivă obligatorie presupune gestionarea dreptului de autor și a drepturilor conexe doar prin intermediul organizației de gestiune colectivă desemnate colector, în condițiile art. 103.

(2) Sunt gestionate colectiv obligatoriu următoarele drepturi:

a) dreptul la remunerație compensatorie pentru copia privată, conform prevederilor art. 71;

b) dreptul la remunerație compensatorie pentru reproducerea reprografică, conform prevederilor art. 72;

c) dreptul interpreților și al producătorilor de fonograme la remunerație unică echitabilă pentru radiodifuzarea și comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial, conform prevederilor art. 73;

d) dreptul interpreților la remunerație echitabilă pentru radiodifuzarea și comunicarea publică a interpretărilor și execuțiilor fixate audiovizual;

e) dreptul la retransmitere prin cablu, conform prevederilor art. 74;

f) dreptul de retransmisie, conform art. 75;

g) dreptul de suită, conform prevederilor art. 76;

h) dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public, conform prevederilor art. 77;

i) dreptul interpreților la remunerație suplimentară anuală, conform prevederilor art. 46 alin. (5).

(3) Pentru categoriile de drepturi prevăzute la alin. (2), organizațiile de gestiune colectivă îi reprezintă și pe titularii de drepturi care nu le-au acordat mandat, repertoriul fiind considerat extins.

Articolul 71. Remunerația compensatorie pentru copia privată

(1) Remunerația compensatorie pentru copia privată se stabilește pentru compensarea atât a autorilor și a altor titulari ai dreptului de autor, cât și a interpreților și producătorilor de opere audiovizuale, videograme și fonograme, ale căror opere, interpretări, opere audiovizuale, videograme și fonograme pot fi reproduse pe echipamente și suporturi materiale de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal, fără obținerea vreunui avantaj comercial direct sau indirect.

(2) Dreptul la remunerația compensatorie pentru copia privată nu poate face obiectul unei renunțări din partea beneficiarilor.

(3) Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și/sau juridice care importă sau produc echipamente și suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri.

(4) Lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerație compensatorie pentru copia privată, identificată conform Nomenclurii combinate a mărfurilor este stabilită în anexa la prezenta lege.

(5) Remunerația compensatorie pentru copia privată este egală cu 0,3% pentru echipamente și suporturi materiale, calculată din:

a) valoarea statistică a echipamentelor și a suporturilor materiale importate, pentru importatori;

b) prețul de producere al echipamentelor și suporturilor materiale, fără taxa pe valoarea adăugată, pentru producători.

(6) Nu se achită remunerație compensatorie în privința echipamentelor și suporturilor materiale specificate la alin. (4), dacă acestea:

a) sunt importate de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal în limitele prevăzute de legislația vamală sau

b) sunt plasate sub regim vamal suspensiv;

c) au menire profesională și nu pot fi folosite în condiții casnice.

(7) Subiecții indicați la alin. (3) achită remunerația compensatorie organizației de gestiune colectivă desemnate cu dreptul de colectare a remunerației compensatorii.

(8) În termen de 15 zile calendaristice de la încheierea fiecărui trimestru:

a) Serviciul Vamal comunică AGEPI lista importatorilor echipamentelor și suporturilor materiale menționate la alin. (4) importate în trimestrul precedent, cu indicarea pentru fiecare importator în parte a datelor de identificare (denumire și IDNO) și a valorii statistice;

b) producătorii comunică AGEPI, în baza unei declarații pe propria răspundere, informația privind echipamentele și suporturile materiale puse în vânzare în trimestrul precedent, cu indicarea prețului de producere a acestora.

(9) În termen de 15 zile calendaristice de la primirea datelor menționate la alin. (8) lit. a) și b), AGEPI le transmite organizației de gestiune colectivă desemnată cu dreptul de colectare a remunerației compensatorii.

(10) Organizația de gestiune colectivă desemnată cu dreptul de colectare a remunerației compensatorii colectează remunerația compensatorie pentru toți autorii, titularii drepturilor de autor și titularii de drepturi conexe, o repartizează și o plătește conform condițiilor stabilite în metodologia elaborată potrivit prevederilor art. 99-101.

(11) Importatorii și producătorii de echipamente și suporturi materiale care pot fi utilizate pentru copii private și organizația de gestiune colectivă desemnată cu dreptul de colectare a remunerației compensatorii poartă răspundere contravențională pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor sale ce țin de plata și repartizarea remunerației compensatorii.

Articolul 72. Remunerația compensatorie pentru reproducerea reprografică

(1) Remunerația compensatorie pentru reproducerea reprografică se datorează pentru echipamentele și suporturile materiale concepute pentru realizarea de copii și pe care se pot realiza reproduceri ale operelor exprimate în scris sau grafic, indiferent dacă procedeul folosit este unul analogic sau digital.

(2) Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se stabilește atât pentru remunerația compensatorie a autorilor, cât și a editurilor, despre ale căror opere și, respectiv, publicații se poate presupune că au fost reproduse în modul prevăzut la alin. (1).

(3) Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către:

a) persoanele fizice și juridice care importă sau produc echipamentul utilizat pentru reproducerea reprografică;

b) centrele de copiere care utilizează echipamentul menționat la alin. (1).

(4) Lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerație compensatorie, identificată conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor, se aprobă de Guvern.

(5) Remunerația compensatorie pentru reproducerea reprografică este egală cu 1%, calculată din:

a) valoarea statistică a echipamentelor, pentru importatori;

b) prețul de producere al echipamentelor, fără taxa pe valoarea adăugată, pentru producători;

c) prețul per pagină a copiilor realizate, pentru subiecții menționați la alin. (3) lit. b).

(6) Prevederile art. 71 alin. (2) și alin. (6)-(11) se aplică mutatis mutandis, inclusiv pentru utilizatorii de echipament reprografic specificați la alin. (3) lit. b) din prezentul articol.

Articolul 73. Dreptul interpreților și al producătorilor de fonograme la remunerație unică echitabilă pentru radiodifuzarea și comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial

(1) Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare sau prin orice modalitate de comunicare către public, interpreții și producătorii de fonograme au dreptul la o remunerație unică echitabilă.

(2) Cuantumul remunerației unice echitabile se stabilește prin metodologii, conform procedurii prevăzute la art. 99-101.

(3) Dreptul la remunerația unică echitabilă prevăzut la alin. (1) se exercită prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă. Colectarea remunerației se efectuează în condițiile prevăzute la art. 103.

(4) Pentru determinarea cuantumului remunerației și pentru stabilirea altor condiții de plată a remunerației echitabile pentru acțiunile specificate la alin. (1), organizațiile de gestiune colectivă beneficiare încheie un acord, în termenul prevăzut la art. 100 alin. (5), care se depune la AGEPI. În cazul în care beneficiarii nu depun acordul la AGEPI, în termenul indicat, remunerația se împarte, în mod egal, între cele două categorii de beneficiari.

Articolul 74. Dreptul de retransmitere prin cablu

(1) Autorii și titularii drepturilor de autor și drepturilor conexe își exercită dreptul de retransmitere prin cablu exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă.

(2) Dacă unii titulari de drepturi nu au încredințat gestiunea drepturilor lor unei organizații de gestiune colectivă, organizația care gestionează drepturile din aceeași categorie este considerată de drept a fi și gestionarul drepturilor lor. Dacă

există în același domeniu mai multe organizații de gestiune colectivă, titularul de drepturi poate opta între acestea. Revendicarea drepturilor de către acești titulari se poate face în termen de 3 ani de la data notificării.

(3) Cuantumul remunerației privind dreptul de autor și drepturile conexe se stabilește în cuprinsul unei singure metodologii, stabilită conform prevederilor art. 99-101.

(4) Părțile prevăzute la art. 100 se angajează să desfășoare cu bună credință negocierile privind autorizarea de retransmitere prin cablu și nu împiedică sau obstrucționează desfășurarea lor fără o justificare temeinică.

(5) În cazul în care nu încheie un protocol cu privire la metodologie, conform dispozițiilor art. 101, oricare din părți poate apela Comisia de mediere instituită de AGEPI, înainte de a iniția altă cale extrajudiciară de soluționare a litigiului sau înainte de a se adresa în instanța de judecată.

(6) Prevederile alin. (1) nu se aplică drepturilor exercitate de organizațiile de radiodifuziune sau de televiziune cu privire la propriile emisiuni și servicii de programe, indiferent dacă drepturile în cauză le aparțin ori le-au fost cesionate de alți titulari de drept de autor sau de drepturi conexe. În acest caz, exercitarea dreptului de retransmitere prin cablu de către o organizație de radiodifuziune sau de televiziune se face prin contracte încheiate cu operatorii rețelei prin cablu.

(7) În cazul în care organizația de radiodifuziune sau de televiziune și un operator de cablu nu reușesc să stabilească prin negociere contractul prevăzut la alin. (6), oricare dintre părțile menționate poate solicita medierea.

(8) Mediatorii pot înainta propuneri părților în cauză. Se consideră că acestea acceptă propunerea mediatorului, dacă nici una dintre acestea nu își exprimă opoziția în termen de 3 luni. Notificarea propunerii și a oricărei opoziții la aceasta este înaintată părților în cauză în conformitate cu normele aplicabile cu privire la notificarea actelor juridice.

(9) Mediatorii sunt aleși astfel încât independența și imparțialitatea lor să nu poată fi puse în discuție. Procedura de mediere menționată la alin. (7) se desfășoară potrivit Regulamentului aprobat de Guvern.

Articolul 75. Dreptul de retransmisie a programelor de radio și televiziune

(1) Actele de retransmisie a programelor trebuie să fie autorizate de către autorii și titularii de drepturi care dețin dreptul exclusiv de comunicare către public. Autorii și titularii drepturilor de autor sau ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile lor pentru autorizarea sau interzicerea retransmisiei prin cablu numai prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă.

(2) Dacă unii autori sau titulari de drepturi nu au încredințat gestiunea drepturilor lor unei organizații de gestiune colectivă, organizația care gestionează drepturile din aceeași categorie este considerată de drept a fi și gestionarul drepturilor lor. Dacă există în același domeniu mai multe organizații de gestiune colectivă, titularul de drepturi poate opta între acestea.

(3) Un autor sau un titular are aceleași drepturi și obligații, decurgând dintr-un acord între operatorul unui serviciu de retransmisie și o organizație sau organizații de gestiune colectivă care acționează în conformitate cu alin. (2), ca și titularii de drepturi care au mandatat organizația sau organizațiile respective de gestiune colectivă. Revendicarea drepturilor de către acești titulari se poate face în termen de 3 ani de la data retransmisiei.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică drepturilor de retransmisie exercitate de o organizație de radiodifuziune sau de televiziune asupra propriilor transmisii, indiferent dacă aceste drepturi îi aparțin sau i-au fost transferate de alți titulari de drepturi. În acest caz, exercitarea dreptului de retransmisie prin cablu de către o organizație de radiodifuziune sau de televiziune se face prin contracte încheiate cu operatorii serviciilor de retransmisie.

(5) Negocierile purtate de organizațiile de radiodifuziune și televiziune și operatorii serviciilor de retransmisie privind autorizarea retransmisiei se desfășoară cu bună credință.

(6) Părțile pot apela Comisia de mediere în cazul în care:

a) organizațiile de gestiune colectivă și operatorii serviciilor de retransmisie nu încheie un protocol cu privire la metodologiile negociate, conform dispozițiilor art. 101;

b) organizația de radiodifuziune sau televiziune și operatorul unui serviciu de retransmisie nu reușesc să încheie un contract privind autorizația de retransmisie a programelor difuzate.

(7) La determinarea condițiilor rezonabile privind acordarea autorizației de retransmisie și stabilirea remunerațiilor, se ține seama de valoarea economică a utilizării drepturilor în cauză, inclusiv de valoarea alocată mijlocului de retransmisie.

Articolul 76. Dreptul de suită

(1) Autorul unei opere originale de artă beneficiază de dreptul de a încasa o cotă din prețul net de vânzare obținut la orice revânzare a operei, ulterioară primei înstrăinări a operei de către autor (drept de suită), precum și dreptul de a fi informat cu privire la locul unde se află opera sa.

(2) Dreptul de suită este un drept inalienabil, la care nu se poate renunța nici chiar anticipat. Acest drept se transmite prin moștenire, potrivit legislației civile, fiind protejat conform termenului prevăzut la art. 12 alin. (1).

(3) Dreptul de suită se aplică în toate cazurile de revânzare a unei opere originale de artă, care îi implică, în calitate de vânzători, cumpărători sau intermediari, pe comercianții de opere de artă, cum sunt organizatorii de licitații, saloane, galerii de artă, magazine etc.

(4) Termenul de plată și alte condiții de gestiune a dreptului de suită sunt reglementate în metodologia elaborată conform prevederilor art. 99-101.

(5) În cazul în care revânzarea originalului a fost efectuată printr-o licitație publică, o galerie de artă sau prin intermediul oricărui alt comerciant de artă,

organizatorul licitației publice, proprietarul galeriei de artă sau dealerul de artă își asumă răspunderea pentru plata sumei datorată în temeiul dreptului de suită împreună cu vânzătorul.

(6) În sensul prezentului articol, prin opere originale de artă se înțeleg operele de artă plastică sau grafică (imaginile, colajele, picturile, desenele, gravurile, tipăriturile, litografiile, sculpturile, tapiseriile, articolele din ceramică, din sticlă și fotografiile) dacă acestea sunt create personal de artist sau reprezintă exemplare considerate opere originale de artă. Exemplarele operelor originale de artă care au fost executate într-un număr limitat personal de către autorul lor sau cu consimțământul acestuia (de regulă, numerotate, semnate sau în alt mod autentificate de către acesta) sunt considerate opere originale de artă.

(7) Dreptul de suită nu se aplică operelor de artă aplicată și operelor de arhitectură.

(8) Suma datorată în temeiul alin. (1) se calculează conform următoarelor cote, fără a putea depăși 12.500 EUR sau contravaloarea în lei:

- a) 5 % pentru tranșa din prețul de vânzare până la 3000 EUR;
- b) 4 % pentru tranșa din prețul de vânzare între 3001 EUR și 50 000 EUR;
- c) 3 % pentru tranșa din prețul de vânzare între 50 000,01 EUR și 200 000 EUR;
- d) 1 % pentru tranșa din prețul de vânzare între 200 000,01 EUR și 350 000 EUR;
- e) 0,5 % pentru tranșa din prețul de vânzare între 350 000,01 EUR și 500 000 EUR;
- f) 0,25 % pentru ceea ce depășește 500 000 EUR.

(9) Prevederile alin. (8) nu se aplică, dacă vânzarea este mai mică decât echivalentul a 100 EUR.

(10) Dreptul de suită, prevăzut la alin. (1), poate fi exercitat numai prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale.

(11) În decurs de 3 ani de la data revânzării, titularul dreptului de suită sau organizația de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, care reprezintă interesele acestuia, are dreptul să ceară oricărei persoane menționate la alin. (3), să prezinte informația necesară pentru a asigura plata sumelor datorate pentru revânzare. Informațiile obținute nu pot fi utilizate în alt scop decât pentru gestiunea colectivă a drepturilor.

(12) Vânzătorul este obligat să comunice autorului și organizației de gestiune colectivă informațiile prevăzute la alin. (1), în termen de două luni de la data vânzării, răspunzând de reținerea procentelor sau cotelor din prețul de vânzare, fără adăugarea altor taxe.

(13) Proprietarul opereii originale de artă nu poate îngreuna autorului opereii înstrăinate posibilitatea de a realiza reproducerea lucrării și expunerea acesteia într-o expoziție personală.

(14) Persoanele fizice sau juridice străine beneficiază de un tratament egal cu cel al cetățenilor din Republica Moldova în ceea ce privește dreptul de suită, cu

condiția ca aceștia să beneficieze, la rândul lor, de tratament similar în statele respective, pe bază de reciprocitate.

Articolul 77. Dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public

(1) Împrumutul efectuat prin biblioteci nu necesită autorizarea autorului și dă dreptul acestuia la o remunerație echitabilă. Acest drept nu poate face obiectul unei renunțări.

(2) Remunerația echitabilă prevăzută la alin. (1) nu se datorează în cazul în care împrumutul este realizat prin bibliotecile din instituțiile de învățământ, definite conform Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci.

(3) Cuantumul remunerațiilor se stabilește prin hotărâre de guvern, iar colectarea acestora se realizează conform dispozițiilor art. 103-104.

Secțiunea a 2-a. Gestiunea colectivă extinsă

Articolul 78. Obiectul gestiunii

(1) Gestiunea colectivă extinsă presupune extinderea efectelor unei licențe eliberate utilizatorilor de către organizația de gestiune colectivă reprezentativă, prevăzută la alin. (6), în numele titularilor de drepturi, membri ai acesteia sau care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile și asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al acestei organizații și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune.

(2) Titularii de drepturi își pot retrage operele sau alte obiecte protejate din sistemul menționat la alin. (1), printr-o notificare înaintată organizației de gestiune colectivă, cu respectarea termenelor prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. c).

(3) Sunt supuse gestiunii colective extinse următoarele drepturi:

a) dreptul de comunicare publică a operelor muzicale, literare, științifice și de artă grafică sau plastică, precum și a videogramelor, cu excepția comunicării publice în cinematografe;

b) dreptul de radiodifuzare a operelor muzicale, literare, științifice și de artă grafică sau plastică;

c) dreptul de comunicare publică prin satelit.

(4) Mecanismul de acordare a licențelor colective cu efect extins se aplică numai pentru drepturile prevăzute la alin. (3) și nu aduce atingere dispozițiilor art. 70.

(5) Prevederile licenței acordate în temeiul alin. (4) de organizația de gestiune colectivă reprezentativă, în conformitate cu mandatele primite din partea propriilor membri, pentru utilizarea propriului repertoriu, se aplică și pentru titularii de drepturi care nu au acordat mandat sau nu au autorizat respectiva organizație de gestiune colectivă, sub rezerva respectării următoarelor garanții:

a) organizația de gestiune colectivă, pe baza mandatelor sale, este reprezentativă pentru titularii de drepturi, categoria relevantă de opere sau alte

obiecte protejate și pentru drepturile care fac obiectul licenței pentru teritoriul Republicii Moldova;

b) tuturor titularilor de drepturi li se garantează egalitatea de tratament, inclusiv în ceea ce privește condițiile licenței;

c) titularii de drepturi care nu au mandatat organizația ce acordă licența pot exclude, în orice moment și efectiv, operele sau alte obiecte protejate ale acestora din mecanismul de acordare a licențelor instituit în conformitate cu prezentul articol;

d) sunt luate măsuri de publicitate adecvate începând cu o perioadă de timp rezonabilă înainte ca operele sau alte obiecte protejate să fie utilizate în temeiul licenței, pentru a informa titularii de drepturi cu privire la posibilitatea ca organizația de gestiune colectivă să acorde licențe pentru opere sau alte obiecte protejate, la acordarea de licențe în conformitate cu prezentul articol, și la posibilitățile titularilor de drepturi menționate la lit. c). Măsurile de publicitate trebuie să fie eficace fără a fi nevoie să fie informat fiecare titular de drepturi în parte.

(6) În termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării prevăzute la alin. 5 lit. c), organizația de gestiune colectivă informează utilizatorii despre excluderea respectivelor opere și obiecte protejate din repertoriul gestionat, eliberează licențe noi din care exclude respectivele opere și obiecte protejate și actualizează licențele aflate în derulare până la încheierea termenului de 30 de zile. Excluderea nu afectează remunerațiile cuvenite autorilor și titularilor de drepturi pentru utilizările realizate în baza licențelor încheiate de organizațiile de gestiune colectivă anterior primirii notificării.

(7) Începând cu 30 de zile înainte ca operele sau alte obiecte protejate să fie utilizate în temeiul licenței, organizațiile de gestiune colectivă publică pe site-ul propriu informații cu privire la acordarea licenței și la posibilitățile titularilor de drepturi menționate la alin. (5) lit. c).

(8) În cazurile în care titularii de drepturi nu respectă procedura notificării sau organizațiile de gestiune colectivă măsurile de publicitate, utilizările sunt valabil realizate.

(9) Mecanismului de acordare a licențelor prevăzut la alin. (4) și (5) i se aplică prevederile art. 69.

(10) Desemnarea organizației de gestiune colectivă care să gestioneze drepturile prevăzute la alin. (3) se efectuează prin decizie a directorului general al AGEPI, în condițiile art. 103 alin. (4).

Articolul 79. Comunicarea publică prin satelit

(1) Organizațiile de radiodifuziune și de televiziune, care au ca obiect de activitate comunicarea publică a unor programe prin satelit, trebuie să își desfășoare activitatea cu respectarea dreptului de autor și a drepturilor conexe protejate prin prezenta lege.

(2) În cazul în care semnalele purtătoare de emisiuni sau de servicii de programe sunt difuzate sub o formă codificată, introducerea lor în lanțul de comunicare este considerată comunicare publică, dacă dispozitivul de decodificare a emisiunii este pus la dispoziția publicului de către organizația respectivă sau cu consimțământul său.

(3) Responsabilitatea comunicării publice, în cazul în care semnalele purtătoare sunt transmise de o organizație situată în afara Republicii Moldova și care nu asigură nivelul de protecție prevăzut de prezenta lege, este asigurată astfel:

a) dacă semnalele sunt transmise satelitului prin intermediul unei stații de legătură ascensională, responsabilitatea revine persoanei care, situate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizează stația;

b) dacă nu se apelează la o stație de legătură ascensională, dar comunicarea către public a fost autorizată de o organizație cu sediul principal în Republica Moldova, responsabilitatea revine organizației care a autorizat-o.

(4) Titularii dreptului de autor pot autoriza comunicarea publică prin satelit unei organizații de radiodifuziune sau de televiziune, numai printr-un contract încheiat fie prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă, fie individual.

(5) Contractul-cadru încheiat între o organizație de gestiune colectivă și o organizație de radiodifuziune sau de televiziune, pentru comunicarea publică prin satelit a unei categorii de opere aparținând unui anumit domeniu, își poate produce efectele extinse și față de titularii de drepturi care nu sunt reprezentați de organizațiile de gestiune colectivă, dacă această comunicare către public prin satelit are loc simultan cu radiodifuzarea terestră efectuată de către aceeași organizație emițătoare. Titularul de drepturi nereprezentat are posibilitatea, în termenele prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. c), să înlăture producerea efectelor extinse ale contractului-cadru, printr-un contract individual sau colectiv.

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică operelor audiovizuale.

Secțiunea a 3-a. Gestiunea colectivă facultativă

Articolul 80. Obiectul gestiunii

(1) Pot fi gestionate colectiv facultativ următoarele drepturi:

a) dreptul de reproducere a operelor muzicale pe fonograme sau videograme;

b) dreptul de reproducere a operelor literare, științifice și a operelor de artă grafică sau plastică;

c) drepturile de reproducere, distribuire, închiriere și punerea la dispoziția publicului aparținând interpreților în cazul interpretărilor sau execuțiilor fixate audiovizual;

d) dreptul de împrumut, cu excepția împrumutului public prevăzut la art. 77;

e) dreptul la remunerație echitabilă, rezervat autorilor și interpreților, după cesionarea drepturilor exclusive de închiriere sau împrumut.

(2) Pentru categoriile de drepturi prevăzute la alin. (1) organizațiile de gestiune colectivă îi reprezintă numai pe titularii de drepturi care au autorizat-o să le gestioneze drepturile, categoriile de drepturi sau tipurile de opere și alte obiecte protejate.

(3) Organizațiile de gestiune colectivă, în vederea gestionării drepturilor menționate la alin. (2), elaborează metodologii, în limita repertoriului gestionat sau negociază direct cu utilizatorii licențele.

Articolul 81. Dreptul la remunerație echitabilă, rezervat autorilor și interpreților după cesionarea drepturilor exclusive de închiriere sau împrumut

(1) Autorul sau interpretul păstrează dreptul de a obține o remunerație echitabilă în cazul în care a transmis, prin contract de cesiune, drepturile exclusive de închiriere sau împrumut, către un producător de fonograme, de videograme sau de opere audiovizuale.

(2) Dreptul de a obține o remunerație echitabilă nu poate face obiectul unei renunțări din partea autorilor sau interpreților, în calitate de beneficiari.

(3) Autorii și interpreții vor primi remunerațiile cuvenite fie direct de la producători, conform contractelor încheiate cu aceștia, fie de la utilizatori, numai prin organizațiile de gestiune colectivă, conform contractelor dintre beneficiarii remunerației și producători.

Secțiunea a 4-a. Gestiunea colectivă pe bază de mandat special

Articolul 82. Gestiunea colectivă pe bază de mandat special

Drepturile recunoscute de prezenta lege, cu excepția celor care cad sub incidența gestiunii colective obligatorii, colective extinse și colective facultative, pot fi gestionate prin intermediul organizațiilor de gestiune colectivă, numai în limita mandatului special acordat de titularii de drepturi.

Capitolul XIII

ORGANIZAȚIILE DE GESTIUNE COLECTIVĂ A DREPTULUI DE AUTOR ȘI A DREPTURILOR CONEXE

Secțiunea 1. Înființarea, funcționarea și avizarea organizațiilor de gestiune colectivă

Articolul 83. Înființarea și funcționarea organizațiilor de gestiune colectivă

(1) Organizațiile de gestiune colectivă au statut de asociație obștească, cu scop nelucrative, și se înființează prin libera asociere a titularilor de drepturi, având scopul principal gestiunea dreptului de autor sau a drepturilor conexe în numele titularilor de drepturi și în beneficiul colectiv al acestora, fiind deținute sau controlate de membrii săi.

(2) Organizațiile de gestiune colectivă sunt create în mod separat pentru gestionarea drepturilor, categoriilor de drepturi sau tipurilor de opere și alte obiecte protejate ale unor categorii distincte de titulari.

(3) Organizațiile de gestiune colectivă își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative relevante ale Republicii Moldova, în baza propriului statut, în limitele împuternicirilor care i-au fost delegate de titularii dreptului de autor sau ai drepturilor conexe și cu decizia de avizare emisă de AGEPI, în condițiile prezentei legi.

(4) Organizațiile de gestiune colectivă nu pot avea ca obiect de activitate utilizarea repertoriului protejat pentru care au primit mandat de gestiune colectivă, în condițiile prezentei legi. Acestora nu li se pot transfera sau transmite drepturi de autor și conexe sau utilizarea acestor drepturi.

(5) Organizațiile de gestiune colectivă nu au dreptul să desfășoare activitate comercială sau să utilizeze operele și obiectele drepturilor conexe care i-au fost încredințate în gestiune.

Articolul 84. Avizarea organizațiilor de gestiune colectivă

(1) În vederea organizării și funcționării în calitate de organizație de gestiune colectivă, AGEPI, prin decizie a directorului general, avizează asociațiile care au personalitate juridică, fiind înregistrate în conformitate cu prevederile legislației, au sediul în Republica Moldova și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) membrii asociației sunt exclusiv titulari ai dreptului de autor sau ai drepturilor conexe;

b) fondatorii asociației nu au calitatea de fondatori ai altei organizații de gestiune colectivă, ce funcționează pentru același domeniu/aceleași drepturi;

c) domeniul de activitate al asociației este gestiunea colectivă a dreptului de autor sau a drepturilor conexe;

d) statutul asociației corespunde cerințelor prezentei legi;

e) au cont curent la o instituție bancară;

f) au capacitate economică de gestionare colectivă și dispun de resurse umane și materiale necesare gestionării repertoriului încredințat;

g) permit, potrivit procedurilor expres prevăzute în propriul statut, accesul titularilor care sunt interesați în a le încredința gestiunea integrală sau parțială a drepturilor, categoriilor de drepturi, tipurilor de opere sau altor obiecte protejate;

h) depun la AGEPI repertoriul de opere, interpretări, fonograme sau videograme aparținând propriilor membri. Repertoriul se depune în formatul stabilit prin ordin al directorului general al AGEPI și conține cel puțin numele autorului, numele titularului de drepturi, titlul operei, elementele de identificare a interpretărilor, a fonogramelor și videogramelor.

(2) În scopul confirmării întrunirii condițiilor specificate la alin. (1), organizațiile depun la AGEPI documente și informații relevante, care nu se restituie asociațiilor.

(3) AGEPI refuză avizarea asociațiilor care nu îndeplinesc cumulativ condițiile specificate la alin. (1) și/sau nu depun documentele și informațiile relevante conform alin. (2).

(4) Deciziile prevăzute la alin. (1) se emit în termen de 15 zile de la solicitare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în termen de 5 zile de la emitere.

(5) Organizațiile de gestiune colectivă avizate sunt supuse controlului AGEPI, în condițiile art. 106.

(6) Deciziile cu privire la avizarea organizațiilor de gestiune colectivă pot fi contestate în condițiile Codului administrativ.

(7) Decizia de avizare acordă organizațiilor dreptul de a gestiona drepturile prevăzute la art. 80 ale titularilor de drepturi care sunt membri ai organizației de gestiune colectivă sau drepturile prevăzute la art. 82.

Articolul 85. Statutul organizației de gestiune colectivă

(1) Statutul organizației de gestiune colectivă cuprinde dispoziții cu privire la:

a) condițiile în care se realizează gestiunea drepturilor pentru titularii acestora, pe baza principiului egalității de tratament;

b) condițiile de aderare și motivele de refuz la acordarea calității de membru, precum și condițiile de încetare a acestei calități;

c) regulile privind exercitarea drepturilor de a participa și de a vota în cadrul Adunării Generale a membrilor;

d) condițiile privind revocarea autorizației de gestionare și retragerea oricăror drepturi, categorii de drepturi, tipuri de opere sau alte obiecte protejate;

e) drepturile și obligațiile membrilor în raporturile cu organizația de gestiune colectivă;

f) ponderea votului exprimat de membri în cadrul Adunării Generale;

g) modalitatea de stabilire și de achitare a taxei de aderare și a cotizațiilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute în sarcina membrilor;

h) prevederile privind structura, atribuțiile, modalitatea de numire și eliberare a organelor de conducere și de control responsabile de funcționarea organizației de gestiune colectivă, precum și modalitatea de salarizare a acestora;

i) regulile aplicabile repartizării remunerațiilor colectate, proporțional cu utilizarea reală a repertoriului titularilor de drepturi, precum și cele aplicabile remunerațiilor colectate pentru care nu se poate stabili utilizarea reală;

j) nivelul minim de la care se poate face plata în cazul în care sumele repartizate sunt mai mici decât costurile gestiunii;

k) modul și condițiile de utilizare a sumelor care nu au putut fi repartizate, precum și a celor nerevendicate;

l) modalitățile de verificare a gestiunii economice și financiare de către membri;

m) modalitățile de stabilire a comisionului datorat de titularii de drepturi organizației de gestiune colectivă pentru acoperirea cheltuielilor efective aferente gestionării drepturilor;

n) regulile generale privind utilizarea veniturilor provenite din drepturi și a veniturilor obținute în rezultatul investirii veniturilor provenite din drepturi;

o) mecanismele adecvate și eficace pentru participarea membrilor săi la procesul decizional al organizației de gestiune colectivă. Reprezentarea diverselor categorii de membri în procesul decizional trebuie să fie echitabilă și echilibrată;

p) alte dispoziții obligatorii potrivit legislației.

(2) Orice propunere de modificare a statutului se supune avizării AGEPI, cu două luni înainte de Adunarea Generală a organizației de gestiune colectivă în cadrul căreia modificarea urmează să fie aprobată. AGEPI eliberează avizul în termen de 15 zile lucrătoare de la solicitare. În cazul în care avizul este negativ, acesta trebuie motivat.

(3) În termen de o lună de la data desfășurării Adunării Generale în cadrul căreia modificarea/completarea a fost aprobată, organizația de gestiune colectivă are obligația de a depune modificarea/completarea statutului, avizul și hotărârea Adunării Generale la autoritatea competentă, în vederea înregistrării acesteia. Decizia privind înregistrarea modificărilor sau completărilor la statut se depune la AGEPI în termen de 5 zile de la data emiterii acesteia.

(4) Orice modificare și completare a statutului efectuată și înregistrată la autoritatea competentă fără avizul AGEPI este nulă de drept.

Articolul 86. Membrul organizației de gestiune colectivă

(1) Membri ai organizației de gestiune colectivă pot fi autorii și titularii de drepturi, inclusiv alte organizații de gestiune colectivă și asociații ale titularilor de drepturi, dacă aceștia îndeplinesc condițiile de aderare prevăzute în statut ce se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. În cazul respingerii cererii de aderare, organizația de gestiune colectivă expediază titularului de drepturi, în termen de 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii, un răspuns motivat.

(2) Membrul organizației de gestiune colectivă are dreptul de a comunica cu aceasta, prin orice mijloace, inclusiv electronice, precum și de a solicita, personal sau prin intermediul unui reprezentant, orice informații ce țin de exercitarea drepturilor sale care decurg din statutul de membru.

(3) Calitatea de membru al organizației de gestiune colectivă nu se moștenește.

(4) Mandatul de gestiune colectivă este acordat direct, prin contract scris, de către autor sau titularul de drepturi de autor sau drepturi conexe.

(5) Exercițarea gestiunii colective încredințate prin contractul de mandat nu poate restrânge în niciun fel drepturile patrimoniale ale autorului sau titularului de drepturi.

(6) Organizația de gestiune colectivă poate refuza acordarea calității de membru în cazul în care titularul:

- a) nu face dovada drepturilor pretinse;
- b) nu depune repertoriul de opere, interpretări și execuții artistice, fonograme, videograme și alte obiecte protejate;
- c) nu indică ce drepturi patrimoniale, tipuri de opere sau alte obiecte protejate alege să îi fie gestionate de organizația de gestiune colectivă;
- d) este membru al altei organizații de gestiune colectivă pentru aceleași drepturi asupra acelorași opere, interpretări și execuții, fonograme, videograme și alte obiecte protejate pentru care solicită gestionarea;
- e) a pierdut anterior calitatea de membru al organizației de gestiune colectivă prin excludere;
- f) a fost condamnat, printr-o decizie rămasă definitivă, la pedeapsă penală cu amendă sau cu închisoarea, pentru infracțiuni prevăzute de legislația din domeniul proprietății intelectuale.

(7) În cazul în care situația prevăzută la alin. (6) lit. f) intervine ulterior aderării, organizația de gestiune colectivă poate hotărî asupra menținerii sau încetării calității de membru.

(8) Statutul organizațiilor de gestiune colectivă poate cuprinde și alte motive de refuz al acordării calității de membru, cu condiția ca acestea să fie obiective, transparente și nediscriminatorii. Refuzul acordării calității de membru se motivează în scris.

Secțiunea a 2-a. Organele de conducere, de control și de supraveghere ale organizației de gestiune colectivă

Articolul 87. Structura organizatorică a organizației de gestiune colectivă

(1) În structura organizatorică a organizației de gestiune colectivă intră următoarele organe:

- a) Adunarea Generală;
- b) Consiliul;
- c) Directorul general;
- d) Cenzorul sau Comisia de cenzori;
- e) Comisia permanentă specială privind accesul la informație;
- f) Consiliul de supraveghere.

(2) Organizația de gestiune colectivă poate avea și alte organe în structura organizatorică, ale căror atribuții, altele decât cele ale organelor specificate la alin. (1), sunt prevăzute în statut.

(3) Organele de conducere, de control și de supraveghere ce fac parte din structura organizației de gestiune colectivă sunt obligate să acționeze în activitatea ce o desfășoară într-o manieră rațională, prudentă și adecvată, utilizând proceduri administrative și contabile, precum și mecanisme de control fiabile.

(4) Prin decizia Adunării Generale persoanele sau membrii organelor menționate la alin. (1) lit. b)-f) pot fi remunerați în conformitate cu prevederile statutare.

Articolul 88. Adunarea generală

(1) Organul suprem de conducere al organizațiilor de gestiune colectivă este Adunarea Generală a membrilor, care se întrunește ordinar și extraordinar.

(2) Ședințele ordinare ale Adunării Generale se convoacă atunci când o cer interesele organizației de gestiune colectivă, dar nu mai rar de o dată în an, numai după depunerea situațiilor financiare ale organizației de gestiune colectivă, aferente anului calendaristic precedent, conform prevederilor legale.

(3) Convocarea Adunării Generale se face de către Consiliu, care va înștiința membrii organizației de gestiune colectivă cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării Adunării Generale prin publicarea informațiilor privind data, ora, locul și ordinea de zi a Adunării Generale, proiectele de hotărâri ce urmează a fi adoptate, pe pagina de internet și/sau prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv electronic.

(4) În cazul în care la data stabilită pentru Adunarea Generală nu se întrunește cvorumul statutar, următoarea Adunare Generală se va reconvoaca în termen de 15 zile. Hotărârile Adunării Generale reconvoocate se vor lua cu majoritatea simplă a membrilor care și-au exprimat votul.

(5) În intervalul de timp prevăzut la alin. (3) orice membru are dreptul să consulte, la sediul organizației de gestiune colectivă și prin mijloace electronice:

- a) raportul anual de transparență;
- b) rapoartele anuale întocmite de Directorul general, Consiliu, comisiile interne și de cenzor sau Comisia de cenzori, după caz;
- c) textul și expunerile de motive ale fiecărui proiect de hotărâre ce urmează a fi supus aprobării Adunării Generale;
- d) situația privind categoriile de utilizatori, numărul notificărilor, numărul plătitorilor din fiecare categorie și suma totală colectată de la fiecare categorie;
- e) situația litigiilor;
- f) orice tranzacție sau eșalonare de plată a utilizatorilor aprobată de Consiliu.

(6) Convocarea Adunării Generale extraordinare se face de către Consiliu din inițiativă proprie, la cererea Directorului general, a Comisiei de cenzori ori la cererea a cel puțin o treime din numărul total al membrilor organizației.

(7) Adunarea Generală decide în privința următoarelor aspecte:

- a) orice modificări ale statutului;
- b) regulile de colectare și repartizare a sumelor datorate titularilor de drepturi;
- c) regulile privind utilizarea sumelor care nu pot fi repartizate, fără a aduce atingere dreptului titularului de drepturi de a solicita sumele respective de la

organizația de gestiune colectivă în conformitate cu termenul general de prescripție stabilit de legislație;

d) regulile privind utilizarea veniturilor provenite din drepturi și a veniturilor obținute în rezultatul investiției veniturilor provenite din drepturi;

e) regulile privind stabilirea comisionului de gestiune reținut titularilor de drepturi, inclusiv cuantumul acestuia;

f) politica de gestiune a riscurilor;

g) aprobarea oricărei achiziții, vânzări sau ipotecări a bunurilor imobile;

h) aprobarea propunerilor de contractare de împrumuturi, de acordare de împrumuturi sau de constituire de garanții pentru împrumuturi;

i) aprobarea raportului anual de transparență;

j) numirea sau eliberarea din funcție a Directorului general, reexaminarea activității lui generale, aprobarea remunerației și altor beneficii de natură pecuniară sau nepecuniară ale acestuia;

k) alegerea și revocarea membrilor Consiliului și a cenzorului sau, după caz, a Comisiei de cenzori, aprobarea regulamentelor interne de funcționare ale acestora, precum și a remunerației și altor beneficii de natură pecuniară;

l) selectarea persoanei/persoanelor indicate la art. 96 alin. (3);

m) aprobarea dărilor de seamă ale Directorului general, ale Consiliului și ale cenzorului sau, după caz, ale Comisiei de cenzori;

n) aprobarea reorganizării (prin fuziune, dezmembrare sau transformare) sau dizolvării organizației de gestiune colectivă, înființării sucursalelor și a filialelor;

o) orice alte aspecte ce țin de activitatea organizației de gestiune colectivă.

(8) Adunarea Generală poate delega competențele menționate la alin. (7) lit. f), g), h) și n), printr-o decizie sau printr-o prevedere din statut, organului care exercită funcția de supraveghere.

(9) Toți membrii organizației de gestiune colectivă au dreptul de a participa și dreptul de a vota în cadrul Adunării Generale a membrilor, inclusiv prin mijloace electronice, organizația de gestiune colectivă fiind obligată să asigure posibilitatea participării și exprimării votului. Organizația de gestiune colectivă poate autoriza limitarea dreptului membrilor organizației de gestiune colectivă de a participa și de a-și exercita drepturile de vot în cadrul Adunării Generale a membrilor, în temeiul unuia sau al ambelor criterii de mai jos, cu condiția ca acestea să fie stabilite și aplicate într-un mod echitabil și proporțional, să fie prevăzute în statut și să fie puse la dispoziția publicului, în conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. c) și art. 95 alin. (4) lit. a):

a) vechimea calității de membru;

b) sumele primite de la un membru sau datorate acestuia.

(10) Fiecare membru al organizației de gestiune colectivă are dreptul de a desemna orice altă persoană sau entitate în calitate de reprezentant pentru a participa și a vota în numele său în cadrul Adunării Generale, cu condiția ca această desemnare să nu implice un conflict de interese. Împuternicirea acordată

reprezentantului este valabilă pentru o singură Adunare Generală. Reprezentantul beneficiază în cadrul Adunării Generale a membrilor de aceleași drepturi pe care le-ar avea membrul care l-a desemnat. Reprezentantul votează în conformitate cu instrucțiunile formulate de membrul care l-a desemnat.

(11) Hotărârile adoptate de Adunarea Generală sunt obligatorii și pot fi contestate în conformitate cu legislația.

(12) Organizațiile de gestiune colectivă au obligația să depună la AGEPI, în termen de 5 zile după desfășurarea Adunării Generale:

- a) raportul anual de transparență;
- b) raportul anual al cenzorului sau Comisiei de cenzori, după caz;
- c) lista de membri și repertoriul actualizat;
- d) acordurile de reprezentare cu organizațiile similare din străinătate;
- e) declarațiile individuale anuale ale Directorului general, ale membrilor Consiliului și ale Consiliului de supraveghere;
- f) hotărârile adoptate în cadrul Adunării Generale.

(13) Documentele prevăzute la alin. (12) lit. a), c) și e) se depun la AGEPI, în formatul stabilit prin ordinul Directorului general al AGEPI.

Articolul 89. Consiliul și Directorul general ai organizației de gestiune colectivă

(1) Consiliul este organul permanent de conducere al organizației de gestiune colectivă, care se subordonează Adunării Generale. Competențele Consiliului sunt stabilite în statutul organizației de gestiune colectivă.

(2) Directorul general este persoana desemnată de Consiliu și ales de Adunarea Generală. Directorul general nu poate fi membru al Consiliului.

(3) Atribuțiile și responsabilitățile Directorului general, precum și durata mandatului acestuia sunt stabilite în statutul organizației de gestiune colectivă.

(4) Directorul general și membrii Consiliului trebuie să prezinte Adunării Generale o declarație individuală anuală care să conțină următoarele informații:

- a) orice interese avute în organizația de gestiune colectivă;
- b) orice remunerație primită de la organizația de gestiune colectivă pe durata exercițiului financiar anterior, inclusiv sub forma unor pensii, avantaje și alte beneficii de natură pecuniară și nepecuniară;
- c) orice sumă primită din partea organizației de gestiune colectivă pe durata exercițiului financiar anterior, în calitate de titular de drepturi;
- d) orice conflict existent sau potențial dintre interesele personale și cele ale organizației de gestiune colectivă sau dintre obligațiile față de organizația de gestiune colectivă și îndatoririle față de altă persoană fizică sau juridică.

Articolul 90. Cenzorul și Comisia de cenzori a organizației de gestiune colectivă

(1) Cenzorul efectuează controlul asupra activității economico-financiare a organizației de gestiune colectivă, inclusiv a oportunității și legalității utilizării mijloacelor financiare ale acesteia.

(2) Dacă numărul de membri ai unei organizații de gestiune colectivă depășește 100 de membri se instituie o Comisie de cenzori, compusă din 3 membri.

(3) În conformitate cu dispozițiile art. 88 alin. (12) lit. b), Cenzorul sau, după caz, Comisia de cenzori, prezintă anual un raport al activității organizației de gestiune colectivă, care se aprobă de Adunarea Generală și se publică pe pagina web oficială a organizației. În scopul efectuării controlului, Cenzorul sau Comisia de cenzori are dreptul să solicite Consiliului și Directorului general orice date privind activitatea organizației pe o perioadă concretă, să ia cunoștință cu toate actele, documentele, ce vizează activitatea acesteia.

(4) Cenzorul sau, după caz, Comisia de cenzori sesizează Adunarea Generală dacă constată fapte care contravin legii sau statutului organizației și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile activității și membrilor acesteia.

(5) Nu poate fi cenzor sau membru al Comisiei de cenzor:

a) directorul general și membrii consiliului organizației;

b) soțul, afinii și rudele directorului general/membrilor Consiliului până la gradul al IV-lea inclusiv.

Articolul 91. Comisia permanentă specială privind accesul la informații

(1) Comisia permanentă specială privind accesul la informații, formată din 3 membri care nu sunt angajați și nu fac parte din organele de conducere și de supraveghere ale organizațiilor de gestiune colectivă, este desemnată de Adunarea Generală.

(2) Membrii organizațiilor de gestiune colectivă și organizațiile de gestiune colectivă în numele cărora gestionează drepturi în temeiul unui acord de reprezentare care consideră că li s-a încălcat dreptul de acces la informațiile solicitate pot sesiza, în termen de 3 zile, Comisia permanentă specială privind accesul la informații. Comisia este obligată să răspundă, în termen de 7 zile membrului care a formulat sesizarea.

(3) Comisia permanentă specială privind accesul la informații întocmește un raport anual asupra activității sale, care se prezintă spre aprobare Adunării Generale și se publică pe pagina web a organizației.

Articolul 92. Consiliul de supraveghere

(1) În scopul monitorizării permanente a activității desfășurate atât de organizația de gestiune colectivă, cât și de către Directorul general, la nivelul fiecărei organizații de gestiune colectivă funcționează un Consiliu de supraveghere, care se întrunește periodic, cel puțin o dată în an și este format dintr-un număr impar de membri.

(2) În componența Consiliului de supraveghere pot face parte:

a) membri ai organizației de gestiune colectivă, cu condiția asigurării unei reprezentări echitabile și echilibrate;

b) persoane care au experiență juridică sau economică, de minimum 5 ani în activitatea din domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, precum și o bună reputație în acest domeniu;

c) titulari de drepturi care nu sunt reprezentați de către organizația de gestiune colectivă în mod direct.

(3) Consiliul de supraveghere are cel puțin următoarele competențe:

a) exercitarea competențelor care i-au fost delegate de Adunarea Generală a membrilor, inclusiv în temeiul art. 88 alin. (8);

(b) monitorizarea activităților și a îndeplinirii îndatoririlor persoanelor menționate la art. 89, inclusiv punerea în aplicare a deciziilor Adunării Generale a membrilor și, în special, a politicilor generale prevăzute la art. 88 alin. (7) lit. b)-e).

(4) Fiecare membru al Consiliului de supraveghere este obligat să completeze și să prezinte Adunării Generale, o declarație individuală anuală, care cuprinde informațiile prevăzute la art. 89 alin. (4).

(5) Consiliul de supraveghere întocmește un raport anual asupra activității sale, care se prezintă spre aprobare Adunării Generale și se publică pe pagina web a organizației.

Secțiunea a 3-a. Drepturile și obligațiile generale ale organizației de gestiune colectivă

Articolul 93. Drepturile generale ale organizației de gestiune colectivă

Organizația de gestiune colectivă are următoarele drepturi generale:

a) să fie mandatată de către autori sau titulari ai dreptului de autor și al drepturilor conexe să gestioneze drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate;

b) să acorde asistență de specialitate membrilor săi și să îi reprezinte în cadrul procedurilor legale, în limita obiectului de activitate;

c) să solicite de la utilizatori informații și documente aflate la dispoziția acestora necesare pentru determinarea cuantumului remunerațiilor pe care le colectează, precum și informații deținute de aceștia privind operele utilizate, cu indicarea titularilor de drepturi, în vederea repartizării și plății acestora;

d) să încheie, în numele membrilor săi, acorduri de reprezentare cu alte organizații de gestiune colectivă similare din străinătate;

e) să monitorizeze, prin orice mijloace activitatea utilizatorilor, fără a fi necesară autorizarea acestora și fără plată, în scopul supravegherii utilizării repertoriului propriu, putând solicita în acest scop și informații de interes public, deținute, potrivit legii, de instituțiile publice competente;

f) să efectueze orice alte acțiuni și acte juridice necesare pentru protecția și asigurarea drepturilor respective, inclusiv în nume propriu, în limitele

împuternicirilor care i-au fost acordate de către titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe;

g) să solicite propriilor membri actualizarea repertoriului, conform dispozițiilor statutare.

Articolul 94. Obligațiile generale ale organizațiilor de gestiune colectivă
Organizația de gestiune colectivă are următoarele obligații generale:

a) să acționeze în interesul titularilor de drepturi ale căror drepturi le gestionează, fără a impune acestora obligații care nu sunt necesare în mod obiectiv pentru protecția drepturilor și a intereselor lor sau pentru gestionarea eficientă a drepturilor lor;

b) să utilizeze informațiile și documentele recepționate de la utilizatori doar în scopul colectării, repartizării și plății remunerației. Utilizarea informațiilor sau documentelor în alte scopuri decât cele prevăzute de prezenta lege, fără acordul prealabil al utilizatorului, este interzisă;

c) să acorde utilizatorilor licențe, conform art. 32, pentru utilizarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, înainte de utilizarea repertoriului protejat. Organizațiile de gestiune colectivă răspund în maxim 30 de zile la cererea acestora, solicitând, după caz, orice alte informații necesare și oferindu-și reciproc toate informațiile necesare. Condițiile de acordare a licențelor se bazează pe criterii obiective și nediscriminatorii. În cazul în care organizația de gestiune colectivă refuză să acorde licența, va motiva refuzul în formă scrisă;

d) să colecteze remunerațiile datorate de utilizatori pentru utilizarea operelor și altor obiecte protejate, să le repartizeze și să le plătească cu regularitate, cu diligență și cu exactitate, în termenul stabilit la art. 97 alin. (1) lit. c), proporțional cu valoarea și utilizarea lor reală;

e) să elaboreze metodologii pentru domeniile de activitate, care să fie negociate cu utilizatorii, în condițiile art. 99-101;

f) să păstreze și să actualizeze în permanență bazele de date cu privire la lista de membri și repertorii;

g) să asigure transparența activității de gestiune colectivă în raporturile cu membrii săi, autoritățile publice și utilizatorii;

h) să asigure corespondența cu membrii, utilizatorii și cu organizațiile de gestiune colectivă cu care are încheiate acorduri de reprezentare, prin orice mijloace, inclusiv electronice;

i) să răspundă în scris plângerilor, în special în ceea ce privește gestionarea drepturilor, revocarea mandatului sau retragerea drepturilor, condițiile de aderare, colectarea sumelor datorate autorilor sau titularilor de drepturi, reținerile și repartizarea acestora;

j) să asigure tratament egal utilizatorilor, membrilor săi, inclusiv autorilor sau titularilor ale căror drepturi le gestionează în temeiul unui acord de reprezentare, în privința comisionului de gestiune și a regulilor privind colectarea,

repartizarea și plata remunerațiilor, precum și a oricăror informații ce țin de gestiunea drepturilor lor;

k) să asigure membrilor condițiile necesare pentru participarea și exprimarea votului în cadrul Adunării Generale, în timp real, prin orice mijloace, inclusiv prin mijloace electronice;

l) să asigure propriilor membri și autorităților cu atribuții de control și monitorizare accesul la informațiile privind orice aspect al activității de colectare a sumelor datorate de utilizatori, repartizare și plată a acestora;

m) să protejeze interesele membrilor săi, în ceea ce privește gestionarea drepturilor cuvenite, ca urmare a utilizării propriului repertoriu, în afara teritoriului Republicii Moldova, prin încheierea de acorduri de reprezentare cu organizațiile similare din străinătate;

n) să pună la dispoziția membrilor și a organizațiilor de gestiune colectivă în numele cărora gestionează drepturi în temeiul unui acord de colaborare, proceduri eficace și rapide de examinare a plângerilor, în special în ceea ce privește autorizația de gestionare a drepturilor și revocarea sau retragerea drepturilor, condițiile de aderare, colectarea, repartizarea și plata sumelor datorate titularilor de drepturi, reținerile efectuate. Organizația de gestiune colectivă răspunde în scris plângerilor formulate. În cazul în care organizația de gestiune colectivă respinge o plângere, răspunsul trebuie să fie motivat.

Secțiunea a 4-a. Transparența în activitatea organizației de gestiune colectivă

Articolul 95. Transparența activității organizațiilor de gestiune colectivă

(1) Organizațiile de gestiune colectivă au obligația de a pune la dispoziția fiecărui titular de drepturi căruia i-au repartizat venituri provenite din drepturi sau în beneficiul căruia au efectuat plăți în perioada la care se referă informațiile, cel puțin o dată pe an, următoarele informații:

a) orice date de contact pe care organizația de gestiune colectivă a fost autorizată de către titularul de drepturi să le utilizeze pentru identificarea și localizarea titularului de drepturi;

b) veniturile provenite din drepturi repartizate titularului de drepturi;

c) sumele plătite de organizația de gestiune colectivă titularului de drepturi, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe tipuri de utilizări;

d) perioada în care au avut loc utilizările care corespund sumelor repartizate și plătite titularului de drepturi, cu excepția cazurilor în care organizația de gestiune colectivă nu poate furniza aceste informații din rațiuni obiective legate de raportările efectuate de către utilizatori;

e) comisionul de gestiune reținut, precum și orice rețineri efectuate în alte scopuri (sociale, culturale etc.);

f) orice venituri provenite din drepturi repartizate titularului de drepturi care sunt neachitate pentru orice perioadă.

(2) Organizațiile de gestiune colectivă au obligația de a pune la dispoziția organizațiilor de gestiune colectivă în numele cărora gestionează drepturi în temeiul unui acord de reprezentare, cel puțin o dată pe an și prin mijloace electronice, cel puțin următoarele informații pentru perioada la care se referă informațiile:

a) veniturile provenite din drepturi repartizate, sumele plătite de organizația de gestiune colectivă defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe tipuri de utilizări pentru drepturile pe care le gestionează în temeiul unui acord de reprezentare, precum și orice venituri provenite din drepturi repartizate pentru orice perioadă, care sunt neachitate;

b) comisionul de gestiune reținut, precum și orice alte rețineri stabilite conform acordului de reprezentare;

c) informații privind orice licențe acordate sau refuzate cu privire la opere și alte obiecte protejate care fac obiectul acordului de reprezentare;

d) hotărâri adoptate de Adunarea Generală a membrilor, în măsura în care aceste hotărâri sunt pertinente pentru gestiunea drepturilor în temeiul acordului de reprezentare.

(3) Organizația de gestiune colectivă, în cadrul examinării unei cereri motivate corespunzător, are obligația de a pune la dispoziția oricărei organizații de gestiune colectivă în numele căreia gestionează drepturi în temeiul unui acord de reprezentare sau a oricărui titular de drepturi ori a oricărui utilizator, prin mijloace electronice și fără întârzieri nejustificate, cel puțin următoarele informații:

a) operele sau alte obiecte protejate pe care le reprezintă, drepturile pe care le gestionează în mod direct sau prin acorduri de reprezentare și teritoriile acoperite;

b) în cazul în care, din cauza domeniului activității desfășurate de organizația de gestiune colectivă astfel de opere sau alte obiecte protejate nu pot fi stabilite, tipurile de opere sau alte obiecte protejate pe care le reprezintă, drepturile pe care le gestionează și teritoriile acoperite.

(4) Organizația de gestiune colectivă are obligația să publice, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații, asigurând actualizarea permanentă a acestora:

a) statutul;

b) condițiile de aderare și condițiile de revocare a autorizației de gestionare a drepturilor, dacă acestea nu sunt incluse în statut;

c) contractele standard de acordare a licențelor și tarifele standard în vigoare, inclusiv reducerile;

d) lista persoanelor care administrează organizația;

e) politica generală de repartizare a sumelor datorate titularilor de drepturi;

f) politica generală privind comisionul de gestiune;

g) politica generală privind reținerile din veniturile provenite din drepturi și din veniturile rezultate din investirea veniturilor provenite din drepturi, cu excepția

comisionului de gestiune, inclusiv reținerile operate în scopul finanțării unor activități cu scop social, cultural și educațional;

h) o listă a acordurilor de reprezentare încheiate și denumirea organizațiilor de gestiune colectivă cu care au fost încheiate aceste acorduri de reprezentare;

i) politica generală de utilizare a sumelor care nu pot fi repartizate;

j) procedurile de examinare a plângerilor și de soluționare a litigiilor.

Articolul 96. Raportul anual de transparență

(1) Raportul anual de transparență se întocmește de către organizația de gestiune colectivă în termen de 8 luni de la încheierea exercițiului financiar respectiv și se publică pe pagina proprie de internet a organizației de gestiune colectivă, unde rămâne la dispoziția publicului minim 5 ani.

(2) Raportul anual de transparență conține cel puțin următoarele informații:

a) situațiile financiare, contul de venituri și cheltuieli și o situație a fluxurilor de numerar;

b) un raport al activităților din anul calendaristic precedent;

c) informații privind refuzurile de acordare a licențelor;

d) lista organelor de conducere;

e) informații privind valoarea totală a sumelor achitate Directorului general, membrilor Consiliului, membrilor comisiilor interne, precum și alte beneficii acordate acestora;

f) un raport special care trebuie să conțină cel puțin informații cu privire la sumele reținute în scopuri sociale, culturale și educaționale, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe surse de colectare, precum și modalitatea de utilizare a acestora;

g) informațiile privind remunerațiile colectate, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe surse de colectare;

h) informații financiare privind comisionul reținut titularilor de drepturi pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de colectarea, repartizarea și plata remunerațiilor, care să conțină cel puțin date cu privire la costurile reale, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și acolo unde costurile sunt indirecte și nu pot fi atribuite uneia sau mai multor categorii de drepturi, justificări cu privire la acestea, inclusiv veniturile provenite din plasamentele și depozitele bancare ale comisionului;

i) informații privind resursele utilizate pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de colectarea, repartizarea și plata remunerațiilor;

j) informații financiare privind suma totală repartizată și suma totală plătită titularilor de drepturi, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe tipuri de utilizare, inclusiv datele la care au fost efectuate plățile, cu defalcarea acestora pe perioade de colectare/repartiție;

k) informații financiare privind suma totală colectată și nerepartizată, precum și cu privire la suma totală repartizată și neachitată titularilor de drepturi, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe surse de colectare, cu indicarea

perioadelor în care au fost colectate aceste sume, a motivelor întârzierilor și modului de evidențiere a sumelor;

l) informații financiare privind sumele ce nu pot fi repartizate, precum și modul utilizării acestora;

m) informații financiare privind sumele primite de la alte organizații de gestiune colectivă cu care se află în raporturi juridice prevăzute de prezenta lege, precum și comisionul de gestiune și alte rețineri din aceste sume, defalcate pe categorii de drepturi, pe surse de colectare și pe organizații de gestiune colectivă;

n) informații financiare privind sumele colectate, repartizate și plătite altor organizații de gestiune colectivă cu care se află în raporturi juridice prevăzute de prezenta lege, precum și comisionul de gestiune și alte rețineri din aceste sume, defalcate pe categorii de drepturi, pe surse de colectare și pe organizații de gestiune colectivă cu indicarea perioadei de colectare/repartiție;

o) informații financiare privind sumele colectate, repartizate și plătite în mod direct titularilor de drepturi, defalcate pe categorii de drepturi, pe tipuri de utilizări cu indicarea perioadei de colectare/repartiție.

(3) Informațiile menționate în alin. (2) din prezentul articol sunt supuse unui audit efectuat de către una sau mai multe persoane abilitate prin lege să auditeze situațiile financiare, iar raportul de audit, inclusiv rezervele exprimate în acesta, se reproduc integral în raportul anual de transparență.

Secțiunea a 5-a. Exercițarea gestiunii colective

Articolul 97. Reguli privind repartizarea remunerațiilor

(1) Gestiunea colectivă se exercită potrivit următoarelor reguli:

a) deciziile privind metodele și regulile de colectare a remunerațiilor de la utilizatori, cele de repartizare a acestora între titularii de drepturi, precum și cele privind alte aspecte mai importante ale gestiunii colective trebuie să fie luate de membri, în cadrul Adunării Generale, potrivit statutului;

b) remunerațiile colectate de organizațiile de gestiune colectivă nu sunt și nu pot fi asimilate veniturilor acestora, cu excepția comisionului de gestiune stabilit conform regulilor adoptate în condițiile art. 98;

c) sumele datorate titularilor de drepturi, precum și altor organizații de gestiune colectivă se repartizează și se plătesc cu regularitate și cu exactitate, în cel mai scurt termen posibil, dar nu mai târziu de 9 luni de la încheierea exercițiului financiar în care au fost colectate remunerațiile, cu excepția cazului în care aceste termene nu pot fi respectate, din motive obiective cum ar fi: documentarea specială în vederea identificării titularilor de drepturi, raportările din partea utilizatorilor, identificarea drepturilor, stabilirea corespondențelor dintre informațiile privitoare la opere și alte obiecte protejate, pe de o parte, și titularii de drepturi, pe de altă parte, precum și situația în care sumele repartizate individual sunt mai mici decât costurile gestiunii. Celelalte organizații de gestiune colectivă, sau, dacă au drept membri entități ce reprezintă titulari de drepturi, acești membri, repartizează și

plătesc titularilor de drepturi aceste sume în cel mai scurt termen posibil, dar nu mai târziu de 6 luni de la primirea acestor sume, cu excepția cazului în care organizațiile de gestiune colectivă sau, dacă este cazul, membrii acestora sunt împiedicați să respecte acest termen de motive obiective care țin în special de raportările din partea utilizatorilor, de identificarea drepturilor, de titularii de drepturi sau de stabilirea corespondențelor dintre informațiile privitoare la opere și alte obiecte protejate, pe de o parte, și titularii de drepturi, pe de altă parte;

d) sumele rezultate din plasamentele remunerațiilor nerevendicate și nerepartizate, aflate în depozite bancare sau obținute din alte operațiuni efectuate în limita obiectului de activitate, precum și cele obținute cu titlu de prejudicii sau despăgubiri ca urmare a încălcării dreptului de autor ori a drepturilor conexe se cuvin și se repartizează titularilor de drepturi și nu pot constitui venituri ale organizațiilor de gestiune colectivă.

(2) În cazul în care titularii de drepturi nu au putut fi identificați sau localizați, și sumele datorate titularilor de drepturi nu pot fi repartizate și plătite în termenul prevăzut la alin. (1) lit. c), iar excepția de la acest termen nu se aplică, aceste sume se înscriu separat în conturile organizației de gestiune colectivă.

(3) Organizațiile de gestiune colectivă trebuie să acționeze cu bună credință și să ia toate măsurile necesare în scopul identificării și localizării titularilor de drepturi, pentru repartizarea și plata sumelor ce li se cuvin. În acest sens, organizațiile de gestiune colectivă vor verifica bazele de date cu privire la lista de membri și repertoriu, inclusiv ale altor organizații similare autohtone și străine, precum și orice alte informații relevante la care au acces.

(4) În termen de trei luni de la expirarea termenului stabilit la alin. (1) lit. c), organizația de gestiune colectivă pune informațiile privind operele și alte obiecte protejate în cazul cărora unul sau mai mulți titulari de drepturi nu au fost identificați sau localizați la dispoziția:

a) titularilor de drepturi pe care îi reprezintă sau a entităților care reprezintă titulari de drepturi, atunci când respectivele entități sunt membre ale organizației de gestiune colectivă;

b) tuturor organizațiilor de gestiune colectivă cu care a încheiat acorduri de reprezentare.

(5) Informațiile menționate la alin. (4) includ, atunci când sunt disponibile, următoarele:

a) titlul operei sau al altui obiect protejat;

b) numele titularului de drepturi;

c) numele editorului sau al producătorului respectiv;

d) orice alte informații pertinente disponibile care ar putea facilita identificarea titularului de drepturi.

(6) În cazul imposibilității identificării și localizării titularilor de drepturi după întreprinderea acțiunilor menționate la alin. (3)-(5), organizația de gestiune colectivă pune informațiile menționate la alin. (5) la dispoziția publicului în termen de maximum un an de la expirarea perioadei de trei luni.

(7) Sumele datorate titularilor de drepturi, care nu pot fi repartizate în termen de trei ani de la încheierea exercițiului financiar în care au fost colectate veniturile provenite din drepturi, cu condiția că organizația de gestiune colectivă a întreprins toate măsurile necesare pentru identificarea și localizarea titularilor de drepturi, se consideră a fi sume ce nu pot fi repartizate.

(8) Adunarea Generală a membrilor organizației de gestiune colectivă, decide cu privire la utilizarea sumelor care nu pot fi repartizate, după expirarea termenului general de prescripție de 3 ani de la data notificării, în interiorul căruia titularii de drepturi au dreptul să revendice sumele respective.

(9) Notificarea sumelor nerevendicate se face în scris și electronic, inclusiv pe pagina proprie de internet a organizației de gestiune colectivă, în termen de 6 luni de la încheierea exercițiului financiar și va conține cel puțin următoarele informații:

- a) titlul operei sau al altui obiect protejat;
- b) numele titularului de drepturi;
- c) denumirea utilizatorului și data utilizării;
- d) orice alte informații care ar putea facilita identificarea titularului de drepturi.

(10) În cazul în care organizația de gestiune colectivă investește veniturile provenite din drepturi sau orice venituri derivate din investirea veniturilor provenite din drepturi, acest aspect trebuie să se realizeze în interesul suprem al titularilor de drepturi ale căror drepturi le reprezintă, în conformitate cu politica privind utilizarea veniturilor provenite din drepturi și a veniturilor obținute în rezultatul investirii veniturilor provenite din drepturi, cu politica de gestiune a riscurilor și cu respectarea următoarelor reguli:

- a) Adunarea Generală se asigură că investiția se realizează exclusiv în interesul membrilor săi;
- b) activele se investesc într-un mod care să asigure siguranța, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea portofoliului în întregul său;
- c) activele sunt diversificate în mod corespunzător, pentru a se evita dependența excesivă de un anumit activ și acumulările de riscuri la nivelul întregului portofoliu.

(11) O organizație de gestiune colectivă păstrează separat în conturile sale:

- a) veniturile provenite din drepturi și orice venituri derivate din investirea veniturilor provenite din drepturi;
- b) orice active proprii pe care le-ar putea deține aceasta și orice venituri care provin din aceste active, din comisionul de gestiune sau din alte activități;
- c) sumele nerevendicate, evidențiate și păstrate, de către organizație, în conturi analitice distincte timp de 3 ani de la data notificării.

Articolul 98. Comisionul de gestiune

(1) În cazul în care un titular de drepturi autorizează o organizație de gestiune colectivă să îi gestioneze drepturile, organizația de gestiune colectivă este

obligată să ofere titularului de drepturi, prin orice mijloace, inclusiv electronice, informații privind comisionul de gestiune și alte rețineri din veniturile provenite din drepturi și din oricare venituri derivate din investirea veniturilor provenite din drepturi, înainte de a obține acordul acestuia privind gestionarea drepturilor sale.

(2) Reținerile menționate la alin. (1) trebuie să fie rezonabile în raport cu serviciile prestate de organizația de gestiune colectivă pentru titularii de drepturi, inclusiv, dacă este cazul, cu serviciile prevăzute la alin. (4), și sunt stabilite pe baza unor criterii obiective.

(3) Comisionul de gestiune nu poate depăși costurile justificate și documentate suportate de organizația de gestiune colectivă în scopul gestionării dreptului de autor și a drepturilor conexe. Cerințele aplicabile utilizării și transparenței utilizării sumelor reținute cu titlu de comision de gestiune sau compensate în contul acestui comision se aplică oricăror altor rețineri destinate să acopere costurile gestionării dreptului de autor sau a drepturilor conexe.

(4) Organizația de gestiune colectivă nu aplică alte rețineri decât cele aferente comisionului de gestiune veniturilor provenite din drepturile pe care le gestionează pe baza unui acord de reprezentare sau oricăror venituri derivate din investirea respectivelor venituri provenite din drepturi, cu excepția cazului în care cealaltă organizație de gestiune colectivă care este parte la acordul de reprezentare își exprimă în mod expres acordul pentru aceste rețineri.

(5) În cazul în care, prin statut se prevede posibilitatea ca o organizație de gestiune colectivă să poată desfășura activități cu scop social, cultural sau educațional finanțate prin intermediul reținerilor din veniturile provenite din drepturi, acestea se desfășoară pe baza unor criterii echitabile, în special în ceea ce privește accesul la aceste activități și amploarea lor.

(6) Comisionul de gestiune se reține pentru fiecare drept gestionat, după cum urmează:

a) pentru drepturile gestionate colectiv obligatoriu, conform prevederilor art. 70, precum și pentru drepturile gestionate colectiv extins, conform art. 78. Comisionul reținut de către organizația de gestiune colectivă desemnată colector și organizațiile beneficiare nu poate depăși cumulativ 30% din sumele repartizate fiecăruia;

b) pentru drepturile gestionate colectiv facultativ, conform art. 80. Comisionul datorat de proprii membri se reține de organizația de gestiune colectivă la momentul efectuării repartiției și nu poate depăși 30% din sumele repartizate individual;

c) pentru drepturile gestionate în bază de mandat special, conform art. 82. Comisionul se stabilește de organizația de gestiune colectivă pe bază contractuală, cu respectarea tratamentului egal, în conformitate cu prevederile art. 94 lit. j).

Secțiunea a 6-a. Negocierea metodologiilor

Articolul 99. Inițierea procedurii de negociere a metodologiilor

(1) Remunerațiile cuvenite autorilor și titularilor de drepturi conexe, precum și condițiile de colectare și plată, se stabilesc de către organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori în cuprinsul metodologiilor negociate.

(2) Organizațiile de gestiune colectivă și utilizatorii negociază cu bună credință și își oferă reciproc toate informațiile necesare.

(3) În vederea inițierii procedurilor de negociere a metodologiilor, organizațiile de gestiune colectivă, utilizatorii sau asociațiile reprezentative ale acestora prevăzute la art. 100 alin. (2) lit. b) și c) trebuie să depună la AGEPI o cerere, însoțită de:

a) lista părților, elementele de identificare, precum și dovada notificării acestora în vederea negocierii;

b) proiectul metodologiei și tarifele.

(4) Nedepunerea listei sau depunerea unei liste incomplete, precum și lipsa dovezii notificării atrag respingerea cererii de inițiere a procedurilor de negociere.

(5) Proiectul metodologiei se supune avizării AGEPI. Avizul se acordă în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, în cazul în care metodologiile îndeplinesc următoarele condiții:

a) cuprind următoarele elemente obligatorii: obiectul de reglementare, modul de împărțire a remunerației pe fiecare categorie de autori și titulari de drepturi, quantumul remunerației datorate, exprimată procentual sau forfetar, baza de calcul a remunerației, termenele de plată, penalitățile de întârziere, reducerile acordate pentru utilizatorii plătitori, informații și documente aflate la dispoziția utilizatorilor necesare pentru determinarea quantumului remunerațiilor, precum și termenul și formatul de raportare privind utilizarea operelor și altor obiecte protejate. La stabilirea formatului de raportare se ține seama, în măsura posibilului de standardele facultative la nivel de sector;

b) acordarea licențelor nu este condiționată de acceptarea de către utilizatori a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu dispozițiile legale, nu au legătură cu obiectul licențelor;

c) prevederile proiectului de metodologie respectă dispozițiile prezentei legi.

(6) În cazul remunerației compensatorii prevăzute la art. 71 și art. 72, suplimentar condițiilor prevăzute la alin. (5) lit. a), metodologia trebuie să cuprindă și procedeul folosit pentru copiile înregistrate (sonor, audiovizual, digital, analogic).

(7) Remunerațiile procentuale sau forfetare nu fac obiectul avizului prevăzut la alin. (5).

(8) Metodologia încheiată fără avizul sau cu nerespectarea avizului AGEPI este nulă de drept.

Articolul 100. Procedura de negociere

(1) Metodologiile se negociază în cadrul unei comisii constituite prin ordin al directorului general al AGEPI, emis în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii menționate la art. 99 alin. (3) și adus la cunoștința părților.

(2) Comisia de negociere a metodologiilor este constituită din:

a) câte un reprezentant al fiecărei organizații de gestiune colectivă avizate, care funcționează pentru câte un domeniu de creație și pentru o categorie de drepturi;

b) câte un reprezentant al asociațiilor reprezentative ale utilizatorilor la nivel național, și câte un reprezentant al primilor 3 utilizatori majori, notificați de entitatea solicitantă, stabiliți pe baza cifrei de afaceri, cu condiția ca acestea să fie declarate la AGEPI, pe propria răspundere. Instituțiile publice, inclusiv organizațiile publice de radiodifuziune și de televiziune, care fac parte din comisia de negociere, sunt exceptate de la declararea cifrei de afaceri;

c) câte un reprezentant al asociațiilor reprezentative ale utilizatorilor la nivel local sau, în lipsa acestora, a reprezentanților a 2 utilizatori locali notificați de entitatea solicitantă și care depun la AGEPI acordul de participare în respectiva comisie.

(3) În funcție de propunerea primită în vederea emiterii ordinului de constituire a comisiei de negociere, AGEPI convoacă și desemnează în comisia de negociere orice entitate care are un interes legitim.

(4) Ordinul de constituire a comisiei de negociere se comunică părților, împreună cu proiectul metodologiei depus de entitatea solicitantă.

(5) Negocierea metodologiilor se desfășoară conform programului stabilit de părțile comisiei de negociere, pe o durată de maxim 90 de zile de la data constituirii comisiei.

(6) Metodologia se negociază, ținându-se seama de următoarele criterii principale:

a) categoria titularilor de drepturi, tipurile de opere și alte obiecte protejate și domeniul pentru care se poartă negocierea;

b) categoria de utilizatori pe care îi reprezintă la negocieri asociațiile reprezentative sau ceilalți utilizatori desemnați să negocieze;

c) repertoriul gestionat de organizația de gestiune colectivă, pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organizații similare străine, în baza contractelor de reciprocitate;

d) proporția utilizării repertoriului gestionat de o organizație de gestiune colectivă;

e) proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin acordurile de utilizare directe cu titularii de drepturi;

f) veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul pentru a cărui utilizare se negociază metodologiile;

g) practica europeană privind rezultatele negocierilor dintre utilizatori și organizațiile de gestiune colectivă.

(7) În cazul drepturilor gestionate colectiv obligatoriu, conform prevederilor art. 70, tarifele și metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (6) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.

(8) În cazul drepturilor gestionate colectiv extins, metodologiile se negociază cu prezentarea listei autorilor și titularilor de drepturi care au optat să excludă operele și alte obiecte protejate de la mecanismul prevăzut la art. 78.

Articolul 101. Negocierea remunerațiilor

(1) Organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri, de la aceeași categorie de utilizatori, fie remunerații forfetare, fie remunerații procentuale, numai dacă și în măsura în care sunt utilizate opere sau alte obiecte protejate pentru care drepturile de autor sau drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege.

(2) Remunerațiile forfetare și cele procentuale sunt stabilite din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul organizației de gestiune colectivă.

(3) În lipsa veniturilor, remunerațiile forfetare sau procentuale sunt raportate la cheltuielile ocazionate de utilizare.

(4) Remunerațiile prevăzute la alin. (2) trebuie să fie rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării drepturilor în cauză, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a operelor și a altor obiecte protejate, precum și de valoarea economică a serviciului prestat de organizația de gestiune colectivă.

(5) Organizațiile de gestiune colectivă nu impun utilizatorilor remunerații inechitabile sau orice alte condiții inechitabile de acordare a licențelor și nu aplică, în raporturile cu utilizatorii, remunerații inegale sau alte condiții inegale la prestații echivalente.

(6) Pentru activitatea de radiodifuzare, organizațiile de gestiune colectivă pot solicita numai remunerații procentuale, diferențiate prin directă proporționalitate cu ponderea utilizării de către fiecare utilizator - organizație de televiziune sau de radiodifuziune a repertoriului gestionat colectiv în această activitate.

(7) Remunerațiile stabilite în sumă fixă se pot modifica anual, începând cu prima lună a anului următor celui în care s-au publicat metodologiile, de către organizațiile de gestiune colectivă, pe baza indicelui de inflație, stabilit la nivel național. Aceste modificări se depun la AGEPI, urmând a fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în termen de cinci zile de la data depunerii. Modificările intră în vigoare în termen de o lună de la data publicării.

(8) Înțelegerea părților din comisia de negociere se consemnează într-un protocol care, împreună cu metodologiile negociate, se depun la AGEPI, în termen de 3 zile de la semnarea acestuia. Protocolul și metodologiile se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în termen de 10 zile de la data depunerii.

Articolul 102. Statutul metodologiilor

(1) Metodologiile stabilite conform prevederilor prezentei legi sunt opozabile tuturor utilizatorilor din domeniul pentru care s-a negociat și nu se pot acorda reduceri la plata remunerațiilor datorate, altele decât cele prevăzute în metodologiile publicate.

(2) Metodologiile nu sunt opozabile utilizatorilor care la data declanșării procedurii de negociere a metodologiilor se află în curs de negociere directă a unui contract de licență sau au încheiat deja aceste negocieri cu organizațiile de gestiune colectivă.

(3) Organizațiile de gestiune colectivă, utilizatorii sau asociațiile reprezentative ale acestora pot formula o nouă cerere de inițiere a procedurilor de negociere a metodologiilor numai după 3 ani de la data publicării lor în formă definitivă în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) Până la publicarea noilor metodologii, rămân valabile vechile metodologii.

Secțiunea a 7-a. Colectorul și structura comună de colectare

Articolul 103. Desemnarea colectorului în cazul drepturilor gestionate colectiv obligatoriu sau prin gestiune colectivă extinsă

(1) Colectarea remunerațiilor ce se cuvin autorilor și altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pentru drepturile gestionate colectiv obligatoriu sau prin gestiune colectivă extinsă se face de către organizația de gestiune colectivă desemnată colector sau structura comună de colectare, prin decizie a directorului general al AGEPI, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Decizia de desemnare a colectorului se întemeiază pe propunerea organizațiilor de gestiune colectivă avizate pentru același domeniu/aceleași drepturi, depusă printr-o cerere comună la AGEPI în termen de 30 de zile din momentul apariției unei noi organizații de gestiune colectivă, care conține denumirea organizației de gestiune colectivă propuse să fie desemnată colector al remunerațiilor.

(3) Colectorul desemnat încheie cu toate organizațiile de gestiune colectivă beneficiare un acord prin care se stabilesc atât criteriile de colectare, repartizare și plată a remunerațiilor, comisionul de gestiune, cât și informațiile pe care colectorul și organizațiile beneficiare urmează să și le ofere reciproc, cu bună credință, pe perioada aplicării acestuia. Acesta se depune la AGEPI în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei privind desemnarea colectorului și conține următoarele:

a) informații privind colectarea remunerației, respectiv: suma brută colectată cu indicarea distinctă a TVA-ului; perioada în care a fost colectată suma respectivă, precum și perioada din care provine aceasta; dobânzi, penalități și perioada din care provin acestea; sume recuperate sau plătite cu întârziere, altele decât penalitățile, cu indicarea perioadei din care provin;

b) criteriile repartizării remunerației între organizațiile de gestiune colectivă (colector și beneficiari);

c) informații privind repartizarea remunerației, respectiv: suma brută repartizată; suma brută repartizată titularilor de drepturi reprezentați de organizația de gestiune colectivă beneficiară, atât din totalul sumei colectate, cât și din totalul sumei repartizate, după deducerea comisionului;

d) modalitatea de evidențiere și justificare a comisionului de gestiune reținut de organizația de gestiune colectivă desemnată colector, care nu poate depăși cuantumul stabilit la art. 98 alin. (6) lit. a), respectiv comisionul de gestiune reținut de colector din suma brută repartizată organizației beneficiare, valoarea acestuia fiind indicată atât procentual, cât și în valoare absolută, precum și modalitatea de utilizare a comisionului;

e) obligația organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare de a pune la dispoziția collectorului toată informația necesară pentru eliberarea licențelor și colectarea remunerației, inclusiv lista membrilor și repertoriul.

(4) Informațiile prevăzute la alin. (3) se comunică organizațiilor beneficiare defalcăt pentru fiecare drept gestionat, la fiecare repartiție efectuată către acestea.

(5) În cazul în care organizațiile de gestiune colectivă nu depun propunerea menționată la alin. (2), AGEPI decide asupra desemnării collectorului dintre organizațiile de gestiune colectivă avizate, luând în considerare care dintre organizațiile de gestiune colectivă avizate întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) să dețină program de monitorizare a utilizării operelor și a altor obiecte protejate și sistem de repartizare a remunerației;

b) să fie reprezentativ, în raport de numărul cel mai mare de membri și de gradul de utilizare al repertoriului gestionat, dovedit prin rapoarte de la utilizatori;

c) să dispună de resurse umane și materiale necesare pentru asigurarea colectării remunerațiilor, cu un nivel minim de cheltuieli.

(6) În cazul în care collectorul și organizațiile de gestiune colectivă beneficiare nu pot conveni în privința încheierii acordului menționat la alin. (3), părțile pot apela la Comisia de mediere sau la Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI.

(7) Organizația de gestiune colectivă desemnată colector are următoarele obligații:

a) să elibereze licența, în numele tuturor organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare;

b) să asigure transparența activităților de colectare, precum și a cheltuielilor aferente în raporturile cu organizațiile de gestiune colectivă beneficiare;

c) să evidențieze în conturi analitice distincte atât sumele colectate, cât și sumele rezultate din plasamentele remunerațiilor nerevendicate și nerepartizate, aflate în depozite bancare sau obținute din alte operațiuni efectuate în limita obiectului de activitate, precum și cele obținute cu titlu de despăgubiri, ca urmare a încălcării dreptului de autor ori drepturilor conexe;

d) să evidențieze distinct cheltuielile de colectare și să le justifice prin documente/informații corespunzătoare;

e) să prezinte, la cerere, organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare, informații privind activitatea desfășurată.

(8) Colectorul se desemnează pentru o perioadă de 3 ani. Condițiile și criteriile prevăzute în prezentul articol trebuie îndeplinite și respectate pe întreaga durată a desfășurării activității de colectare.

(9) După împlinirea termenului prevăzut la alin. (8), organizația de gestiune colectivă poate fi din nou desemnată colector în condițiile art. 103, după verificarea îndeplinirii și respectării condițiilor și criteriilor prevăzute în prezentul articol.

(10) Neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor, condițiilor sau criteriilor prevăzute în prezentul articol de către organizația de gestiune colectivă desemnată colector, are drept consecință retragerea calității de colector al remunerațiilor, precum și răspunderea contravențională, civilă sau penală, după caz.

(11) Încetarea desemnării drept colector al remunerațiilor se dispune prin decizie a directorului general al AGEPI, care se publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(12) Organizația de gestiune colectivă pentru care a fost dispusă retragerea calității de colector nu mai poate fi desemnată pentru o perioadă de 5 ani de la data publicării deciziei prevăzute la alin. (11).

(13) AGEPI desemnează din oficiu colectorul unic în cazul în care există doar o singură organizație de gestiune colectivă pe un drept prevăzut de art. 70 alin. (2) și/sau art. 78 alin. (3).

Articolul 104. Structura comună de colectare

(1) Organizațiile de gestiune colectivă pot înființa, cu avizul AGEPI, structuri comune de colectare pentru unul sau mai multe drepturi dintre cele prevăzute la art. 70, art. 78, art. 80 și art. 82.

(2) Structurile comune de colectare au statut de asociații obștești și își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile prezentei legi, în limitele împuternicirilor acordate de fondatori, care presupun:

a) eliberarea licențelor pentru utilizarea operelor și altor obiecte protejate și repertoriul organizațiilor de gestiune colectivă fondatoare;

b) colectarea remunerației în conformitate cu licențele eliberate utilizatorilor;

c) repartizarea remunerației colectate către organizațiile de gestiune colectivă beneficiare, în conformitate cu prevederile acordului dintre acestea;

d) acționarea utilizatorilor în instanța de judecată pentru utilizarea operelor și altor obiecte protejate și repertoriul organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare în lipsa unei licențe, sau pentru neplata remunerației conform licenței obținute.

(3) Structurile comune de colectare sunt create pentru eficientizarea procesului de colectare a remunerațiilor, fiind finanțate de organizațiile de gestiune colectivă beneficiare, în limita comisionului de gestiune propriu.

(4) Sumele colectate de structura comună de colectare sunt repartizate organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare, acestea fiind responsabile pentru repartizarea și plata remunerațiilor către titularii de drepturi.

(5) Pentru obținerea avizului menționat la alin. (1), structura de colectare trebuie să corespundă următoarelor condiții:

- a) să fie creată de cel puțin două organizații de gestiune colectivă;
- b) să facă dovada deținerii mijloacelor necesare pentru colectarea remunerațiilor;
- c) să prezinte acordul încheiat cu organizațiile de gestiune colectivă fondatoare privind modul de repartizare a remunerațiilor colectate și comisionul.

(6) După verificarea respectării condițiilor prevăzute la alin. (5), structura de colectare este desemnată colector, în temeiul acordului organizațiilor de gestiune colectivă fondatoare ale structurii de colectare, care gestionează aceeași categorie de drepturi sau titulari de drepturi, prin decizie a directorului general al AGEPI care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acordul se încheie în formă scrisă și se depune la AGEPI.

(7) Prevederile art. 103 alin. (3) lit. b), d), e) și alin. (8)-(12), art. 106 și art. 107 se aplică *mutatis mutandis* și structurilor comune de colectare.

(8) În cazul în care structura de colectare este desemnată colector în condițiile alin. (6) pentru drepturi gestionate colectiv obligatoriu sau gestionate colectiv extins, dacă un autor sau un titular de drepturi de autor nu are calitatea de membru la nicio organizație de gestiune colectivă, competența de a repartiza remunerația cuvenită revine organizației de gestiune colectivă reprezentativă pentru categoria de drepturi și titulari de drepturi.

Articolul 105. Drepturile și obligațiile utilizatorilor

(1) Utilizatorii au următoarele drepturi:

- a) să apeleze organizațiile de gestiune avizate, pentru obținerea licenței pentru utilizarea operelor și/sau altor obiecte ale drepturilor conexe, înainte de utilizarea acestora;
- b) să solicite informații de la organizațiile de gestiune colectivă cu referire la repertoriul gestionat, remunerația ce urmează a fi plătită, precum și alte condiții de licențiere;
- c) să participe la negocierea metodologiilor, conform procedurii prevăzute la art. 100;
- d) să apeleze la Comisia de mediere sau la Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI, în vederea soluționării unor eventuale conflicte cu organizațiile de gestiune colectivă.

(2) Utilizatorii au următoarele obligații:

a) să solicite acordul autorului ori titularului de drepturi sau licență de la organizația de gestiune colectivă pentru utilizarea operelor și/sau altor obiecte protejate înainte de utilizarea acestora;

b) să utilizeze numai operele și/sau obiectele protejate pentru care au obținut acordul sau licența de utilizare;

c) să achite autorului, titularului de drepturi sau organizației de gestiune colectivă, după caz, remunerațiile corespunzătoare pentru utilizarea operelor și/sau a altor obiecte protejate;

d) să furnizeze, organizației de gestiune colectivă, în format scris sau electronic aprobat de AGEPI, raportul de utilizare a operelor și obiectelor drepturilor conexe, în termenele stabilite în metodologii;

e) să furnizeze organizației de gestiune colectivă informațiile și documentele care sunt necesare pentru colectarea veniturilor provenite din drepturi și pentru repartizarea și plata către autori sau titularii de drepturi a sumelor datorate;

f) să asigure respectarea drepturilor morale ale autorilor și titularilor de drepturi asupra operelor și altor obiecte protejate utilizate.

Secțiunea a 8-a. Controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă

Articolul 106. Controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă

(1) Controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă se efectuează de AGEPI, cu posibilitatea atragerii, după caz, a unor specialiști/experti din exterior, conform procedurilor stabilite prin ordin al Directorului general al AGEPI.

(2) Procedura de control, precum și documentele pe care organizațiile de gestiune colectivă trebuie să le prezinte sunt stabilite prin hotărâre de guvern.

(3) AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă. În perioada dintre două controale generale anuale, AGEPI are dreptul să efectueze controale speciale în baza sesizărilor înaintate de titularii de drepturi, inclusiv de membrii organizației și de utilizatori, sau parvenite din alte surse relevante, care conțin informații ce produc dubii rezonabile cu privire la corespunderea activității organizației cu prevederile prezentei legi, ale altor acte normative relevante și ale statutelor proprii.

(4) Controlul anual și special efectuat de AGEPI se desfășoară numai cu notificarea prealabilă a organizației de gestiune colectivă controlate, cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de efectuarea acestuia.

(5) Organizația de gestiune colectivă supusă controlului este obligată să asigure, la inițierea controlului și pe durata desfășurării acestuia, prezența directorului general ori a reprezentantului.

(6) În rezultatul fiecărui control menționat la alin. (3) din prezentul articol, AGEPI întocmește actul de control, care conține concluziile Comisiei de control referitoare la încălcările constatate.

(7) În termen de 5 zile de la comunicarea actului de control, organizația de gestiune colectivă poate formula observații cu privire la concluziile controlului, însoțite de documente doveditoare suplimentare, dacă acestea nu au fost prezentate pe parcursul controlului. Observațiile se anexează la actul de control, iar Comisia de control le analizează, urmând a comunica admiterea sau respingerea acestora în termen de 10 zile de la primire.

(8) În cazul depistării unor nereguli, în baza concluziilor cuprinse în actul de control, AGEPI acordă organizațiilor de gestiune colectivă un termen pentru înlăturarea iregularităților, precum și comunică actul de control către Adunarea Generală a organizației de gestiune colectivă controlate, care îl va dezbate în prima ședință ordinară.

Articolul 107. Încălcarea de către organizația de gestiune colectivă a prevederilor prezentei legi

(1) În cazul în care se constată că organizația de gestiune colectivă nu respectă obligațiile impuse prin prezenta lege, cu excepția celor a căror încălcare se pedepsește contravențional sau penal, AGEPI dispune una dintre următoarele măsuri:

a) acordă organizațiilor de gestiune colectivă termen pentru înlăturarea iregularităților identificate în activitatea acestora;

b) retragerea calității de colector desemnat, pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 103 alin. (6);

c) suspendarea activității organizației de gestiune colectivă pentru o perioadă cuprinsă între 6 luni și 1 an, în cazul neîndeplinirii în termen a măsurilor dispuse potrivit lit. a);

d) retragerea deciziei de avizare, în cazul nerespectării obligațiilor prevăzute la art. 84 alin. (1).

(2) Măsurile dispuse conform alin. (1) lit. a) trebuie să fie clare, precise și cu indicarea temeiului legal.

(3) Deciziile emise de AGEPI în temeiul alin. (1) pot fi contestate în condițiile Codului administrativ.

(4) Măsura prevăzută la alin. (1) lit. c) încetează la împlinirea termenului, sub condiția îndeplinirii obligațiilor pentru a căror nerespectare a fost dispusă. Dacă aceste obligații nu au fost îndeplinite, se dispune retragerea deciziei de avizare.

(5) Suspendarea activității organizației de gestiune colectivă și retragerea deciziei de avizare a acesteia nu aduc atingere calității de organizație necomercială, conferită prin Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

(6) AGEPI verifică îndeplinirea măsurilor dispuse pe baza documentelor și informațiilor depuse de organizația de gestiune colectivă în interiorul termenelor acordate potrivit prevederilor alin. (1).

Articolul 108. Litigii între părți

(1) Litigiile dintre organizațiile de gestiune colectivă, membrii organizațiilor de gestiune colectivă, titularii de drepturi sau utilizatorii operelor și altor obiecte protejate cu privire la prevederile prezentei legi pot fi înaintate spre examinare Comisiei de mediere sau Arbitrajului specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI.

(2) Prevederile alin. (1) nu îngrădesc dreptul părților de a se adresa în instanța de judecată.

Capitolul XIV
ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR.
MĂSURI, PROCEDURI ȘI MIJLOACE DE REPARAȚIE

Articolul 109. Încălcarea drepturilor

(1) Încălcarea drepturilor recunoscute și protejate prin prezenta lege atrage răspundere civilă, contravențională sau penală, după caz, potrivit legii.

(2) Măsurile, procedurile și mijloacele de reparație stabilite în prezentul capitol au scopul de a asigura respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute prin prezenta lege. Acestea se aplică în mod corect și echitabil, nu sunt complicate în mod inutil sau costisitoare, și presupun termene rezonabile astfel încât să nu atragă întârzieri nejustificate.

(3) Aplicarea măsurilor, procedurilor și mijloacelor de reparație va fi una eficientă, proporțională și disuasivă, va evita crearea obstacolelor în calea comerțului legal și va oferi protecție împotriva folosirii lor abuzive.

(4) Dispozițiile procedurale prevăzute de prezenta lege se completează cu cele de drept comun.

Articolul 110. Acțiunea privind încălcarea drepturilor

(1) Persoanele fizice sau juridice care au pretenții în privința utilizării operelor și obiectelor protejate prin drept de autor sau drepturi conexe sau al altor drepturi protejate de prezenta lege au dreptul să inițieze acțiuni în instanța de judecată competentă ori să sesizeze altă autoritate pentru aplicarea măsurilor, procedurilor și căilor de atac prevăzute în prezentul capitol.

(2) Sunt îndreptățite să solicite aplicarea măsurilor, procedurilor și mijloacelor de reparație stabilite în prezentul capitol următoarele persoane:

- a) autorii, titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe sau autoritățile abilitate cu protecția drepturilor acestora;
- b) alte persoane care beneficiază de astfel de drepturi, în special licențiații;
- c) organizațiile de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe;
- d) organizațiile profesionale și alți reprezentanți ai titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe și ai licențiaților.

(3) Pentru aplicarea măsurilor, procedurilor și căilor de atac prevăzute în prezentul capitol, este suficient ca numele autorului și/sau a titularilor drepturilor

conexe să fie menționat pe operă sau pe alt obiect protejat, pentru ca aceștia să fie, până la proba contrară, considerați ca atare și admiși, prin urmare, să inițieze proceduri împotriva nerespectării drepturilor.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică *mutatis mutandis* titularilor de drepturi conexe dreptului de autor în ceea ce privește obiectul lor protejat.

Articolul 111. Măsuri de asigurare a probelor

(1) Până la înaintarea unei acțiuni, instanța de judecată competentă poate să dispună măsuri provizorii pentru asigurarea probelor, la cererea reclamantului, care, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale, prezintă probe accesibile și suficiente în susținerea pretențiilor privind încălcarea drepturilor sale sau iminența unei astfel de încălcări.

(2) Măsurile de asigurare a probelor pot să includă descrierea detaliată, cu sau fără prelevare de eșantioane, sau sechestrul mărfurilor în litigiu și, după caz, a materialelor și instrumentelor utilizate la producerea și/sau distribuirea mărfurilor în litigiu, precum și a documentele referitoare la ele.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) pot fi dispuse sub rezerva depunerii de către reclamant a unei cauțiuni sau a unei garanții echivalente, având menirea să asigure compensarea eventualelor prejudicii cauzate pârâtului.

(4) Procedura de aplicare a măsurilor de asigurare a probelor o folosește instanța de judecată sau o altă autoritate competentă în conformitate cu prevederile respective ale Codului de procedură civilă.

(5) Măsurile menționate la alin. (1) sunt luate, dacă este cazul, fără audierea pârâtului, în special dacă orice întârziere poate cauza o daună ireparabilă reclamantului sau dacă există un risc de distrugere a probelor. Încheierea judecătorească va fi adusă imediat la cunoștință părții afectate, cel târziu îndată după executarea măsurilor.

(6) O revizuire, inclusiv dreptul de a fi audiat, are loc la cererea părților afectate pentru a se decide, în termen rezonabil după notificarea măsurilor, dacă acestea trebuie modificate, revocate sau confirmate.

(7) Măsurile de asigurare a probelor sunt anulate la cererea pârâtului care își păstrează dreptul de a cere despăgubiri, sau încetează să producă efecte, dacă reclamantul nu intenționează o acțiune în instanța de judecată, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data pronunțării încheierii de asigurare a probelor.

(8) În cazul în care măsurile prevăzute la alin. (1) sunt anulate sau încetează din cauza oricărui act sau omisiuni a reclamantului, ori dacă, ulterior, se constată inexistența încălcării sau a iminenței de încălcare a dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, instanța de judecată poate obliga reclamantul, la cererea pârâtului, să achite acestuia o despăgubire corespunzătoare prejudiciului cauzat.

Articolul 112. Prezentarea și asigurarea probelor în cadrul acțiunii privind încălcarea drepturilor

(1) La solicitarea unei părți care prezintă dovezi suficiente și rezonabile că pretențiile sale sunt fondate, precum și informații că anumite probe se află în gestiunea părții adverse, instanța de judecată poate dispune ca probele să fie prezentate de cealaltă parte, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale.

(2) În cazul în care încălcarea drepturilor este comisă la scară comercială, instanța de judecată poate dispune, la solicitarea unei părți prezentarea de documente bancare, financiare sau comerciale, care se află sub controlul părții adverse, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale.

Articolul 113. Dreptul la informare

(1) În cadrul unei acțiuni referitoare la încălcarea unui drept prevăzut de prezenta lege și ca răspuns la o cerere justificată și rezonabilă a reclamantului, instanța de judecată competentă poate dispune ca informațiile privind originea și rețelele de distribuire a bunurilor sau a serviciilor care încalcă un drept prevăzut de prezenta lege să fie furnizate de persoana care a încălcat drepturile sau de orice altă persoană în privința căreia s-a constatat că:

- a) are în posesie mărfuri-pirat la scară comercială;
- b) utilizează, la scară comercială, servicii care încalcă drepturile prevăzute de prezenta lege;
- c) furnizează la scară comercială produse sau servicii utilizate în activități prin care se încalcă drepturile prevăzute de prezenta lege;
- d) a fost indicată de către persoana menționată la lit. a), b) sau c) ca fiind implicată în acțiuni de producere, realizare, fabricare, distribuire sau închiriere a mărfurilor-pirat ori a dispozitivelor-pirat de control al accesului sau în furnizarea produselor ori serviciilor prin care se încalcă drepturile protejate de prezenta lege.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) cuprind, după caz:

- a) denumirea și adresele producătorilor, distribuitorilor, furnizorilor, deținătorilor anteriori ai bunurilor sau ai serviciilor, precum și ale vânzătorilor angro și cu amănuntul;
- b) informații despre cantitățile de bunuri sau servicii produse, confecționate, livrate, primite sau comandate, precum și despre prețul lor.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică fără să afecteze alte prevederi legale care:

- a) permit titularului de drepturi să obțină informații mai detaliate;
- b) reglementează utilizarea în cauze civile sau penale a informațiilor comunicate în conformitate cu prezentul articol;
- c) reglementează răspunderea pentru abuzul de drept la informare;
- d) dau posibilitatea de a fi respinsă furnizarea de informații care ar constrânge persoana menționată la alin. (1) să recunoască participarea sa nemijlocită sau cea a rudelor apropiate la o încălcare a dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege;

e) reglementează protecția confidențialității surselor de informare sau prelucrarea datelor cu caracter personal.

Articolul 114. Măsurile de asigurare a acțiunii privind încălcarea drepturilor

(1) Dacă s-a constatat încălcarea sau iminența încălcării drepturilor prevăzute de prezenta lege, instanța de judecată poate, la cererea reclamantului, să instituie măsuri de asigurare împotriva pârâtului și/sau intermediarilor, și anume:

a) să pronunțe o încheiere cu titlu provizoriu cu scopul de a preveni orice încălcare iminentă a unui drept prevăzut de prezenta lege, de a interzice continuarea pretinselor încălcări ale dreptului vizat, sub rezerva aplicării unor sancțiuni pecuniare repetate, sau de a cere prezentarea unor garanții destinate să asigure despăgubirea reclamantului;

b) să dispună sechestrarea sau confiscarea bunurilor presupuse că încalcă un drept prevăzut de prezenta lege, în scop de prevenire a introducerii sau răspândirii acestora în circuitul comercial.

(2) Prin „intermediari”, în sensul indicat la alin. (1) se înțelege furnizorii de acces care doar oferă utilizatorilor acces la Internet, fără a oferi alte servicii precum e-mail, FTP sau servicii de partajare a fișierelor sau exercitarea vreunui control, de iure sau de facto, asupra serviciilor pe care utilizatorii le folosesc.

(3) În cazul unei încălcări comise la scară comercială, instanța de judecată competentă poate dispune, dacă partea vătămată demonstrează existența unor circumstanțe susceptibile să compromită compensarea prejudiciilor, asigurarea acțiunii prin sechestrarea bunurilor mobile și imobile ale persoanei care se presupune că a încălcat drepturile, inclusiv blocarea conturilor sale bancare și a altor active ale acestuia. În acest scop, instanța de judecată competentă poate cere prezentarea documentelor bancare, financiare sau comerciale ori accesul la informația relevantă.

(4) Măsurile menționate la alin. (1) sunt luate, dacă este cazul, fără audierea pârâtului, în special dacă orice întârziere poate cauza o daună ireparabilă reclamantului sau dacă există un risc de distrugere a probelor. Încheierea judecătorească va fi adusă imediat la cunoștința părții afectate, cel târziu îndată după executarea măsurilor.

(5) O revizuire, inclusiv dreptul de a fi audiat, are loc la cererea părților afectate pentru a se decide, în termen rezonabil după notificarea măsurilor, dacă acestea trebuie modificate, revocate sau confirmate.

(6) Măsurile de asigurare sunt anulate, la cererea pârâtului care își păstrează dreptul de a cere despăgubiri, sau încetează să producă efecte, dacă reclamantul nu intenționează o acțiune pe fond, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data pronunțării încheierii de asigurare a probelor.

(7) În cazul în care măsurile prevăzute la alin. (1) sunt anulate sau încetează din cauza oricărui act sau omisiuni a reclamantului, ori dacă, ulterior, se constată inexistența încălcării sau a iminenței de încălcare a dreptului de autor, a drepturilor

conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, instanța de judecată poate obliga reclamantul, la cererea pârâtului, să achite acestuia o despăgubire corespunzătoare prejudiciului cauzat.

(8) Instanța de judecată poate dispune măsurile prevăzute la alin. (1) și (3) cu condiția ca reclamantul să depună o cauțiune sau o garanție echivalentă, având menirea să asigure repararea eventualelor prejudicii cauzate pârâtului, prevăzută la alin. (7).

Articolul 115. Măsuri corective

(1) Fără a-l scuti de plata oricăror despăgubiri datorate titularului de drepturi în urma încălcării și fără compensare de orice gen, instanța de judecată poate dispune, la cererea reclamantului, să fie întreprinse măsuri corespunzătoare cu privire la bunurile considerate ca provenind din încălcarea unui drept prevăzut de prezenta lege și, după caz, cu privire la materialele și echipamentul care au servit la crearea sau confecționarea acelor bunuri. Asemenea măsuri prevăd:

- a) retragerea provizorie din circuitul comercial;
- b) scoaterea definitivă din circuitul comercial; sau
- c) distrugerea.

(2) Măsurile specificate la alin. (1) se realizează din contul pârâtului, cu excepția cazului când există motive temeinice care se opun acestui lucru.

(3) La examinarea cererii de aplicare a măsurilor corective, instanța de judecată se va conduce de principiul echității, luând în considerare gravitatea încălcării, măsurile de corecție dispuse, precum și interesele persoanelor terțe.

Articolul 116. Asigurarea executării hotărârii judecătorești

(1) Dacă prin hotărâre judecătorească se constată o încălcare a dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, instanța de judecată poate pronunța o încheiere prin care pârâtul sau intermediarul să fie somat să înceteze orice acțiune ce constituie o încălcare a drepturilor menționate. În acest scop, instanța de judecată poate cere depunerea de către pârât a unei cauțiuni sau garanții echivalente corespunzătoare.

(2) Nerespectarea încheierii menționate la alin. (1) va antrena, după caz, aplicarea unei sancțiuni pecuniare repetate pentru a asigura executarea acesteia.

Articolul 117. Măsuri alternative

În cazuri corespunzătoare și la cererea persoanei pasibile a fi subiectul măsurilor prevăzute în prezentul capitol, instanța de judecată poate să dispună plata unei despăgubiri pecuniare în locul aplicării măsurilor provizorii prevăzute de prezenta lege, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) persoana a acționat fără intenție sau din imprudență;
- b) executarea măsurilor ce ar trebui stabilite ar cauza pentru acea persoană un prejudiciu disproportionat în raport cu fapta săvârșită;
- c) plata unei despăgubiri este, în mod rezonabil, satisfăcătoare.

Articolul 118. Despăgubirile

(1) La cererea persoanelor specificate la art. 110 alin. (2), instanța de judecată competentă dispune persoanei care a încălcat un drept prevăzut de prezenta lege și care a acționat cu bună știință sau având motive suficiente de a ști acest lucru, plata către reclamant a unor despăgubiri adaptate prejudiciului real suferit de acesta prin încălcarea dreptului său.

(2) La stabilirea despăgubirii, instanța de judecată competentă:

a) va lua în considerare toate aspectele necesare, cum ar fi consecințele economice negative suportate de partea vătămată, în special venitul ratat, orice beneficiu fără justă cauză realizat de persoana care a încălcat drepturile și, dacă este cazul, alte elemente în afara factorilor economici, cum ar fi prejudiciul moral cauzat titularului dreptului prin încălcarea drepturilor sale, sau

b) ca alternativă la lit. a), poate hotărî, dacă este cazul, să stabilească o valoare forfetară pentru despăgubiri, pe baza unor elemente cum ar fi, cel puțin, valoarea remunerațiilor sau drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care persoana care a încălcat drepturile ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul respectiv, prevăzut de prezenta lege.

(3) Atunci când persoana care a încălcat drepturile a comis o încălcare fără a avea știință de aceasta sau fără a avea motive rezonabile de a ști aceasta, instanța de judecată poate stabili recuperarea beneficiilor sau plata unor despăgubiri care pot fi prestabilite.

Articolul 119. Publicarea hotărârilor judecătorești

(1) În cadrul acțiunilor privind încălcarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, instanța de judecată poate dispune, la cererea reclamantului și pe cheltuiala persoanei care a încălcat drepturile, măsuri corespunzătoare pentru difuzarea informațiilor cu privire la hotărârea de judecată, inclusiv afișarea acesteia ori publicarea ei integrală sau parțială.

(2) Instanța de judecată competentă poate ordona și măsuri suplimentare de publicitate corespunzătoare împrejurărilor speciale, inclusiv o publicitate de mare amploare.

Articolul 120. Încălcarea prevederilor referitoare la măsurile tehnice și a informațiilor referitoare la gestionarea drepturilor

(1) Sunt interzise fabricarea, importul, distribuirea, vânzarea, închirierea, publicitatea în scopul vânzării sau închirierii sau posesiunii în scopuri comerciale a dispozitivelor, produselor sau componentelor, sau furnizării de servicii care:

a) fac obiectul unei promoții, publicități sau vânzări în scopul nerespectării sau

b) au doar un scop comercial sau o utilizare limitată în afara nerespectării sau

c) sunt proiectate, produse, adaptate sau realizate în principal în scopul de a permite și facilita nerespectarea oricăror măsuri tehnice eficiente.

(2) În caz de încălcare a prevederilor referitoare la măsurile tehnice de protecție prevăzute la art. 60 și la informațiile referitoare la gestionarea drepturilor prevăzute la art. 61, indiferent dacă s-a încheiat sau nu cu încălcarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, se aplică aceleași măsuri, proceduri, remedii și sancțiuni care sunt prevăzute de prezentul capitol și de actele normative relevante pentru încălcarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege.

(3) În cazul exemplarelor contrafăcute și al echipamentului utilizat în scop de contrafacere, măsurile, procedurile, remediile și sancțiunile prevăzute la alin. (2) se aplică *mutatis mutandis* și echipamentului, produselor, componentelor specificate la alin. (1).

Articolul 121. Protecția social-juridică a autorilor și a titularilor drepturilor conexe

(1) Utilajele, schițele, machetele, manuscrisele și orice alte bunuri similare ce servesc direct la crearea unei opere ce dă naștere unui drept de autor nu pot face obiectul unei urmăriri silite.

(2) Remunerația datorată persoanelor fizice care au calitatea de autor sau interpret, ca urmare a utilizării operelor și a altor obiecte protejate, beneficiază de aceeași protecție ca și salariile, inclusiv în sensul că nu poate fi urmărită în cadrul procedurii de executare decât în aceleași condiții ca și salariul.

(3) Hotărârile judecătorești privind încasarea remunerației vor fi executate imediat după pronunțare dacă instanța va considera aceasta necesar.

Capitolul XV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 122. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 77, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2025.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia;

c) va asigura revizuirea și abrogarea actelor normative departamentale care contravin prezentei legi.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 191-193, art. 630), cu modificările ulterioare.

Articolul 123. Dispoziții tranzitorii

(1) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

1) organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, urmează:

a) să își aducă în concordanță cu prevederile și în condițiile art. 85 Statutul și să înregistreze modificările/completările statutare la organul competent;

b) să fie reavizate conform prevederilor art. 84 de către AGEPI.

2) se aplică tarifele în vigoare stabilite în contractele de licență cu utilizatorii.

(2) Până la realizarea condițiilor prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, vor continua să activeze în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

(3) În cazul în care nu au fost respectate termenul și condițiile prevăzute la alin. (1):

1) organizațiile de gestiune colectivă își pierd statutul de organizație de gestiune colectivă, fapt ce se stabilește prin decizie a directorului general al AGEPI;

2) toate licențele eliberate utilizatorilor devin nule de drept.

(4) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1) din prezentul articol, se aplică tarifele stabilite conform metodologiilor negociate și aprobate în condițiile art. 99-101.

(5) Protecția prevăzută în prezenta lege se aplică operelor și altor obiecte protejate create până la intrarea în vigoare a prezentei legi, sau care, la data intrării în vigoare a legii, îndeplinesc criteriile de protecție stabilite în temeiul dispozițiilor prezentei legi, cu excepția cazului în care o astfel de aplicare va aduce atingere contractelor încheiate sau drepturilor acordate/conferite anterior/până la acea dată.

(6) Prezenta lege nu aduce atingere oricăror acte încheiate în condițiile art. 30 și 31 din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe sau oricăror drepturi dobândite prin succesiune.

(7) Articolul 7 alineatul (2) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 282–289, art. 600), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La litera a), cuvântul „intelectuală” se substituie cu cuvântul „industrială”, iar cuvântul „intelectuale” se substituie cu cuvântul „industriale”.

2. La litera o), cuvântul „industriale” se substituie cu cuvântul „intelectuale”.

3. Litera r) se exclude.

4. Litera s) va avea următorul cuprins:

„s) avizează înființarea organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare”.

5. Se completează cu literele t) - v) cu următorul cuprins:

„t) desemnează colectorul în cazul drepturilor gestionate colectiv obligatoriu sau prin gestiune colectivă extinsă;

ț) efectuează controale anuale și speciale privind activitatea organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare;

u) monitorizează funcționarea organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare;

v) eliberează, în numele statului, adeverințe privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe în Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe”.

Lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerație compensatorie pentru copia privată

Nr. crt.	Echipamente/suporturi materiale	Coduri
1.	MP3 Player	852713100
2.	PC/Tablete	847130000, 847141000
3.	Set-top Box	852871190, 852871910, 852871150
4.	Smartphone	851712000
5.	E-reader	854370050
6.	Game console	950450000
7.	Smartwatch	910212000
8.	CD/DVD	852341, 852380100
9.	SSD/HDD	847170500
10.	USB drive, Cartele de memorie (SD, MicroSD, MiniSD etc.)	852351100

Nota informativă
la proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Drepturile de autor reprezintă temelia economică a industriei creative, stimulând inovarea, activitatea creativă, investițiile și producția. Astfel, dreptul de autor și drepturile conexe reprezintă un mijloc important pentru asigurarea recompensării activităților din sectorul creativ.</p> <p>Reglementările adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe au menirea de a oferi un grad sporit de protecție titularilor de drepturi, prin instituirea unui cadru legal care oferă posibilitatea valorificării operelor protejate de aceste drepturi.</p> <p>În prezent, cadrul normativ național care reglementează dreptul de autor și drepturile conexe, gestiunea acestor drepturi, precum și aspectele ce țin de funcționarea sistemului de gestiune colectivă îl constituie Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Astfel, evoluția Republicii Moldova pe calea integrării europene a determinat armonizarea legislației din domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe cu acquis-ul comunitar, în scopul asigurării unui nivel de protecție și de respectare a drepturilor titularilor de drepturi echivalent celui existent în Uniunea Europeană.</p> <p>Promovarea dialogului și cooperarea între organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe în scopul de a promova disponibilitatea operelor și a altor elemente protejate și transferul de redevențe pentru utilizarea acestor opere sau a altor elemente protejate constituie un obiectiv ce se regăsește în art. 291 din Planul național de acțiuni privind implementarea Acordului de Asociere RM-UE pentru anii 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016. Respectiv, întru realizarea acestui obiectiv, de către AGEPI a fost elaborat și promovat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671/2018 și înregistrat în Parlament cu nr. 257 din 13.08.2018. Proiectul de act normativ menționat a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20 iunie 2019 de către Președintele Parlamentului (nu a fost examinat în decursul legislaturii în care a fost înregistrat, a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin. (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996).</p> <p>Cu asistența proiectului Uniunii Europene <i>„Suport pentru dialogul structurat în domeniul politicilor, coordonarea punerii în aplicare a Acordului de Asociere și îmbunătățirea procesului de aproximare legală”</i> (în continuare, Proiectul UE), proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală) de comun cu prevederile actuale ale Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost supuse evaluării de către expertul, dna Irina Lucan-Arjoca.</p> <p>În context, urmare analizei Raportului elaborat de către dna Irina Lucan-Arjoca, expert în cadrul proiectului UE (poate fi accesat la următorul link: http://agepi.gov.md/ro/news/raport-de-evaluare-legii-nr-1392010-privind-dreptul-de-autor-%C5%9Fi-drepturile-conexe), precum și a recomandărilor ample formulate în conținutul acestuia, s-a impus necesitatea elaborării unei noi redacții a Legii privind dreptul de autor și</p>

drepturilor conexe. Or, potrivit uneia din concluziile expertului, „*noul proiect de act legislativ trebuie să aibă o structură omogenă, care înlesnește cunoașterea și aplicarea normelor legale atât de către grupurile țintă vizate, cât și de către simplii cetățeni, cunoscut fiind faptul că domeniul este de un deosebit interes*”.

Suplimentar, la nivelul documentelor de politici, realizarea acțiunii ce ține de elaborarea proiectului Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe se subscie și printre obiectivele stabilite în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021 (acțiunea de la pct. 19.5.1.).

În context, proiectul legii privind dreptul de autor și drepturile conexe este elaborat întru necesitatea armonizării prevederilor legislației din acest domeniu la reglementările acquis-ului comunitar relevant, având menirea de a oferi un grad ridicat de protecție autorilor și titularilor de drepturi de autor și conexe, prin instituirea unui cadru legal care oferă posibilitatea valorificării operelor și altor obiecte protejate de aceste drepturi, de la stabili un mecanism clar de colectare, repartizare și achitare a remunerației de către organizațiile de gestiune colectivă și responsabilizarea tuturor părților implicate în acest proces, precum și de a spori gradul de transparență în activitatea organizațiilor de gestiune colectivă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezenta Lege transpune: **Directiva 93/83/CEE** a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 6 octombrie 1993, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019; **Directiva 96/9/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77 din 23 martie 1996; **Directiva 2001/29/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 167 din 22 iunie 2001, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019; **Directiva 2001/84/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 272 din 13 octombrie 2001; **Directiva 2004/48/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 30 aprilie 2004; **Directiva 2006/115/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (versiune codificată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006; **Directiva 2006/116/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (versiune codificată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 372 din 27 decembrie 2006, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2011/77/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011; **Directiva 2009/24/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator (versiune codificată) (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 5 mai 2009; **Directiva (UE) 2017/1564** a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de

vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 242 din 20 august 2017; **precum și transpune parțial: Directiva (UE) 2019/789** a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019; **Directiva 2014/26/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă (Text cu relevanță pentru SEE) și **Directiva (UE) 2019/790** a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019.

Gradul de compatibilitate a prevederilor ce se conțin în proiectul legii cu actele UE menționate supra, este reflectat în tabelele de concordanță, elaborate pe fiecare Directivă în parte și care constituie parte integrantă a setului de materiale aferente proiectului de act normativ.

Suplimentar, asigurarea respectării drepturilor de autor și drepturilor conexe reprezintă un obiectiv de cooperare între Republica Moldova și Uniunea Europeană care rezultă din prevederile Acordului de Asociere (Titlul V “Comerț și aspecte legate de comerț” Capitolul 9 “Drepturi de proprietate intelectuală”), concomitent, aceasta fiind o acțiune stabilită și prin art. 291 din Planul național de acțiuni privind implementarea Acordului de Asociere RM-UE pentru anii 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În context, prin proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe se propun a se reglementa următoarele aspecte importante:

➤ *Cadrul juridic aplicabil dreptului de autor și drepturilor conexe*, a noțiunilor care au drept scop explicarea conceptelor utilizate pe tot cuprinsul proiectului, majoritatea dintre acestea reprezentând transpunerea legislației comunitare.

> *Atribuțiile AGEPI în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe*. Or, în condițiile Legii nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, dreptul de autor și drepturile conexe, de rând cu proprietatea industrială, reprezintă o componentă a proprietății intelectuale. În esență, atribuțiile propuse vin să consolideze capacitățile instituției în procesul creării cadrului de politici în acest domeniu, instruirii actorilor implicați pe acest segment, colaborării instituționale atât la nivel regional, cât și pe plan extern pe domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe. Sub aspect funcțional, atribuțiile propuse au drept scop să fortifice capacitățile operaționale ale AGEPI în calitatea sa de autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului să asigure gestionarea eficientă a drepturilor de autor și drepturilor conexe de către entitățile ce formează sistemul de gestiune colectivă, precum și să întreprindă măsurile ce se impun și expres prevăzute de lege în cazul în care acestea nu funcționează eficient. De menționat că, toate operațiunile juridice realizate în raport cu actele administrative ce se propun a fi emise, sunt reglementate de prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.

> *Condițiile de protecție a operelor și obiectelor drepturilor conexe*, totodată, fiind extinsă lista obiectelor în raport cu care nu se răsfrânge protecția dreptului de autor; drepturile morale și patrimoniale ale subiecților drepturilor de autor, precum și calculul termenelor de

protecția a dreptului de autor, fiind realizată în acest sens, transpunerea Directivei 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (versiune codificată) și a Directivei 2011/77/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011 de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe.

> *Excepțiile și limitările exercitării dreptului de autor și drepturilor conexe.* La acest capitol, au fost indicate expres care sunt excepțiile și limitările de la dreptul de reproducere, dreptul de radiodifuzare, dreptul de comunicare publică și dreptul de punere la dispoziția publicului, acțiuni care sunt permise, fără consimțământul autorului sau al titularilor de drepturi și fără plata vreunei remunerații, însă cu condiția pentru unele dintre acestea, să se menționeze sursa și numele autorului. În ceea ce privește operele de artă grafică sau plastică, fotografică sau de arhitectură, condiția este că trebuie să se menționeze locul unde se găsește originalul.

> *Instituirea normelor privind utilizarea anumitor opere și a altor obiecte ale protecției fără autorizarea titularilor de drepturi și fără plata vreunei remunerații, în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate.* Prin Legea nr. 240/2017 a fost ratificat Tratatul pentru facilitarea accesului la operele publicate ale persoanelor nevăzătoare cu deficiențe de vedere sau cu alte dificultăți de citire a materialelor imprimate (adoptat în cadrul Conferinței Diplomatice de la Marrakesh, Maroc, care a avut loc în perioada 16-30 iunie 2013, la data de 27 iunie 2013 a fost adoptat). Prin intermediul Tratatului, Republica Moldova și-a asumat obligația de a oferi șanse egale tuturor persoanelor, de a respecta și recunoaște drepturile persoanelor cu dizabilități și de a beneficia de măsuri care să le asigure integrarea socială și profesională. În același timp, potrivit clauzelor Tratatului, părțile contractante trebuie să prevadă în legislația națională privind dreptul de autor limitări sau excepții de la dreptul de reproducere, dreptul de distribuție și dreptul de comunicare publică, după cum este stabilit în Tratatul OMPI privind dreptul de autor, pentru a facilita disponibilitatea operelor sub formă de exemplare în format accesibil pentru persoanele beneficiare. Limitările sau excepțiile prevăzute în legislația națională trebuie să permită introducerea modificărilor necesare pentru a asigura accesul la operă într-un format alternativ.

Suplimentar, prin prezentul proiect de act normativ, la acest capitol a fost asigurată transpunerea Directivei (UE) 2017/1564 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională.

În context, o condiție obligatorie a exemplarului în format accesibil pentru persoana beneficiară o constituie integritatea operei sau a altui obiect al protecției, însă se țină cont că modificările corespunzătoare necesare să devină accesibile în formatul alternativ. Totodată, se propun să se reglementeze și obligațiile entităților autorizate, în vederea furnizării către persoanele beneficiare de servicii de educație, formare pedagogică, citire adaptativă sau acces la informații.

> *Revizuirea sistemului de gestiune a dreptului de autor și a drepturilor conexe prin asigurarea transpunerii parțiale a Directivei 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 84 din 20 martie 2014.*

Propunerile ce se conțin în proiectul de act normativ cu referire la gestiunea drepturilor de autor și a drepturilor conexe au drept scop crearea unui cadru legal unitar și coerent cu privire la modul de organizare, funcționare și desfășurare a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, asigurând standarde înalte de administrare, gestiune financiară, transparență, raportare, precum și crearea cadrului corespunzător de supraveghere și control al organizațiilor de gestiune colectivă.

Astfel, pentru protejarea intereselor titularilor dreptului de autor și drepturilor conexe, se consideră judicioasă revizuirea reglementărilor referitoare la gestionarea acestor drepturi.

Utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor și drepturile conexe necesită acordarea de licențe de către diferiți titulari ai drepturilor de autor, aceștia, având posibilitatea alegerii între gestiunea individuală sau colectivă prin intermediul organizației de gestiune colectivă a drepturilor deținute.

Deși un titular de drepturi poate opta pentru gestiunea drepturilor patrimoniale în mod individual, totuși, statutul de membru al unei organizații de gestiune colectivă asigură respectarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, colectarea remunerațiilor pentru valorificarea acestor drepturi, precum și repartizarea sumelor cuvenite fiecărui titular de drepturi.

Prin urmare, reglementarea funcționării organizațiilor de gestiune colectivă într-o manieră unitară și coerentă este o condiție esențială pentru asigurarea transparenței activității acestora și pentru responsabilizarea față de membrii lor și de titularii de drepturi.

În cadrul unui sistem de gestiune colectivă, titularii de drepturi autorizează, la alegere, o organizație de gestiune colectivă pentru a le gestiona drepturile, categoriile de drepturi sau tipurile de opere și alte obiecte protejate, indiferent de naționalitatea, reședința sau domiciliul titularilor de drepturi, precum și revocă această autorizație; acordă licențe pentru utilizările necomerciale ale oricăror drepturi, categorii de drepturi sau tipuri de opere și alte obiecte protejate; beneficiază de remunerațiile ce i se cuvin pentru utilizarea creațiilor sale.

Astfel, esența funcționării oricărei organizații de gestiune colectivă constă în asigurarea legăturii între autori și utilizatorii operelor protejate, deoarece ele garantează, pe de o parte, autorilor achitarea remunerației pentru utilizarea operelor lor, iar pe de altă parte, facilitează activitatea utilizatorilor, deoarece printr-un singur acord achită remunerația datorată autorilor.

Este clar că prin sistemul de gestiune colectivă titularii de drepturi nu mai dețin decât un control indirect asupra unor aspecte ale exercitării drepturilor lor, dar dacă acest sistem funcționează corect, organizațiile de gestiune colectivă nu mai sunt doar un simplu „instrument eficient de colectare și repartizare a remunerațiilor”, dar au și sarcina de a asigura efectiv promovarea intereselor morale ale autorilor și apărarea intereselor lor patrimoniale.

Pe lângă avantajele oferite titularilor de drepturi, sistemul gestiunii colective oferă mari avantaje și utilizatorilor, care, în acest fel, pot avea ușor acces la operele de care au nevoie, de la o sursă unică, dat fiind faptul că gestiunea colectivă simplifică negocierile cu utilizatorii ca și controlul utilizărilor și colectarea remunerațiilor.

Membri ai organizației de gestiune colectivă pot fi autorii și titularii de drepturi, inclusiv alte organizații de gestiune colectivă și asociații ale titularilor de drepturi, dacă aceștia îndeplinesc condițiile de aderare prevăzute în statut ce se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii.

Organizațiile de gestiune colectivă au statut de asociație obștească și se înființează prin libera asociere a titularilor de drepturi, având scopul principal gestiunea dreptului de autor sau a drepturilor conexe în numele titularilor de drepturi și în beneficiul colectiv al acestora, fiind deținute sau controlate de membrii săi. Respectivul entități urmează a fi create în mod separat pentru gestionarea drepturilor, categoriilor de drepturi sau tipurilor de opere și alte obiecte protejate ale unor categorii distincte de titulari.

În ceea ce privește restricțiile pentru activitatea organizațiilor de gestiune colectivă, acestea nu pot avea ca obiect de activitate utilizarea repertoriului protejat pentru care au primit mandat de gestiune colectivă, nu li se pot transfera sau transmite drepturi de autor și conexe sau utilizarea acestor drepturi, precum și nu au dreptul să desfășoare activitate comercială sau să utilizeze operele și obiectele drepturilor conexe care i-au fost încredințate în gestiune.

O cerință obligatorie ca o asociație obștească ce are drept scop gestiunea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe să obțină calitatea de organizație de gestiune colectivă este să fie avizată de către AGEPI prin decizia directorului general cu îndeplinirea cumulativă a unor condiții indicate expres în proiectul legii.

> *Gestiunea drepturilor de autor și a drepturilor conexe.* Potrivit proiectului, drepturile de autor și drepturile conexe pot fi *gestionate colectiv obligatoriu*, respectiv doar prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă desemnată colector (ex. dreptul la remunerație compensatorie pentru copia privată; dreptul la remunerație compensatorie pentru reproducerea reprografică; dreptul la retransmitere prin cablu; dreptul de retransmisie, etc.); *supuse gestiunii colective extinse*, care presupune extinderea efectelor unei licențe eliberate utilizatorilor de către organizația de gestiune colectivă reprezentativă în numele titularilor de drepturi, membri ai acesteia sau care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile și asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al acestei organizații și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune (ex. dreptul de comunicare publică a operelor muzicale, literare, științifice și de artă grafică sau plastică, precum și a videogramelor; dreptul de radiodifuzare a operelor muzicale, literare, științifice și de artă grafică sau plastică; dreptul de comunicare publică prin satelit); *gestionate colectiv facultativ*, pentru categoriile cărora organizațiile de gestiune colectivă îi reprezintă numai pe titularii de drepturi care au autorizat-o să le gestioneze drepturile, categoriile de drepturi sau tipurile de opere și alte obiecte protejate (dreptul de reproducere a operelor muzicale pe fonograme sau videograme; dreptul de reproducere a operelor literare, științifice și a operelor de artă grafică sau plastică; dreptul de împrumut, cu excepția împrumutului public, etc.) și *gestionate colectiv pe bază de mandat special*, respectiv, drepturile gestionate prin intermediul organizațiilor de gestiune colectivă, numai în limita mandatului special acordat de titularii de drepturi, cu excepția celor care cad sub incidența celor trei tipuri de gestiune colectivă menționate supra.

În prezent, redacția actuală a art. 26 (Reproducerea operelor în scopuri personale. Copia privată) și 27 (Reproducerea reprografică de către biblioteci, arhive și de alte instituții) din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a provocat opinii contradictorii cu privire la aplicabilitatea acestora și, respectiv, cu referire la modul și cuantumul de achitare a remunerației compensatorii pentru copia privată și reproducerea reprografică.

În context, prin prevederile propuse în proiect la acest capitol se urmărește obiectivul ce ține de responsabilizarea părților implicate în procesul de colectare și achitare a remunerației compensatorii pentru echipamentele concepute pentru realizarea de copii private și reproduceri reprografice, precum și pentru suporturile materiale pe care se pot realiza și stoca înregistrări sonore și audiovizuale. Prin urmare, la acest capitol se propune un nou mecanism de colectare a remunerației compensatorii pentru copia privată și reproducerea reprografică. Respectiv, au fost incluse prevederi ce țin de achitarea remunerației compensatorii organizației de gestiune colectivă desemnată cu acest drept de către importatorii și producătorii de echipamente și suporturi materiale și corelativ, condițiile de repartizare și achitare a remunerației compensatorii de către organizația de gestiune colectivă astfel desemnată. Totodată, pentru a exclude careva divergențe cu privire la cuantumul remunerației compensatorii, echipamentele sau suporturile materiale pentru care urmează a fi achitate, se

propune ca aceasta să fie egală cu 0,3% pentru echipamente și suporturi materiale, calculată din: a) valoarea statistică a echipamentelor și suporturilor materiale importate, pentru importatori; b) prețul de producere al echipamentelor și suporturilor materiale, fără taxa pe valoarea adăugată, pentru producători. Echipamentele și suporturile materiale pentru care urmează să se achite remunerația compensatorie vor fi reglementate exhaustiv într-o listă ce va fi identificată conform Nomenclurii combinate a mărfurilor și care va constitui anexă la Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe. În ceea ce privește remunerația compensatorie pentru reproducerea reprografică, cuantumul acesteia propus în proiect este egal cu 1% calculată din: a) valoarea statistică a echipamentelor, pentru importatori; b) prețul de producere al echipamentelor, fără taxa pe valoarea adăugată, pentru producători; c) prețul per pagină a copiilor realizate, pentru centrele de copiere care utilizează echipamentele și suporturile concepute pentru realizarea de copii și pe care se pot realiza reproduceri ale operelor exprimate în scris sau grafic. *(Detaliile privind mecanismul propus cu referire la remunerația compensatorie sunt descrise în Analiza impactului de reglementare pe marginea proiectului legii).*

> *Statutul organizațiilor de gestiune colectivă.* Una din condițiile care urmează să o întrunească o asociație obștească pentru a fi avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă o constituie că statutul urmează să corespundă cerințelor legii privind dreptul de autor și drepturilor conexe. Astfel, în proiectul de act normativ sunt indicate expres dispozițiile care urmează să le conțină statutul unei organizații de gestiune colectivă, în esență, acesta urmează să presupună un conținut mai specific și mai amplu decât al unei asociații obștești. Totodată, reieșind din considerentul că, în prezent, eventualele modificări la statut sunt aduse la cunoștința AGEPI cu întârziere, proiectul conține expres termenul de prezentare spre avizare AGEPI a acestora, sub sancțiunea nulității de drept, în cazul nerespectării acestei condiții.

> *Transparența activității organizațiilor de gestiune colectivă și Raportul anual de transparență.* Printre obligațiile generale ale organizațiilor de gestiune colectivă care sunt expres indicate în cuprinsul proiectului de lege, se subscrie și obligația de a asigura transparența activității de gestiune colectivă atât în raporturile cu membrii săi, cât și în raport cu autoritățile publice și utilizatorii. Astfel, se propune ca această obligație să se materializeze inclusiv prin sarcina organizațiilor de gestiune colectivă de a pune la dispoziția fiecărui titular de drepturi căruia i-au repartizat venituri provenite din drepturi sau în beneficiul căruia au efectuat plăți în perioada la care se referă informațiile, cel puțin o dată pe an, informații precum veniturile provenite din drepturi repartizate titularului de drepturi; perioada în care au avut loc utilizările care corespund sumelor repartizate și plătite titularului de drepturi, cu excepția cazurilor în care organizația de gestiune colectivă nu poate furniza aceste informații din rațiuni obiective legate de raportările efectuate de către utilizatori; comisionul de gestiune reținut, precum și orice rețineri efectuate în alte scopuri (sociale, culturale etc.) ș.a.

În ceea ce privește conținutul raportului anual de transparență, reieșind din considerentul că în prezent fiecare organizație de gestiune colectivă întocmește raportul anual (darea de seamă) și include în conținutul acestuia informații incomplete, iar Legea actuală nu prevede obligații în acest sens, se propune introducerea prevederilor referitoare la informațiile exprese și exhaustive ce trebuie incluse în raportul anual de transparență, cum ar fi: situațiile financiare, contul de venituri și cheltuieli și o situație a fluxurilor de numerar; un raport al activității din anul calendaristic precedent; informațiile privind remunerațiile colectate, defalcate pe categorii de drepturi gestionate și pe surse de colectare, etc. Corespunzător, se propune instituirea obligației organizației de gestiune colectivă să publice raportul anual de transparență pe pagina sa proprie de internet, unde rămâne la dispoziția publicului minim 5 ani.

> *Regulile în baza cărora se exercită gestiunea colectivă.* În conformitate cu aceste reguli, remunerațiile colectate de organizația de gestiune colectivă nu sunt și nu pot fi asimilate veniturilor acestora, cu excepția comisionului de gestiune. Mai mult decât atât, toate beneficiile obținute de organizație din plasamente bancare sau alte activități, precum și cele obținute cu titlu de prejudicii sau despăgubiri ca urmare a încălcării dreptului de autor sau drepturilor conexe, urmează să fie repartizate între titularii de drepturi membri, respectiv, nu pot constitui venituri ale organizațiilor de gestiune colectivă. Totodată, sumele datorate titularilor de drepturi, precum și altor organizații de gestiune colectivă se repartizează și se plătesc cu regularitate și cu exactitate, în cel mai scurt termen posibil, dar nu mai târziu de 9 luni de la încheierea exercițiului financiar în care au fost colectate remunerațiile, cu excepția cazului în care aceste termene nu pot fi respectate, din motive obiective.

> *Comisionul de gestiune colectivă.* Acesta reprezintă suma percepută, reținută sau compensată de o organizație de gestiune colectivă din veniturile provenite din drepturi sau din orice venit derivat din investirea veniturilor provenite din drepturi pentru a acoperi costurile aferente serviciilor de gestiune a dreptului de autor sau a drepturilor conexe. În cazul în care un titular de drepturi autorizează o organizație de gestiune colectivă să îi gestioneze drepturile, organizația de gestiune colectivă este obligată să ofere titularului de drepturi, prin orice mijloace, inclusiv electronice, informații privind comisionul de gestiune și alte rețineri din veniturile provenite din drepturi și din oricare venituri derivate din investirea veniturilor provenite din drepturi, înainte de a obține acordul acestuia privind gestionarea drepturilor sale.

Printre regulile de bază care urmează a fi respectate de către organizațiile de gestiune colectivă cu referire la comisionul de gestiune pot fi enumerate: reținerile să fie rezonabile în raport cu serviciile prestate de organizația de gestiune colectivă pentru titularii de drepturi, inclusiv să fie stabilite pe baza unor criterii obiective; comisionul de gestiune nu poate depăși costurile justificate și documentate suportate de organizația de gestiune colectivă în scopul gestionării dreptului de autor și a drepturilor conexe; organizația de gestiune colectivă nu aplică alte rețineri decât cele aferente comisionului de gestiune veniturilor provenite din drepturile pe care le gestionează pe baza unui acord de reprezentare sau oricăror venituri derivate din investirea respectivelor venituri provenite din drepturi, cu excepția cazului în care prin statut se prevede posibilitatea ca o organizație de gestiune colectivă să poată presta servicii sociale, culturale sau educaționale finanțate prin intermediul reținerilor din veniturile provenite din drepturi.

În context, comisionul de gestiune va fi reținut pentru fiecare drept gestionat, în cuantum, după cum urmează:

a) pentru drepturile gestionate colectiv obligatoriu, precum și pentru drepturile gestionate colectiv extins – comisionul reținut de către organizația de gestiune colectivă desemnată colector și organizațiile beneficiare nu poate depăși cumulativ 30% din sumele repartizate fiecăruia;

b) pentru drepturile gestionate colectiv facultativ – comisionul datorat de proprii membri se reține de organizația de gestiune colectivă la momentul efectuării repartiției și nu poate depăși 30% din sumele repartizate individual;

c) pentru drepturile gestionate în bază de mandat special – comisionul se stabilește de organizația de gestiune colectivă pe bază contractuală, cu respectarea tratamentului egal.

Preponderent comisionul de gestiune urmează să fie reținut de către organizațiile de gestiune colectivă la momentul repartiției, ceea ce le va permite o mai bună organizare și administrare a activității. Totodată, organizațiile de gestiune colectivă vor fi motivate să achite în cel mai scurt timp posibil remunerațiile acumulate pentru a-și putea acoperi costurile de gestiune.

> *Stabilirea tarifelor conform metodologiilor negociate.* În prezent, tarifele minime ale remunerației de autor, sunt stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 641/2001. Potrivit raportului elaborat de către expertul din cadrul Proiectului UE, “practica arată că stabilirea nivelului remunerațiilor în cuprinsul unei hotărâri de guvern nu a fost benefică pentru Republica Moldova, nefiind asigurat un tratament egal și nediscriminatoriu diferitelor categorii de utilizatori. S-au înregistrat abuzuri prin impunerea unor tarife care nu sunt actualizate în funcție de necesitățile pieței din Republica Moldova, bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii, fiind prevăzute marje considerabile între plafonul maxim și remunerațiile minime”. Prin urmare, s-a recomandat stabilirea unei proceduri legale (negociere, mediere sau arbitraj, instanța de judecată) pentru stabilirea remunerațiilor datorate de utilizatori organismelor de gestiune colectivă.

În context, prin prezentul proiect se propune ca remunerațiile cuvenite autorilor și titularilor de drepturi conexe, precum și condițiile de colectare și plată, să se stabilească de către organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori în cuprinsul metodologiilor negociate. Astfel, este reglementat mecanismul cu referire la negocierea metodologiilor, respectiv, se conțin prevederi cu referire la elementele obligatorii pe care trebuie să le conțină metodologiile, comisiile de negociere, criteriile principale, în baza cărora se negociază metodologiile, durata maximă de negociere a acestora. Un principiu de bază la stabilirea remunerațiilor îl constituie faptul că acestea trebuie să fie rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării drepturilor în cauză, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a operelor și a altor obiecte protejate, precum și de valoarea economică a serviciului prestat de organizația de gestiune colectivă.

Metodologiile vor fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, respectiv, vor fi opozabile utilizatorilor din domeniul pentru care s-a negociat.

> *Colectorul și structura comună de colectare.* Colectorul urmează a fi desemnat în scopul colectării remunerațiilor ce se cuvin autorilor și altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pentru drepturile gestionate colectiv obligatoriu sau prin gestiune colectivă extinsă. Colectorul va fi desemnat din rândurile organizațiilor de gestiune colectivă sau structurilor comune de colectare prin decizie a Directorului general AGEPI publicată în Monitorul Oficial, care va avea ca bază propunerea organizațiilor de gestiune colectivă avizate materializată printr-o cerere comună depusă la AGEPI. Astfel, colectorul desemnat încheie cu toate organizațiile de gestiune colectivă beneficiare un acord prin care se stabilesc criteriile de colectare, repartizare și plată a remunerațiilor, comisionul de gestiune, cât și informațiile pe care colectorul și organizațiile beneficiare urmează să și le ofere reciproc, cu bună credință, pe perioada aplicării acestuia.

Reieșind din conceptul sistemului de gestiune colectivă propus prin prezentul proiect de act normativ, în scopul optimizării funcției de colectare a remunerației de autor, organizațiile de gestiune colectivă vor putea înființa, cu avizul AGEPI, structuri comune de colectare (cu statut de asociații obștești) pentru unul sau mai multe drepturi gestionate colectiv obligatoriu, supuse gestiunii colective extinse, facultative, precum și celor gestionate colectiv pe bază de mandat special.

> *Drepturile și obligațiile utilizatorilor,* în calitate de participanți la sistemul de gestiune colectivă. Astfel, printre cele mai importante drepturi ale utilizatorilor sunt de a apela la organizațiile de gestiune avizate, pentru obținerea licenței pentru utilizarea operelor și/sau altor obiecte ale drepturilor conexe, înainte de utilizarea acestora; de a solicita de la organizațiile de gestiune colectivă cu referire la repertoriul gestionat, remunerația ce urmează a fi plătită, precum și alte condiții de licențiere; de a participa la negocierea metodologiilor. Corespunzător, obligațiile utilizatorilor se referă la solicitarea acordului autorului ori titularului de drepturi sau licență de la organizația de gestiune colectivă pentru utilizarea

operelor și/sau altor obiecte protejate înainte de utilizarea acestora și achitarea remunerațiilor corespunzătoare pentru utilizarea acestora; utilizarea numai a operelor și/sau obiectelor protejate pentru care au obținut acordul sau licența de utilizare, etc.

> *Controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă.* Reieșind din condițiile care presupun atribuirea calității de organizație de gestiune colectivă și stabilirea în sarcina AGEPI în calitate de autoritate administrativă centrală subordonată Guvernului a unei asemenea prerogative, respectiv, de a aviza organizațiile de gestiune colectivă, se impune necesitatea controlului activității acestora. Or, prin avizarea organizațiilor de gestiune colectivă se constată un fapt juridic prin întrunirea condițiilor relevante stabilite de lege pentru a activa și funcționa corespunzător, care permite acestor entități realizarea unui șir de drepturi și exercitarea unui șir de atribuții pe segmentul gestiunii colective. Totodată, având în vedere că AGEPI activează în regim de putere publică și este autoritatea cu atribuții în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe, se consideră judicioasă să exercite această atribuție, în speță de a efectua controlul în raport cu activitatea organizațiilor de gestiune colectivă.

Potrivit regulii 50 din Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă (Directiva 2014/26/UE), *“Statele membre ar trebui să stabilească proceduri adecvate prin intermediul cărora să se poată monitoriza respectarea prezentei directive de către organismele de gestiune colectivă. Deși nu este adecvat ca această directivă să restricționeze alegerea autorităților competente de către statele membre, și nici decizia cu privire la caracterul ex ante sau ex post al controlului asupra organismelor de gestiune colectivă, ar trebui să se asigure că aceste autorități sunt capabile să se ocupe în mod eficient și în timp util de orice aspect pe care l-ar putea presupune aplicarea prezentei directive. Statele membre nu ar trebui să fie obligate să înființeze noi autorități competente. În plus, ar trebui să fie posibil ca și membrii unui organism de gestiune colectivă, titularii de drepturi, utilizatorii, organismele de gestiune colectivă și alte părți interesate să notifice o autoritate competentă în ceea ce privește activitățile sau circumstanțele care, în opinia lor, constituie o încălcare a legii de către organismele de gestiune colectivă și, dacă este cazul, de către utilizatori...”. Corespunzător, art. 10 alin. (1) din Directiva menționată prevede că “Statele membre garantează că fiecare organism de gestiune colectivă ia măsurile necesare pentru ca persoanele care îi administrează activitatea acționează în acest sens într-o manieră rațională, prudentă și adecvată, utilizând proceduri administrative și contabile și mecanisme interne de control fiabile”.*

Scopul controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă constă în prevenirea încălcărilor regulilor de gestiune colectivă, responsabilizarea entităților supuse controlului, precum și asigurarea desfășurării unei activități transparente și eficiente de către respectivele organisme.

În acest context, precum și în scopul conștientizării organizațiilor de gestiune colectivă de a avea o activitate bazată pe principii de transparență, responsabilitate și bună guvernare vizavi de titularii de drepturi, proiectul stabilește clar consecințele neexecutării obligațiilor de către organizația de gestiune colectivă.

Măsurile astfel propuse în proiectul legii se subscriu în Regula 50 din Directiva 2014/26/UE potrivit căreia *“...Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru ca autoritățile competente să aibă puterea de a impune sancțiuni sau măsuri atunci când dispozițiile legislației naționale de punere în aplicare a prezentei directive nu sunt respectate. Directiva nu prevede tipuri specifice de sancțiuni sau măsuri, atât timp cât acestea sunt eficace, proporționate și disuasive. Respectivetele sancțiuni sau măsuri pot include ordine de concediere a directorilor care au acționat neglijent, inspecții la sediul unui organism de gestiune colectivă sau, în cazul în care a fost emisă o autorizație de funcționare pentru un*

organism, retragerea autorizației. Prezenta directivă ar trebui să rămână neutră în ceea ce privește sistemele de autorizare prealabilă și supraveghere din statele membre, incluzând o cerință privind reprezentativitatea organismului de gestiune colectivă, în măsura în care sistemele respective sunt compatibile cu dreptul Uniunii și nu creează un obstacol pentru aplicarea integrală a acesteia.”.

De menționat că prevederile cu referire la controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă și consecințele nerespectării obligațiilor impuse de lege se vor aplica mutatis mutandis și în raport cu structurile de colectare, având în vedere rolul atribuit acestora în sistemul gestiunii colective.

În ceea ce privește *dispozițiile finale și tranzitorii*, acestea reglementează momentul intrării în vigoare a prevederilor proiectului de act normativ, care se propune a fi în termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în condițiile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu excepția prevederilor art. 77 din proiect (Dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public), care urmează să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2025, în acest sens, fiind necesar un termen mai îndelungat de creare a mecanismului subsecvent de implementare. Respectiv, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se va abroga Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Dispozițiile tranzitorii stabilesc măsurile cu privire la continuarea temporară a unor raporturi juridice născute în temeiul vechilor reglementări, având în vedere noile mecanisme propuse prin proiectul de lege. Totodată, acestea prevăd termenul potrivit căruia organizațiile de gestiune colectivă avizate în prezent să își aducă statutul în concordanță cu prevederile noii legi, să înregistreze modificările statutare la organul competent și să fie reavizate în condițiile noilor reglementări, sub sancțiunea pierderii statutului de organizație de gestiune colectivă, în cazul nerespectării acestor obligații.

Amendamentele propuse la Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală sunt efectuate în condițiile art. 48 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și au drept scop corelarea atribuțiilor AGEPI pe segmentul dreptului de autor și drepturilor conexe cu cele stabilite în art. 4 din proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturilor conexe.

5. Fundamentarea economico-financiară

Reglementările propuse prin proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nu necesită careva cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect, se încadrează perfect în cadrul normativ în vigoare. Ulterior adoptării, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, urmează a fi elaborat cadrul normativ subsecvent în temeiul normelor primare astfel stabilite.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a AGEPI: www.agepi.gov.md în directoriul „Transparența/Consultări publice/Proiecte de acte normative (DAC)”, precum și pe www.particip.gov.md.

Suplimentar, în perioada 25-29 octombrie 2021, în scopul explicării mai detaliate a aspectelor practice și a prevederilor acquis-ului comunitar transpuse în proiectul Legii, ținând cont de prezența în Republica Moldova a dnei Irina Lucan-Arjoca, expert din cadrul proiectului Uniunii Europene „Suport pentru dialogul structurat în domeniul politicilor, coordonarea punerii în aplicare a Acordului de Asociere și îmbunătățirea procesului de aproximare legală”, au avut loc mai multe ședințe de lucru pe marginea acestuia cu reprezentanții AGEPI, ai organizațiilor de gestiune colectivă, organizațiilor de difuzori, mediului de afaceri și uniunilor de creație (informația despre ședințe poate fi accesată la link-

ul: <http://agepi.gov.md/ro/news/proiectul-unei-noi-legi-privind-dreptul-de-autor-%C8%99i-drepturile-conexe-analizat-%C8%99i-discutat-%C3%AEn>).

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 11 și 12 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 01.11.2021, AGEPI a lansat consultările publice pe marginea proiectului Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, astfel oferind posibilitatea implicării active a tuturor subiecților interesați prin prezentarea opiniilor și propunerilor în raport cu acesta până la data de 15.11.2021. În paralel, la data de 09.11.2021, AGEPI a organizat dezbateri publice pe marginea proiectului legii la care au participat reprezentanții organizațiilor de gestiune colectivă, mediului de afaceri și uniunilor de creație (informația despre dezbaterile publice poate fi accesată la link-ul: <http://agepi.gov.md/ro/news/dezbateri-publice-cu-privire-la-proiectul-legii-privind-dreptul-de-autor-%C8%99i-drepturile-conexe>).

Poziția entităților consultate în cadrul consultărilor și dezbaterilor publice pe marginea proiectului Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, precum și argumentele AGEPI, în calitate de autor al proiectului, sunt relatate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) elaborată în cadrul acestor etape de consultare.

Suplimentar, potrivit procedurii regulamentare, la data de 25.11.2021, proiectul legii a fost examinat în cadrul ședinței secretarilor generali, fiindu-i atribuit numărul unic 521/AGEPI/2021. Prin indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-412-9437 din 25.11.2021, proiectul legii a fost expediat spre avizare autorităților și instituțiilor interesate, iar la data de 26.11.2021, AGEPI a expediat proiectul legii spre avizare organizațiilor de gestiune colectivă avizate și Uniunilor de creație. Proiectul a fost definitivat urmare analizei avizelor autorităților și instituțiilor interesate, totodată, fiind perfectată sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) astfel recepționate.

În conformitate cu prevederile punctului 205 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, la data de 02.02.2022, proiectul legii definitivat în baza avizelor autorităților și instituțiilor interesate, a fost expediat repetat spre avizare.

Atât în cadrul primei runde de avizare, cât și urmare expedierii repetate spre avizare a proiectului legii, AGEPI nu a recepționat avizele Uniunilor de creație în adresa cărora acesta a fost remis pentru examinare, cu excepția Uniunii Scriitorilor din Moldova și Uniunii Coregrafilor din Republica Moldova.

Subsecvent, în conformitate cu pct. 204 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, AGEPI a organizat ședințe interinstituționale pe marginea avizelor recepționate în raport cu proiectul legii cu Ministerul Culturii, Ministerul Economiei și Ministerul Justiției, fiind perfectate procesele-verbale în acest sens.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, iar recomandările Centrului Național Anticorupție și argumentele AGEPI pe marginea acestora se regăsesc în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Urmare avizării repetate a proiectului de lege, Centrul de Armonizare a Legislației a comunicat lipsa de obiecții și propuneri adiționale.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Propunerile și obiecțiile Ministerului Justiției pe marginea proiectului de lege, se regăsesc în sinteza obiecțiilor și propunerilor

(recomandărilor).
11. Constatările altor expertize
<p>Proiectul a fost examinat de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la data de 23.11.2021, urmare căreia s-a decis că nu se susține analiza impactului de reglementare.</p> <p>Ulterior, proiectul legii privind dreptul de autor și drepturile conexe a fost examinat repetat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la data de 15.02.2022, urmare căreia s-a susținut analiza impactului de reglementare cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.</p>

Eugeniu RUSU,
Director general